8554 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir — Leto XXXIII. Št. 13 (9621) — TRST, sreda, 19. januarja 1977

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ANDREOTTI JE ZADOVOLJEN S POGOVORI V BONNU

Razumevanje Zahodne Nemčije za italijanske gospodarske težave

Schmidt zagotovil, da bo podprl prošnjo italijanske vlade za posojilo pri MDS - Soglasje o sklicanju gospodarske konference

BONN, 18. — Predsednik vlade Andreotti je med svojim dvodnevnim obiskom v Zahodni Nemčiji in pogovorih, ki jih je imel s kanclerjem Schmidtom, dosegel, da bo Zahodna Nemčija podprla italijansko prošnjo za posojilo pri Mednarodnem denarnem skladu. Po izjavi Andreottija se je Schmidt obvezal, da bo na vseh mednarodnih ravneh izrazil svojo solidarnost, da dobi italijanska stabilizacijska politika ustrezno mednarodno podporo pri Evropski gospodarski skupnosti in pri Mednarodnem denarnem skladu.

Potovanje Andreottija v Bonn so tolmačili kot romanje v «Meko». Andreotti je v izjavah časnikarjem to zanikal in dejal, da ni prišel v Bonn prositi neposredne denarne pomoči, temveč iskati solidarnost, ki jo sedaj Italija nujno potrebuje, da se izvleče iz hude gospodarske krize.

Včeraj in danes sta se Andreotti in Schmidt na dveh srečanjih pogovarjala več kot pet ur. Njuna glasnika sta danes prečitala časnikarjem skupno izjavo. Iz nje izhaja, da zahodnonemški kancler odobrava stabilizacijsko politiko italijanske vlade in da je zaradi tega poudaril da z zanimanjem sledi pogajanjem, ki so v teku med Italijo in Mednarodnim denarnim skladom. Schmidt je tudi izrazil željo, da bi bili ti pogovori uspešni in da bo pomoč Mednarodnega denarnega sklada pripomogla k uresničitvi naporov italijanske vlade za uravnovešenje gospodarstva.

Andreotti in Schmidt sta med pogovori obširno obravnavala vprašanje mednarodne politike, zlasti svetovnega gospodarstva in se zadržala pri vprašanjih odnosov zahodnega in industrializiranega sveta in nerazvitih držav. Toda največji del pogovorov sta posvetila položaju Evropske gospodarske skupnosti, Italije in Zahodne Nemčije, ter naporom obeh držav za čimvečjo zaposlitev in gospodarsko trdnost. V tem okviru sta proučila tudi položaj italijanskih delavcev v Zahodni Nemčiji.

Andreotti je Schmidtu podrobno obrazložil ukrepe, ki jih je italijanska vlada do sedaj sprejela v boju proti inflaciji, da se v najkrajšem času postavi na raven gospodarskega razvoja ostalih članic EGS.

Predsednika sta ugodno ocenila pobudo francoskega predsednika Giscard D'Estainga o sklicanju gospodarske konference zahodnih industrijskih držav na ravni glavarjev držav in predsednikov vlad, katere naj bi se udeležil tudi novi ameriški predsednik Carter.

Drugi dan v Bonnu je Andreotti začel s srečanjem z zahodnonemškim zunanjim ministrom Genscherjem. Nato ga je sprejel predsednik zahodnonemške republike Scheel. V teku današnjega dne se je Andreotti srečal še z voditeljem nemških demokristjanov Kohlom in popoldne je sprejel predstavništvo italijanske skupnosti v Zahodni Nemčiji, nakar je zvečer priredil kosilo za kancierja Schmidta.

Predsednik vlade je na srečanju s časnikarji izrazil zadovoljstvo za izid pogovorov in dejal, da je v teh dveh dneh v Bonnu utrdil neposredne stike med državama, po drugi strani pa, da je seznanil bonske državnike s položajem italijanskega gospodarstva.

Andreotti je poudaril, da bo Zahodna Nemčija, v okviru mednarodnih teles, podprla italijansko prošnjo za dosego potrebnih posojil.

Predsednik vlade je izjavil časnikarjem, da ni opazil pri Schmidtu nobene zaskrbljenosti zaradi političnega položaja v Italiji, kar pomeni, da se je položaj izboljšal. Ob koncu je Andreotti še pojasnil, da se med pogovori z zahodnonemškimi voditelji niso dotaknili vprašanj italijanske notranje politike. Povedal pa je, da so se v Bonnu zanimali samo, kakšno stališče ima italijanska komunistična partija do izvolitve evropskega parlamenta. (sl)

Pokojni predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić

MED POLETOM OD BEOGRADA PROTI SARAJEVU

Predsednik vlade SFRJ Bijedić izgubil življenje v letalski nesreči

Občutene besede predsednika Tita ob smrti uglednega državnika in revolucionarja Vzroke nesreče, v kateri je izgubilo življenje osem oseb, raziskuje posebna komisija

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 18. — Vso jugoslovansko javnost je popoldne hudo pretresla novica, da je v letalski nesreči izgubil življenje predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić. Nesreča se je pripetila nekaj pred enajsto uro blizu Kreševa pri Sarajevu. Predsednik jugoslovanske vlade je s posebnim letalom vrste «Leer Jet» potoval iz Beograda v Sarajevo. Z njim so bili žena Razija, eden [illegible]lužbencev v kabinetu, osebni [illegible]ievalec, oskrbnica njegove re[illegible] in trije člani posadke. Vsi so [illegible] življenje, preiskava o nesreči pa se je, kot poročajo iz Sarajeva, že začela.

Predsednik republike Josip Broz Tito je v libijskem glavnem mestu Tripolisu, kamor je prav danes odpotoval na obisk, dal tole izjavo ob smrti enega najvidnejših jugoslovanskih družbenopolitičnih delavcev:

«Z globoko bolečino smo sprejeli žalostno vest o tragični smrti tovariša Džemala Bijedića, njegove soproge in drugih tovarišev, ki so izgubili življenje v tej strašni letalski nesreči. Smrt tovariša Bijedića je velika izguba ne samo za njegove soborce in sodelavce, temveč za vse nas, za vse naše narode in narodnosti, za vsakega občana Jugoslavije.»

«Od svoje najzgodnejše mladosti je bil tovariš Bijedić v prvih vrstah borcev naše revolucije, v prvih vrstah boja za svobodo in neodvisnost, za socialistično preobrazbo naše države. Vse naloge, ki mu jih je postavljala naša partija, tako v predvojnem revolucionarnem gibanju in narodnoosvobodilnem boju, kakor v socialistični graditvi države, je opravljal nesebično, z veliko odgovornostjo komunista in vztrajnostjo predanega revolucionarja.»

«Desetletja je hodil po poti Zveze komunistov Jugoslavije, prispeval je k utrjevanju pridobitev revolucije, boril se je za bratstvo in enotnost, za enakopravnost vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Ko je tovariš Bijedić opravljal razne odgovorne dolžnosti v socialistični republiki Bosni in Hercegovini in federaciji, v organih ljudske oblasti in Zveze komunistov, je bil za zgled s svojo požrtvovalnostjo, odločnostjo in veliko energijo.»

«Zaradi teh njegovih vrlin so ga izvolili za člana predsedstva CK ZKJ in zaupana mu je bila ena od najtežjih in najbolj odgovornih dolžnosti v naši skupnosti, dolžnost predsednika zveznega izvršnega sveta, ki jo je z velikim uspehom opravljal vrsto let. In to v obdobju, ko je bila pred našo družbo vrsta zapletenih nalog v graditvi socialističnega samoupravnega sistema, v prizadevanjih za gospodarski razvoj in stabilizacijo naše družbe v celoti. S tem je precej prispeval k uveljavitvi vloge zveznega izvršnega sveta in njegovih organov in k učinkovitejšemu delovanju našega sistema.»

«Kot predsednik zveznega izvršnega sveta je tovariš Bijedić navezal širok krog mednarodnih stikov in prijateljstva z vodilnimi osebnostmi vrste držav, zlasti neuvrščenih. S tem je veliko prispeval k razvijanju mednarodnega sodelovanja in hkrati tudi k ugledu, ki ga naša država danes uživa po svetu. To je čutiti tudi v tej prijateljski državi — Libiji, v kateri smo prav zdaj in kjer je on prav tako zaoral globoko brazdo sodelovanja in prijateljstva.

«Zaradi smrti tovariša Bijedića ostaja v naših vrstah velika in boleča praznina. V naših spominih bo neizbrisno ostal lik tovariša Bijedića kot vzornega, skromnega in učinkovitega borca, komunista in revolucionarja. Naj bo večna slava in hvala tovarišu Džemalu Bijediću, naj bo večna slava njegovi tovarišici Raziji in vsem, ki so skupaj z njima izgubili življenje.»

V teh občutenih besedah jugoslovanskega predsednika, povedanih na tujem, kjer je Tito še na eni svojih številnih misij miru, sodelovanja in prijateljstva — v teh besedah odseva vsa velika žalost, ki jo je v srcih vseh Jugoslovanov povzročila novica o tragični smrti Džemala Bijedića. Brez dvoma je uspešno opravljal dolžnost predsednika zvezne vlade, saj so mu zaupali še drugi mandat, ki se ga je pred dobrim poltretjim letom lotil s sebi lastno zagnanostjo.

Precejkrat v minulih letih, ko je bil predsednik zveznega izvršnega sveta, je stopil za govorniški oder jugoslovanske skupščine ter z odkrito in jasno, razumljivo in prepričljivo besedo opozoril na dosežene rezultate in hkrati tudi na slabosti v delu in na težave, ki jih bo treba še premagati. Njegov pogled je bil uprt naprej — v bodočnost jugoslovanske socialistične samoupravne skupnosti, in po svojih najboljših močeh si je prizadeval dati kar največji delež v napredku vsega jugoslovanskega življenja. Prav zaradi svoje neposrednosti in hkrati odločnosti je postal med ljudmi zelo priljubljen, sodelavci pa so ga spoštovali kot uspešnega organizatorja in povezovalca odgovornega delovanja, ki ga opravlja zvezni izvršni svet.

Iz številnih krajev Jugoslavije Tanjugovi dopisniki že poročajo o veliki žalosti, ki jo je povzročila Bijedićeva smrt. Še posebna žalost je zajela njegovo rojstno republiko Bosno in Hercegovino. V predsedstvu te republike v Sarajevu je bilo nocoj prvo komemorativno zborovanje. Predsednik republiške skupščine Hamdija Pozderac je na njem med drugim dejal: «S tragično smrtjo našega dragega Džema sta Zveza komunisov in naša družba izgubili pogumnega in neustrašnega borca za graditev socialistične samoupravne družbe, mi, njegovi prijatelji, tovariši in soborci, pa človeka, ki bo s svojo opredeljenostjo in dejavnostjo za Titovo usmeritev, za vsesplošni razvoj naše republike in vse države, za neuvrščeno politiko, napredek in mir v svetu ostal v našem trajnem spominu in v zgodovini našega gibanja.»

Džemal Bijedić se je rodil leta 1917 v Mostarju, kjer se je že v svojih mladih dneh opredelil za ideje marksizma in razredni boj, je rečeno v Bijedićevem življenjepisu. Kot študent pravne fakultete se je vključil v boj naprednih sil in je že leta 1938 postal član SKOJ, leto pozneje pa član komunistične partije. Zaradi naprednega političnega delovanja so ga pred vojno večkrat zaprli in mu sodili kot komunistu. Njegove izkušnje prekaljenega revolucionarnega borca in partijskega delavca so zlasti prišle do izraza med narodnoosvobodilno vojno, ko je bil ves čas viden partijski funkcionar.

Po vojni je Džemal Bijedić nesebično nadaljeval delo pri obnovi dežele in je deloval zlasti v partiji. Na sedmem kongresu ZKJ so ga izvolili za člana centralnega komiteja, do svoje smrti pa je bil tudi član predsedstva CK. Ves povojni čas je opravljal tudi številne dolžnosti v organih Bosne in Hercegovine in federacije. Med drugim je bil generalni tajnik vlade Bosne in Hercegovine in član republiškega izvršnega sveta, nato je bil v Beogradu zvezni tajnik za zakonodajo in delo in član zveznega izvršnega sveta. Po vrnitvi v Sarajevo je bil predsednik republiškega izvršnega sveta, nato pa podpredsednik in slednjič predsednik republiške skupščine, s te dolžnosti pa je prišel na položaj predsednika zveznega izvršnega sveta. To je bilo julija 1971, po sprejetju nove ustave maja 1974 pa so ga vnovič izvolili na ta položaj.

Džemal Bijedić je bil kot predsednik zveznega izvršnega sveta nosilec reševanja družbenoekonomskih vprašanj in samoupravnih odnosov, ki jih je postavila nova ustava. Vse njegovo življenje priča o zavzetosti in vztrajnosti v boju za ideale Zveze komunistov Jugoslavije in delavskega razreda, in tudi smrt ga je doletela pri opravljanju dela. V Sarajevo je namreč potoval na sejo predsedstva CK ZK Bosne in Hercegovine.

V Beogradu so že ustanovili odbor za pogreb, medtem ko je zvezni izvršni svet na nocojšnji komemorativni seji sklenil, da razglasi dan pogreba, 21. januarja, za dan žalovanja v Jugoslaviji.

Nocoj je zvezni komite za promet in zveze objavil sporočilo o nesreči, v kateri je izgubil življenje Džemal Bijedić. V sporočilu je med drugim rečeno, da je posebno letalo poletelo iz Beograda proti Sarajevu po rednem tehničnem postopku in pripravah za polet. Med poletom je letalo imelo radijsko zvezo z območno kontrolo poletov v Beogradu, preden pa je priletelo v območje Sarajeva, je vzpostavilo zvezo z letališko kontrolo poletov v Sarajevu. Zadnja zveza z letalom je bila okrog 10.45, ko je letelo nad območjem med Visokim in Kiseljakom, nato pa se je zveza izgubila. V sporočilu je še rečeno, da vzroke te letalske nesreče raziskujejo.

VLADO BARABAŠ

SEDEM LET PO TERORISTIČNEM IZPADU, V KATEREM JE BILO UBITIH ŠESTNAJST LJUDI

Pred porotnim sodiščem v Catanzaru se je začel proces zaradi pokola v milanski Kmečki banki

Na zatožni klopi anarhisti, fašisti in častniki obveščevalne službe SID - Izredni varnostni ukrepi - Zagovorniki napovedujejo kopico formalno-pravnih ugovorov

CATANZARO, 18. — V mirnem vzdušju, ki pa je zaradi kopice karabinjerjev in policijskih agentov imelo priokus obsednega stanja, se je v telovadnici catanzarske poboljševalnice davi začel proces zaradi pokola v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu. V veliki telovadnici, ki je bila preurejena v sodno dvorano, se zdi, da se je čas ustavil: vse je do potankosti enako kot pred dvema letoma, ko je kasacijsko sodišče ukazalo sodnemu zboru, naj prekine proces proti Pietru Valpredi in ostalim anarhistom ter naj ta sodni postopek združi s postopkom proti voditeljema prevratniške celice iz Veneta Francu Fredi in Giovanniju Venturi Celo ob vhodu pregledujejo osebne dokumente časnikarjev in odvetnikov isti policijski funkcionarji, ki so opravljali to nalogo pred dvema letoma.

Mesto, ki je bilo pred dvema letoma prizorišče nezaslišanih fašističnih izgredov, je tokrat sprejelo proces zelo hladno. V sodno dvorano so prišli le maloštevilni radovedneži, katere pa so policisti in karabinjerji skrbno preiskali. Varnostni ukrepi, ki jih je odredil predsednik sodnega zbora, so izredni: okrog telovadnice dvojni pas orožnikov, pred vhodom «španski jezdeci», izvidnice agentov pred nedavnim ustanovljene varnostne službe pa nadzorujejo okolico.

V dvorani je bilo vzdušje mirno, skorajda prijateljsko, saj so zlasti časnikarji in odvetniki, ki so se tolikokrat srečali na prejšnjih obravnavah procesa, navezali prijateljske stike. Glavni predmet pogovora je bilo vprašanje, koliko časa bo trajal ta proces, ki je že četrti po vrsti. Marsikdo je menil, da bo obravnava prej ali slej kot vse prejšnje prekinjena in le redki so trdili, da je tokrat proces na dobri poti. Tudi ti «optimisti» pa so bili vsekakor mnenja, da vsa resnica ne bo prišla na dan in da tisti, ki so za kulisami spredali črno mrežo strategije napetosti in terorja, ne bodo kaznovani. Po splošni oceni je glavna ovira, ki jo bodo morali premostiti med obravnavo, dejstvo, da je državna obveščevalna služba SID tokrat na zatožni klopi s časnikarjem in informatorjem Guidom Giannettinijem, bivšim načelnikom oddelka D te službe, generalom Gianadeliom Malettijem in njegovim pomočnikom, stotnikom Antoniom La Bruno. S prisotnostjo častnikov obveščevalne službe na zatožni klopi je povezana tudi edina novost tega procesa: prihod državnih pravobranilcev, ki bosta skušala izvleči obrambno ministrstvo iz zagate. Odvetniki Vincenzo Azzariti Bova, ki zastopa prizadeto stranko Enrica Pizzamiglia (fanta je eksplozija peklenskega stroja pohabila) je namreč zahteval odškodnino od obrambnega ministrstva, ker da je slednje vsaj s civilnega vidika, odgovorno za rovarjenje Giannettinija, katerega je kot stalnega sodelavca najprej oddelka R obveščevalne službe in nato oddelka D redno honoriralo.

Kronika davišnje obravnave, posvečene uvodnim formalnostim, je kaj skopa. Proces se je začel ob 9.40 s prihodom predsednika dr. Scuterija. Najprej so prisegli porotniki, takoj nato pa je dr. Scuteri preveril, kateri obtoženci so v sodni dvorani. Od skupnih 33 so prišli zaenkrat v Catanzaro samo štirje in sicer poleg že omenjenih Frede in Venture še podčastnik obveščevalne službe Gaetano Tanzilli in Guido Giannettini (edini obtoženec še v zaporu). Pred začetkom obravnave se je razširila govorica da je nepričakovano prispel v Catanzaro tudi Pietro Valpreda. Izkazalo pa se je, da je vest neosnovana in da je kdo zamenjal Valpredo z njegovim dvojnikom Ninom Sottosantijem, znanim fašističnim hujskačem, ki pa je prisoten le kot priča.

Kot je že v svojem intervjuju napovedal odvetnik Guido Calvi, so bili odsotni vsi obtoženi anarhisti, ki nimajo dovolj denarja, da bi se vozili v 1.000 km oddaljeni Catanzaro in tam živeli vse dokler ne bo proces zaključen. Glavni vzrok za njihovo odsotnost pa je vsekakor gotovost, da resnica ne bo prišla na dan. Roberto Gargamelli je na primer v pismu, s katerim se je opravičil za odsotnost, je med drugim poudaril: «Vzrok moje odsotnosti na tej farsi brez konca ni zgolj finančnega značaja, pač pa prepričanje, da v sodnih dvoranah, kjer se kroji buržujska pravica, ne more priti na dan tista resnica, ki je ena od socialnih pridobitev razreda izkoriščanih.»

Po trenutku razburjenja, ki ga je vzburil javni tožilec dr. Lombardi, ko je zahteval naj Freda sede na zatožno klop in ne med odvetnike (Vročekrvni zagovornik odv. Albertini je takoj živčno reagiral) je dr. Scuteri preveril umestnost prijav prizadetih strank in nato dal besedo odvetnikom, katere je prosil naj napovejo svoje uvodne ugovore. Teh je že dolga vrsta in naj brž bodo posvetili razpravi o njih več obravnav. Najbolj bojevita sta zaenkrat državna pravobranilca, ki trdita, da je neumestno zahtevati odškodnino od obrambnega ministrstva. Giannettinijeva zagovornika pa bosta zahtevala razveljavitev obtožnice, nujnost treh ločenih procesov in izročitev aktov parlamentarni preiskovalni komisiji. Po njunem mnenju naj bi, vsaj sodeč po izjavah gen. Malettija, bili posredno vpleteni v pokol tudi nekateri ministri. Najbolj zahtevno vprašanje, ki ga bo morala obravnavati porota, pa je vprašanje vojaške in politične tajnosti. Po oceni preiskovalnega sodnika dr. Migliaccia je bila ta doslej nepremostljiva ovira za vsakogar, ki je hotel razgaliti zakulisno dogajanje ob pokolu na Trgu Fontana. Če bo sodni zbor sprejel koga od teh ugovorov — in v to upa marsikdo pa bo proces že četrtič zaporedoma klavrno propadel.

Razprava se bo nadaljevala vse do petka. Nato jo bodo prekinili za deset dni, na kar se bo nadaljevala vsak drugi teden. (vt)

Sara Domini osvobojena

NOVI LIGURE (Alessandria), 18. — Sara Domini, 4-letno dekletce, ki je bilo ugrabljeno 30. decembra v Alassiu, je bila osvobojena. V trenutku ko poročamo, je deklica v orožniški vojašnici v Novi Ligure.

Po dosedanjih informacijah je nekdo okrog 23. ure telefoniral odvetniku družine Geloso: «Pojdite v zapuščeno vilo v predmestju,» in navedel točen naslov. Odvetnik je obvestil karabinjerje, ki so našli dekletce in obvestil njene svojce. Pogajanja med ugrabitelji in družino so bila dolga in težavna.

DANES

Smrtna kazen upravičena ali ne?

Usmrtitev Garyja Gilmora, jetnika, ki je poskusil samomor, da bi izsilil izvršitev smrtne kazni, je znova vzburila polemiko o upravičenosti kazni. Gre predvsem za moralno vprašanje če ima človek pravico pretrgati življenjsko nit sočloveka, «samo» (včasih pa je ta «samo» lahko tudi ogaben zločin) ker se je pregrešil zoper zakone, ki urejujejo življenje in odnose v naši družbi.

S humanega vidika je smrtna kazen nesprejemljiva, ker krši osnovni načeli, ki sta temelja zakonodaje skoraj vseh držav: načelo, da je kazen sredstvo za prevzgojo jetnika in načelo, da je treba zmoto popraviti. S praktičnega vidika pa je vprašanje bolj zapleteno. Tisti, ki so smrtni kazni naklonjeni se sprašujejo, ali je obsodba na dosmrtno ječo, torej na dejansko civilno smrt, bolj humana. Obenem pa trdijo, da je smrtna kazen jez, s katerim lahko družba zaustavi skokovito naraščanje kriminala. Tisti, ki taki kazni nasprotujejo, se v utemeljevanju svojega stališča sklicujejo predvsem na moralno plat vprašanja in poudarjajo, da smrtna kazen ni zavora kriminalu. Gilmore je, dokler je še živel, bil utelešenje te razdvojenosti in močan argument v izvajanju obeh taborov. V 23 letih je bil obsojen neštetokrat zaradi tatvin, ropov, razpečevanja mamil, posilstva, pijančevanja, potepanja in končno zaradi dvojnega namernega umora. Ni zaslužil drugega kot smrt, poudarjajo eni; bil je živeči dokaz propada ameriškega kaznilniškega in prevzgojnega sistema, odgovarjajo drugi.

Čeprav načelno nasprotujemo smrtni kazni, se pa vendarle zdi, da je taka polemika preozka. Bolj kot o upravičenosti smrtne kazni bi morali razpravljati o pravici do življenja in o vseh problemih, ki se s tem v zvezi porajajo: od pravičnejše politične pa do pravičnejše gospodarske porazdelitve moralnih in materialnih dobrin v svetu. Ali ni smrt indijskega otroka, ki podleže lakoti, bolj krivična kot je lahko usmrtitev Gilmora? Ali ni še bolj krivičen uboj latinskoameriškega, afriškega ali azijskega rodoljuba, ki se je boril le za svobodo svoje domovine? Ali ni še bolj krivična smrt delavca, ki se je ponesrečil v tovarni zaradi pomanjkljivih varnostnih ukrepov? In še to: usmrtitvi Gilmora je ugledni «New York Times» posvetil celo stran, pa tudi neameriški listi so o tem zelo obširno poročali. Malokdo pa je posvetil nekaj vrstic vesti, da so rodezijski rasisti v ponedeljek obesili osem rodoljubov iz Zimbabweja. (vt)

Zakonski načrt o splavu ni v nasprotju z ustavo

Poslanska zbornica zavrnila zahtevo demokristjanov s 319 glasovi proti 277

RIM, 18. — Po dolgi in zelo razburljivi razpravi, ki se vleče že dobro leto, če upoštevamo tudi prejšnjo predčasno prekinjeno mandatno dobo, je poslanska zbornica danes končno stopila na pot stvarnega reševanja vprašanja prekinitve nosečnosti. Poslanci so namreč s 319 glasovi proti 277 zavrnili zahtevi krščanske demokracije in misovcev, naj se o zakonskem osnutku ne razpravlja, češ da je protiustaven. Jutri pa bo zbornica začela obravnavati osnutek člen za členom in glasovati o vsakem posebej.

Seja zbornice se je začela z odgovori poročevalcev poslancem, ki so v prejšnjih dneh posegli v splošno razpravo. Demokristjan Gargani je znova orisal stališče svoje stranke in poudaril, da cilj, ki si ga laična večina zastavlja z zakonskim osnutkom o splavu ni rešitev najbolj dramatičnih primerov, pač pa uzakonitev, kar je po njegovem nesprejemljivo, izključne pravice ženske, da odloča o svojem telesu. Tudi radikalni predstavnik Mellini je ponovil svoje nasprotovanje zakonskemu načrtu, ki po njegovem mnenju ne rešuje vprašanja skrivnega splava. Edina rešitev je zanj svoboden splav v prvih 90 dneh nosečnosti in zadostno število primerov, v katerih je prekinitev nosečnosti možna, tudi po tem roku.

V imenu laične večine pa sta posegla v razpravo republikanec Del Pennino in komunist Giovanni Berlinguer. Prvi je očital demokristjanom, da so se omejili v svojih posegih le na abstraktno razglabljanje o pravici do življenja in pri tem pozabili, da ima tudi mati isto pravico do življenja kot zarodek. Prav tako so pozabili na rak skrivnega splava, boj proti kateremu je dovolj tehtno opravičilo za predloženi zakonski osnutek. Giovanni Berlinguer pa je v svojem govoru odločno obsodil dokument, s katerim je italijanska škofovska konferenca skušala vsiliti parlamentu svojo voljo in mu hotela odvzeti pravico, da se s tem vprašanjem ukvarja. Dodal je, da sedanja zakonodaja, ki strogo prepoveduje splav, ne rešuje ničesar, nasprotno omogoča in podpira skrivni splav. Zato — je zaključil govornik — kdor nasprotuje temu poskusu delne uzakonitve prekinitve nosečnosti, dejansko omogoča in podpira bohotno rast rakaste tvorbe, ki ji pravimo skrivni splav.

Po teh posegih se je začela razprava o zahtevi KD in MSI. Za prekinitev parlamentarne poti zakonskega osnutka o splavu so glasovali demokristjani in misovci, proti pa komunisti, socialisti, republikanci, liberalci, socialdemokrati in radikalci. (vt)

RIM, 18. — Na ministrstvu za izredne posege na Jugu je bil sestanek med odborom predstavnikov dežel južne Italije in delegacijo sindikalne federacije, na katerem so razpravljali o petletnem načrtu za razvoj Juga. Sestanku je predsedoval minister De Mita. Sindikalisti so ministru in predstavniku dežel obrazložili svoje predloge, ki so, tako je izjavil minister De Mita, v skladu s petletnim načrtom.

Jugoslovanski predsednik Tito na tridnevnem obisku v Libiji

Izmenjava mnenj z libijskimi voditelji o važnih mednarodnih vprašanjih - Iz Tripolija bo Tito odpotoval v Egipt

TRIPOLI, 18. — Jugoslovanski predsednik Tito je danes prispel na tridnevni uradni obisk v Libijo. Na letališču so jugoslovanskega predsednika in njegove spremljevalce sprejeli najvidnejši libijski voditelji s predsednikom Muamarom el Gadafijem na čelu. V jugoslovanski delegaciji so med drugimi sekretar izvršnega komiteja Zveze komunistov Stane Dolanc in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić, pred dvema dnevoma pa je prispel v Tripoli zvezni sekretar za zunanjo trgovino Andov Stogan.

Libijski časniki posvečajo obisku jugoslovanskega državnika veliko pozornost in poudarjajo njegov prispevek k ustanovitvi gibanja neuvrščeni politiki aktivne nevtralnosti. Kot je včeraj poudaril časnikarjem predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Mirko Kalezić, bo vprašanje neuvrščenosti in uresničevanje sklepov iz Colomba ena od glavnih tem razgovorov med Titom in Gadafijem. Državnika bosta tudi izmenjala mnenja o najvažnejših mednarodnih vprašanjih, posebno še o sedanjem položaju na Bližnjem vzhodu. Važna tema pa bo tudi dvostransko sodelovanje med neuvrščenima državama, ki se sicer razvija zelo uspešno in v obojestransko korist na vseh področjih.

Po obisku v Libiji bo predsednik Tito odpotoval v Egipt, kjer se bo sešel s predsednikom Sadatom. Državnika, ki sta se v zadnjih letih pogosto srečala, bosta tudi proučila mednarodni položaj, največjo pozornost pa bosta posvetila Bližnjemu vzhodu. V tem okviru bosta razpravljala predvsem o pomiritvi v Libanonu ter o sklicanju ženevske mirovne konference o Bližnjem vzhodu. Pomembno mesto pa bo v razgovorih imel bližnji beograjski sestanek o evropski varnosti in sodelovanju.

Program Titovih obiskov v Libiji in v Egiptu pa se seveda utegne spremeniti spričo tragične smrti predsednika jugoslovanskega izvršnega sveta Džemala Bijedića. Uradnih sporočil pa vsekakor še ni. (vt)

RIM, 18. — Na skupni seji senata in zbornice bodo 27. januarja izvolili tri nove člane ustavnega sodišča. Kandidati so: Alberto Malagugini (KPI), Oronzo Reale (PRI) in Brunetto Bucciarelli Ducci (KD). Ustavno sodišče ima 15 članov, od katerih eno tretjino imenuje predsednik republike, eno tretjino parlament in eno tretjino višji sodni in upravni organi.

V četrtek srečanje sindikati-Confindustria

RIM, 18. — Tajništvo sindikalne federacije je danes razpravljalo o vprašanjih, ki jih bodo obravnavali na srečanju s Confindustrio, ki bo v četrtek. Sindikati bodo postavili vprašanje cene dela in storilnosti v okviru predlogov, ki so jih dali predstavniki krajevnih sindikalnih organizacij na nedavnem zasedanju. Ta stališča poudarja tajništvo, so za sindikalno vodstvo obvezna.

V tej zvezi sindikati pravijo, da ne bo težko doseči sporazuma s Confindustrio, če bodo našli pri delodajalcih zadostno razumevanje. Če pa tega razumevanja ne bo, obstaja nevarnost, da nastane «zelo zapleten položaj».

Trdnost lire na menjalnih trgih

RIM, 18. — Lira je dobro zdržala preizkušnjo znižanja obveznega pologa za uvoz blaga iz tujine od 40 na 25 odstotkov in znižanje pristojbine na nakup valut od 2,5 na 2 od sto. V primerjavi s preteklim petkom, je bila danes njena vrednost do dolarja samo za 0,5 odstotka manjša. Dolar je veljal 882 lir. Denarni strokovnjaki trenijo, da je to dober znak, čeprav se še vedno bojijo, da bodo veliki uvozniki navalili na tuje valute šele v prihodnjih tednih, ko se bo nekoliko razčistil politični in gospodarski položaj v zvezi z novimi ukrepi, ki jih namerava sprejeti vlada v dogovoru s sindikati in industrijci.

RIM, 18. — Predsednik poslanske zbornice Ingrao je sprejel novega predstavnika ustanove CNEL Bruna Stortija.

Zaradi stavkovnega gibanja tiskarskih delavcev so lahko današnje domače in mednarodne vesti pomanjkljive. Čitatelje prosimo za razumevanje.

POLITIČNA KRIZA NA OBČINI IN POKRAJINI

KPI IN PSI PREDLAGATA ODVZEM ZAUPNICE ZANETTIJEVEMU ODBORU

Danes sestanek strank ustavnega loka za rešitev krize Kdaj bosta Spaccini in Zanetti formalno odstopila?

Kriza obeh najvažnejših tržaških krajevnih uprav, občine in pokrajine, stopa v novo fazo. Prav danes se bodo namreč v občinski palači sestali predstavniki strank ustavnega loka, da bi poiskali izhod iz krize. Po drugi strani pa beležimo skupno pobudo komunistov in socialistov za pospešitev, sicer že napovedanega, odstopa Zanettijevega enobarvnega odbora.

Današnji sestanek na občini bo prvi stik med vrhovi vseh strank ustavnega loka po minulem poletju in bo verjetno služil le kot preverjanje stališč posameznih strank. Na dnevnem redu so tri točke: kriza občinskega in pokrajinskega odbora, programski načrt obeh uprav in politična vprašanja po Osimu. V bistvu gre torej za najbolj zapletene politične probleme sedanjega trenutka, za katere ni verjetno, da bi jih lahko rešili na enem samem sestanku. Že jutri pa se bo nato sestalo pokrajinsko vodstvo KD, da bi potegnilo zaključke iz sestanka in formuliralo svoje predloge. Vodstvo KD bi moralo sklepati tudi o morebitni formalizaciji odstopov Zanettijevega pokrajinskega in Spaccinijevega občinskega odbora. Vprašanje je tudi, kdaj se bosta sestala oba sveta: po neuradnih vesteh naj bi se tržaški občinski svet še enkrat sestal pred Spaccinijevim formalnim odstopom, da bi odobril varianto regulacijskega načrta za področje pivovarne Dreher, da bi na ta način omogočili rešitev kočljivega vprašanja, ki zanima 128 tržaških delavcev. Za pokrajinski svet pa pričakujejo, da se bo sestal v zadnjem tednu tega meseca; socialisti in komunisti so vsekakor zahtevali, da bi bila seja čim prej.

To zahtevo so vložili skupaj z resolucijo o odvzemu zaupnice, ki sta jo podpisala načelnika obeh svetovalskih skupin, komunist Martone in socialist Volk. Resolucija ugotavlja, da je sedanji odbor slonel na programskem dogovoru sil ustavnega loka — razen Slovenske skupnosti — ki pa ne more več veljati, saj so liberalci še pred časom umaknili svoj pristop, delovanje odbora pa sta večkrat kritizirali tudi PSDI in PRI.

PSI in KPI očitata Zanettijevemu odboru, da ni uresničil praktično nobene od postavk programskega sporazuma, ki je bil dosežen aprila lani. Med drugim, kot poudarja resolucija, ni bila pokrajinska uprava kos obvezi za povezavo z občinami, gorskimi skupnostmi, družbenimi si-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

ZA SEZNAM KMETOV

Slovenski lepak ponovno v tisk!

Komisar posebne komisije pri tržaški trgovinski zbornici, ki ima nalogo pripraviti volitve za poklicni seznam kmetijskih podjetnikov, je bil prisiljen umakniti spačeni slovenski lepak, o katerem smo pisali v petkovi številki. Kmečka zveza in vse okoliške občine so namreč s protestnimi pismi zavrnile razširjanje v taki spakedrani slovenščini tiskanih lepakov in so jih morali zato dati vnovič tiskati. (Nič ni znano, kako je reagirala tržaška občina).

Začetek volilnega postopka se je zaradi tega nepotrebnega incidenta, za katerega nosi krivdo trma trgovinske zbornice, zopet odložil. Izvedeli pa smo, da so v soboto in nedeljo že skušali nekateri ljudje prepričati domače kmetovalce, naj jim podpišejo nekakšne «papirje», ki niti niso bili vpisnice v poklicni seznam. Opozarjamo zato vse kmete, da ni treba podpisovati ničesar in naj čakajo na navodila svoje strokovne organizacije.

PRED ŠTEVILNIMI POSLUŠALCI V SLOVENSKEM KLUBU

Vsestransko in zavzeto o osimskih sporazumih

Na okrogli mizi so dr. Legiša, dr. Svetina, Spetič in predsednik SKGZ Race osvetlili politični in gospodarski pomen sporazumov in perspektive, ki jih odpirajo

Sinoči je bila v Slovenskem klubu zelo zanimiva okrogla miza, kar se je odrazilo tudi v obisku številne publike. Poročevalce, ki so obravnavali z raznih gledišč osimske sporazume in vprašanja, ki so v zvezi z njihovim izvajanjem, je predstavil predsednik kluba prof. Turina.

Kot prvi je dr. Drago Legiša, časnikar in bivši nabrežinski župan, izrazil prepričanje, da pomenijo sporazumi zgodovinsko prelomnico v odnosih med Italijo in Jugoslavijo in v odnosih države do naše manjšine. Osvetlil je dokumente, ki so sestavni del sporazumov, in resolucijo o zaščiti naše narodnostne skupnosti, ki jih je poslanska zbornica sprejela ob ratifikaciji ter poudaril, da bodo gospodarski deli pomenili tudi sociološko revolucijo z gospodarskim razvojem, ki ne sme škoditi zamejskim Slovencem, ampak se moramo vanj vključiti.

Načelnik gospodarske komisije SKGZ dr. Vito Svetina je razčlenil gospodarske sporazume, ki odpirajo pot kvalitetnemu skoku pri že razvitem sodelovanju med obema državama. Industrijska prosta cona na meji bo spremenila obeležje področja (morala pa bo biti ekološko čista), zaposlitveno strukturo in gospodarske perspektive (spodbuda za razvoj obrtništva). Tudi on je naglasil potrebo, da se naša narodnostna skupnost aktivno vključi, kot posrednik in most, v novi gospodarski razvoj.

Časnikar Stojan Spetič je posredoval občutke in spoznanja poročevalca ob ratifikaciji v poslanski zbornici. Očitno je bilo, da je parlament z redkimi izjemami, razumel pomembnost tega redkega pozitivnega zunanjepolitičnega akta, ki odpira novo dobo sodelovanja med obema državama in tudi med Evropo in državami v razvoju. Gospodarski sporazumi so zasnovani dolgoročno in v širino. Vse demokratične stranke so tudi občutile potrebo po priznanju manjšinske zaščite, o čemer pričata odobreni resoluciji.

Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Boris Race je, izhajajoč iz ugotovitve, da pomenijo osimski sporazumi zaključek etape zgodovinskega procesa sporazumevanja in doslednega izvajanja helsinške konference, poudaril, da odpirajo obmejnim krajem, zlasti Trstu, možnost novih poti, ki naj jih rešijo življenjenja. Zato so se jim konservativni krogi tudi tako krčevito upirali, medtem ko jih napredno javno mnenje prepričano zagovarja. Pravilno izvajanje določb, tudi kar zadeva zaščito naše narodnostne skupnosti, pa bo odvisno od dozorele politične volje in od vztrajnosti, doslednosti in sposobnosti vključevanja nas samih.

Zanimiva razprava je pripomogla k razčiščenju nekaterih delov sporazumov in njihove interpretacije.

● «Z ratifikacijo osimskega sporazuma se za Trst zapira poglavje zgodovine, ki je trajalo nad trideset let in ki so ga označevali negotovost, trenutki napetosti, strumentalizacija in diskriminacija, kar je negativno vplivalo na gospodarski razvoj ter na demokratično življenje mesta».

Tako je med drugim rečeno v lepaku z naslovom «Za novo bodočnost Trsta», ki ga je v teh dneh izdala tržaška federacija KPI. Sedaj se odpira novo poglavje, je rečeno v nadaljevanju besedila, v katerem se lahko ne samo v besedah, temveč v dejanjih, uveljavi mednarodni značaj Trsta ter njegova vloga mostu za mir in prijateljstvo. Tudi sami sporazumi za gospodarsko sodelovanje predstavljajo priložnost za odločnejši razvoj mesta. Upoštevati je treba sicer zaskrbljenost nad lokacijo proste industrijske cone, ne sme pa to dejstvo predstavljati absolutne ovire.

SPD TABOR — OPČINE

prireja

danes, 19. t.m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

OKROGLO MIZO NA TEMO

Osimski sporazum in slovenska narodnostna skupnost v Italiji

Sodelovali bodo:

predsednik SKGZ BORIS RACE

član pokrajinskega vodstva KPI BORIS ISKRA

član deželnega vodstva PSI BRANKO PAHOR

tajnik Slovenske skupnosti RAFKO DOLHAR

Vljudno vabljeni!

Z VČERAJŠNJEGA OBČNEGA ZBORA NŠK

Bogato delovanje ter široki načrti Narodne in študijske knjižnice v Trstu

NŠK bo letos proslavljala 30-letnico svojega plodnega delovanja - Predvidena je selitev v nove prostore

Narodna in študijska knjižnica je imela včeraj občni zbor, na katerem je članstvo pregledalo preteklo dejavnost ter si začrtalo program za nadaljnje delo. Kot na lanskem občnem zboru, na katerem je bil izvoljen nov upravni odbor, ki ima dveletni mandat so bile glavne teme včerajšnjih poročil in razprave priprava na predvideno selitev v nove prostore, vprašanje podpor iz javnih sredstev, priprave na proslavo 30-letnice ustanovitve NŠK, vprašanje osebja ter smernice za nadaljnjo okrepitev delovanja Narodne in študijske knjižnice v Trstu.

O zelo pestrem delovanju NŠK v letu 1976 je poročal predsednik upravnega odbora prof. Franc Škerlj, njegovo poročilo pa so dopolnili načelnik odseka za zgodovino Drago Pahor, načelnik odseka za slovenski jezik Živa Gruden in prof. Gojmir Budal v imenu odseka za etnografijo.

Mimo dejstev, da se je knjižnica obogatila z novimi knjigami, da je bilo število obiskovalcev precej visoko, da so posamezni odseki izpolnili dragoceno vlogo in da je NŠK precej prispevala tudi z raznimi koristnimi informacijami posameznikom in organizacijam, se je dejavnost knjižnice odražala tudi v raznih predavanjih, razstavah in drugih pobudah. Naj navedemo ciklus štirih predavanj iz zgodovine slovenske glasbe, predavanje o Svetozarju Markoviću, o Cankarjevem pogledu na jezik, nadalje Cankarjevo razstavo v sodelovanju z NUK iz Ljubljane in tržaško Biblioteca del popolo, razstavo beneškega tiska, razstavo ob 100-letnici koprskega učiteljišča in Kosovelovo razstavo. Tovrstno dejavnost bo NŠK razvila tudi letos. V načrtu je ciklus šestih predavanj o razvoju arhitekture na Slovenskem ter razna druga predavanja in razstave, krona te dejavnosti pa naj bi seveda bila proslava 30-letnice ustanovitve NŠK, ki je predvidena za jesen. Knjižnico čakajo še številne druge naloge. To so predvsem okrepitev delovanja odsekov, selitev v nove prostore v Ulici sv. Frančiška, ki je predvidena za marec, a jo bodo najbrž prenesli na poletje; izdaja letopisa; zagotovitev večjih prispevkov iz javnih sredstev, zlasti na podlagi novega deželnega zakona št. 60, v katerem je NŠK izrecno omenjena; ter člena 13 o tečajih za knjižničarje; uresničitev sklepa komisije iz leta 1975 glede opredelitve nekaterih krajev z vidika spomeniškega varstva in deželnih zakonskih določb, okrepitev sodelovanja z raziskovalno skupnostjo SRS, Slovenskim raziskovalnim inštitutom ter drugimi ustanovami ter namestitev stalnega upravnika, ki naj bi nadomestil prof. Stanislava Kodriča, ki je zaradi bolezni zapustil upravniško mesto.

Po odobritvi obračuna in proračuna, pozdravu načelnika kulturne komisije SKGZ Miroslava Košute ter razpravi, je občni zbor sprejel resolucijo v zvezi s perečim vprašanjem vračanja slovenskih poitalijančenih priimkov in imen v izvirno obliko. V resoluciji, ki jo bodo poslali krajevnim upravam, strankam in ravnateljem šol, člani društva NŠK zahtevajo, naj osrednje in krajevne oblasti spoštujejo načela demokratične republike ter človečanske pravice, naj odstranijo vse ovire pri vračanju priimkov in imen v izvirno obliko ter nudijo brezplačno pomoč v poenostavljenem postopku.

PD SLOVENEC - BORŠT

priredi danes, 19. t.m., ob 20.30 v prosvetnem domu v Boršt razgovor na temo

Osimski sporazum in slovenska narodnostna skupnost v Italiji

Razgovor bo vodil član izvršnega odbora SKGZ BOGO SAMSA

Sledila bo razprava

Vabljeni!

V NOČI OD NEDELJE NA PONEDELJEK

Z avtom silovito v obcestni drog: mlad Križan izgubil življenje

V nesreči so bile štiri osebe ranjene - Trčenje tudi v mestnem središču: pridržana prognoza za voznika fiata 126, ki je trčil v avtobus proge 11

Mlad delavec iz Križa, 28-letni Josip Sedmak, ki so ga v vasi poznali z vzdevkom «Braco», je izgubil življenje v tragični prometni nesreči, ki se je pripetila v noči od nedelje na ponedeljek v Ul. Flavia. V bližini tovarne «Illy caffè» je avto alfasud, ki ga je v smeri proti Škofijam upravljal 31-letni natakar Lino Bencich iz Križa 571, okoli 4. ure iz še nepojasnjenih vzrokov silovito trčil v drog mestne razsvetljave na gredici sredi cestišča. Trčenje je bilo silovito in železni drog se je globoko zaril v desni prednji del avtomobila. Sedmak, ki je sedel na prednjem sedežu, je bil pri priči mrtev voznika in ostale tri potnike pa so prepeljali v glavno bolnišnico. Bencicha so zaradi udarcev v glavo in močnega šoka sprejeli na medicinski oddelek s prognozo okrevanja v treh dneh; od treh potnikov, ki so sedeli na zadnjem sedežu, je zadobil najtežje telesne poškodbe 25-letni Romano Grison iz Ul. Tomeatti 6, ki se bo moral zaradi zloma piščali zdraviti dva meseca na ortopedskem oddelku; v petih dneh pa bosta okrevala Bencicheva 23-letna žena Elvira Grison in 18-letni Angelo Grison. Oba so sprejeli na nevrokirurški oddelek. Preiskavo so uvedli karabinjerji iz miljske vojašnice, ki pripisujejo vzroke za nesrečo preveliki hitrosti.

Včeraj zjutraj pa se je na križišču med Ul. Roma in Ul. Mazzini ponesrečil 36-letni Giordano Cassaler s Furlanske ceste 124/2. S svojim fiatom 126 je trčil v avtobus proge štev. 11, ki je prihajal z leve in je bil namenjen proti Nabrežju. Cassalerja so z rešilnim avtom Rdečega križa prepeljali v bolnišnico, kjer so ga zaradi pretresa možganov, zloma leve noga in številnih udarcev po vsem telesu sprejeli na nevrokirurški oddelek s pridržano prognozo. Voznik avtobusa Giuseppe Granzotto je izjavil, da je vozil čez križišče, ko se je na semaforu prižgala zelena luč. Po njegovem mnenju naj bi torej Cassaler, katerega v bolnišnici še niso mogli zaslišati, že prečel pred semaforom pritisnil na plin, v upanju, da bo prevozil križišče z zeleno lučjo, kar pa mu ni uspelo. Ko je opazil, avtobus, je bilo že prepozno in silovitemu trčenju se ni mogel več izogniti.

NEDELJSKA JAVNA MANIFESTACIJA KPI

POSL. PAJETTA V AVDITORIJU: TRŽAČANOM VRNITI ZAUPANJE

Iskra o izboljšanju komunističnega zakonskega osnutka o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti

Član vsedržavnega tajništva KPI Giancarlo Pajetta je v nedeljo zjutraj v nabito polni dvorani tržaškega Avditorija govoril na javni manifestaciji tržaške avtonomne federacije, posvečene splošnemu političnemu položaju s posebnim poudarkom na osimskih sporazumih. O teh je v uvodu govoril tudi pokrajinski tajnik Giorgio Rossetti, ki je poudaril, da odpirajo novo stran v tržaški zgodovini. Prof. Boris Iskra pa je v slovenščini dejal, da je ureditev odnosov med obema državama v interesu slovenske narodnostne skupnosti, ki je v preteklosti na lastni koži občutila negativne posledice občasnih trenj med Italijo in Jugoslavijo. Prav zaradi tega pa je Iskra ugotovil, da si delajo iluzije tisti nasprotniki osimskih sporazumov, ki mislijo, da bodo lahko pritegnili na svojo stran tudi Slovence.

Iskra je tudi poudaril nujnost, da parlament izglasuje zakon o globalni zaščiti Slovencev. V tej zvezi je omenil obvezo KPI, da izboljša svoj zakonski osnutek, in sporočil, da že tečejo posvetovanja za čim boljšo formuliranje zakonskega predloga, pri čemer je pozval vse Slovence k sodelovanju.

Pajetta je v svojem dolgem govoru omenil kopico vprašanj, predvsem pa poudaril novi položaj, ki je nastal v Italiji po 15. juniju 1975 in po 20. juniju 1976, ko so komunisti močno povečali svojo moč. Polemiziral je tudi z deželno KD, ki noče sodelovanja s KPI v deželnem odboru, in to kljub emergenčnemu stanju, ki ga je ustvaril potres.

Glede osimskih sporazumov pa je Pajetta dejal, da sodijo v okvir nove evropske situacije in da so v skladu z zaključki helsinške konference. Zelo ostro je predstavnik KPI obsodil tiste sile, ki so zagnale sramotno kampanjo proti sporazumom, ki so jim bili le pretveza za obrambo lasnih volilnih interesov. Pajetta se je vprašal, kako je mogoče, da so pobudniki te kampanje zbrali okrog predloga o «integralni prosti coni» kar 65 tisoč podpisov: to se je zgodilo, je dejal, ker so Tržačani izkusili, da ne morejo zaupati oblasti, tako vsedržavni kot krajevni, ko pa so bili tolikokrat razočarani. Potrebno pa je obnoviti to zaupanje, kar bo mogoče storiti le s korenitimi spremembami, z odločnim obračunavanjem s preteklostjo. Skratka, potrebno je, da tako rimska vlada kot krajevne uprave slonijo na najširši demokratični enotnosti, s katero bo mogoče vrniti zaupanje tudi tistim, ki so podpisali predlog o «integralni prosti coni» iz golega nezaupanja po tridesetletni negativni izkušnji demokristjanske oblasti.

Gledališča

VERDI

V petek ob 20. uri (red F) zadnja ponovitev Massenetove opere «Werther». Dirigiral bo Bruno Bertoletti, delo je režiral Giulio Chazalettes. V glavnih vlogah bosta pela Carmen Gonzales in Alfredo Kraus.

AVDITORIJ — TEATRO STABILE

22. in 23. januarja - Piccolo teatro città di Udine «I turcs tal Friul» P.P. Pasolinija.

LABORATORIO (Ul. Crispi 58) Ob 20.30 «Le serve» J. Geneta.

ROSSETTI

Ob 20.30 Ibsenovi «Strahovi» z Lillo Brignone. Ugom Pagliajem in Renzom Giovampietrom. Režija Edmo Fenoglio.

V OBRAMBO OGROŽENIH DELOVNIH MEST

Delavstvo tovarne «Calza Bloch» nadaljuje s protestnimi akcijami

Včeraj nov sprevod po mestnih ulicah, jutri pa splošna manifestacija tekstilcev - Deželni odbornik Stopper in župan Spaccini se bosta udeležila jutrišnjega sestanka v Rimu

Okrog 500 delavk in delavcev tovarne nogavic «Calza Bloch» pri Domju je včeraj dopoldne uprizorilo novo poulično manifestacijo, da bi opozorilo pristojne oblasti na nevzdržnost položaja v obratu in na nujnost čim prešnje rešitve tega perečega vprašanja. Zadnji odlog nadzorovane uprave je namreč potekel 14. januarja, tako da so prizadeti delavci od tega datuma praktično brez posla.

Razne pobude za rešitev tržaškega in drugih obratov «Calza Bloch» so še vedno v interlokutorni fazi, do dokončnega dogovora pa doslej ni prišlo, zaradi česar preti prizadetim delavcem nevarnost dokončne odpustitve. Predstavniki tržaške tovarne so se včeraj sestali z županom Spaccinijem, ki jim je med drugim zagotovil, da se bo jutri tudi sam udeležil sestanka z ministrom Donat Cattinom v Rim, kjer se bo zavzel za čim prejšnjo rešitev tega problema, ki zadeva v živo ne le družin prizadetih delavcev, temveč celotno tržaško gospodarstvo. Sestanka se bo udeležil tudi deželni odbornik za industrijo Stopper. Jutri bodo delavci tržaške «Calza Bloch» priredili novo protestno manifestacijo po tržaških ulicah, to pot pa se jim bodo pridružili tudi delavci drugih tovarn

Odbor za solidarnost, ki ga sestavljajo predstavniki krajevnih ustanov, je sinoči v zvezi z zadevo «Calza Bloch» izdal proglas, v katerem poziva vse tržaško prebivalstvo, naj izkaže svojo solidarnost s prizadetimi delavci. Odbor nadalje poudarja, da so krajevne ustanove pripravljene podpreti kakršno koli pobudo, ki bi lahko rešila tovarno «Calza Bloch» in zagotovila njenemu delavstvu nadaljnjo zaposlitev. Odbor hkrati poziva pristojne oblasti v Rimu, naj nakažejo iz sklada po zakonu štev. 464 potrebna finančna sredstva, da bodo obrati «Calza Bloch» lahko prešli v programirano preosnovo.

PD F. PRESEREN

iz Boljunca

priredi v četrtek, 20. t.m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren razgovor na temo

Osimski sporazum in slovenska narodnostna skupnost v Italiji

ki ga bosta vodila člana izvršnega odbora SKGZ Bogo Samsa in dr. Vito Svetina.

Sledila bo razprava.

Vabljeni!

Potovalni urad AURORA

sporoča, da je na razpolago še nekaj prostorov za potovanje JAT v

SINGAPUR, BANGKOK in BALI

OD 15. FEBR. DO 4. MARCA

Vpisovanje je še možno do ponedeljka, 24. t.m.

GLASBENA MATICA

Sezona 1976-77

Peti abonmajski koncert

Danes, 19. januarja 1977, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Simfonični orkester slovenske filharmonije

Dirigent Boris Švara

Solistka Neva Merlak - klavir

Spored:

L. van Beethoven: Leonora št. 3

D. Žebre: Concertino za klavir in orkester

C. Franck: Simfonija v d-molu

Rezervacije, prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul R. Manna 29, tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Carsten Krüger - Ludwig Volker

MAKS ŽVIŽGAČ

mladinska igra v dveh delih

Prevod Janez Žmavc
Scena in kostumi ing. arh. Mirko Lipužič
Glasba Aleksander Vodopivec
Režija MARJAN BEVK

V petek, 21. t.m., ob 11. uri in ob 15.30 v gledališču «F. Prešeren» v BOLJUNCU

Oče Anton Petje
Mati Lidija Kozlovičeva
Brina, hči Miranda Caharija
Maks, sin Stojan Colja
Stric, Teta igra ju isti igralec Miloš Battelino
Gospod Tulba, lastnik hiše Aleksij Pregarc

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

ANONIMO VENEŽIANO

BENEČANKA

(La Venexiana)

Prvič v slovenščini
Prevod Ciril Kosmač

Scena Demetrij Cej
Glasba Ivan Mignozzi
Kostumi Marija Vidau
Režija MARIO URŠIČ

V petek, 21. t.m., ob 20.30 ABONMA RED A - premierski

V soboto, 22. t.m., ob 20.30 ABONMA RED B - prva sobota po premieri

Julius Livij Bogatec
Angela Mira Sardočeva
Nena Stanislava Bonisegna
Valeria Bogdana Bratuževa
Oria Zlata Rodoškova
Bernardus Silvij Kobal

Prosveta

SPD Tabor sklicuje za sredo, 26. t.m., ob 20. uri (drugo sklicanje pol ure kasneje) redni občni zbor.

Kino

La Cappella Underground 17.30—19.15—21.30 «A night at the opera». Brata Max.

Movie Club 77: Danes v Domu študenta «A» (Ul. Fabio Severo 158, tel. 53223) samo ob 16.00 film, ki je razširil pesem «Parlami d'amore Mariù». «Gli uomini che mascalzoni». Vittorio De Sica. Vstop brezplačen.

Ariston Danes počitek. Jutri ob 16.30—22.00 «Provaci ancora Sam». Woody Allen. Barvni film.

Mignon 15.30 «La scarpetta e la rosa». Barvni film.

Nazionale 16.00 «La polizia tace». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00 «Quelle strane occasioni». N. Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi in P. Villaggio.

Fenice 15.00 «King Kong». Barvni film Dina De Laurentiisa.

Excelsior 15.30 «Il maratoneta». Dustin Hoffman, Laurence Olivier. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Eden 15.30 «La lunga notte di Entebbe». Helmut Berger, Kirk Douglas, Elizabeth Taylor itd. Barvni film.

Ritz 15.30 «Il corsaro nero». Po romanu E. Salgarija. Kabir Bedi. Barvni film za vse.

Aurora 16.30 «Cattivi pensieri». Edvige Fenech in Ugo Tognazzi. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Capitol 16.30 «Il presagio». Gregory Peck. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Cristallo 16.00 «La grande corsa». T. Curtis, J. Lemmon in N. Wood. Barvni film.

Moderno 16.30 «Magia nuda». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30 «Le laureande». Prepovedan mladini pod 18. letom Barvni film.

Impero 16.30 «Todo Modo». G. M. Volontè, M. Melato. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 15.30 «Dossier Odessa». M. Shell. Barvni film.

Ideale 16.00 «Il grande duello». Lee Van Cleef. Barvni film.

Abbazia 16.00 «Una prostituta al servizio del pubblico ed in regola con le leggi dello Stato». G. Giannini in G. Ralli. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 16.00 «L'ultimatum alla polizia». M. Melato. Barvni film.

Astra 16.30—21.45 «L'uomo che cadde sulla terra». Barvni film.

Volta (Milje) 16.00 «Le avventure di Miki Joy il piccolo pirata». Barvni film.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 19. januarja
MARIJ

Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.52. — Dolžina dneva 9.13. — Luna vzide ob 7.04 in zatone ob 17.10.

Jutri, ČETRTEK, 20. januarja
FABIJAN

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 6,8 stopinje, najnižja 2, ob 19. uri 4,3 stopinje, zračni pritisk 1013,7 mb stanoviten, nebo jasno, veter 18 km s sunki 37 km na uro, severovzhodni, vlaga 48 odstotna, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 16., 17. in 18. januarja se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 38 oseb.

UMRLI SO: 88-letni Roberto Danek, 89-letna Luigia Battig, 67-letni Edgard Piscopo, 71-letna Almira Bembi por. Morabito, 68-letni Renato Frizziero, 58-letni Angelo Pahor, 80-letna Maria Concetta De Petri vd. Robba, 81-letna Teodosia Orace, 82-letna Anna de Walderstein vd. Zubini, 72-letni Romano Clarich, 77-letni Giovanni Zaccaria, 43-letni Nevio Gratton, 75-letna Rosa Gandini, 83-letna Corinna Salfatti vd. Arrigoni, 78-letni Paolo Puggioni, 73-letna Lucia Bellandini vd. Kriscak, 82-letna Maria Biziach vd. Finzi, 80-letna Gemma Quarantotto vd. Palin, 73-letni Giorgio Levi, 68-letna Antonia Martingano, 88-letna Anna Cernuta, 67-letna Anita Cesare por. Slavich, 64-letna Laura Mauro por. Seleš, 68-letna Anna Degrassi por. Carboncich, 64-letni Natale Vesnaver, 82-letna Giuseppina Fedrizzi vd. De Marco, 54-letni Livio Orzan, 64-letni Pietro Apollonio, 77-letni Mario Uccini, 62-letni Renato Bozzolini, 74-letni Domenico Rosano, 67-letni Carlo Gec, 71-letni Luigi Pettirosso, 59-letna Giuseppina Massarotto vd. Tamburin, 70-letni Francesco Colleri, 72-letni Luigi Madieri, 66-letni Giovanni Scheriani in 86-letni Antonio Ruzzai.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Giulia 1; Ul. S. Giusto 1; Ul. Felluga 46; Ul. Mascagni 2.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Ul. Mazzini 43; Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Mazzini 43; Ul. Tor S. Piero 2.

Prispevki

G. T. daruje 20.000 lir za žrtve potresa v Beneški Sloveniji.

V spomin na Alberta Magajno darujeta brat Cvetko in Zora 4.000 lir za žrtve potresa v Beneški Sloveniji.

V počastitev spomina drage Danile Slavec - Johnson darujeta Mila in Albano Jekič - Fragiacomo 20.000 lir za PD France Prešeren v Boljuncu.

Namesto cvetja na grob Karla Slavca darujejo Košutovi iz Maribora 20.000 lir za ŠD Breg - košarkarski odsek.

Slava Slavec daruje 5.000 lir za opremo nove dvorane PD Slovenec v Borštu.

Namesto cvetja na grob Antonije Žagar s Padrič darujeta Milka in Pepka 4.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

V počastitev spomina očeta Antona Štoke in brata Marjana Štoke daruje Štefanija 20.000 lir za žrtve potresa v Beneški Sloveniji, 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel, 20.000 lir za dramsko skupino Prosek - Kontovel, 20.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk in 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Ob tragični smrti dragega sina Josipa - Braca izrekamo naši odbornici mami Gizeli, očetu Nandiju in sorodnikom naše globoko sožalje

Odbor VZPI - ANPI Križ

Odborniki, igralci in člani ŠD Vesna izrekajo prizadeti družini iskreno sožalje ob smrti dragega Braca Sedmaka.

Ob izgubi bivšega odbornika Josipa Sedmaka izreka Prosvetno društvo «Vesna» družini iskreno sožalje.

Zveza žena - UDI iz Križa izreka globoko sožalje tovarišici Gizeli in družini ob izgubi sina Josipa.

Športno društvo Primorje izreka iskreno sožalje svojemu članu Borisu Puntarju in družini ob izgubi drage mame.

Družini Čuk in Tence izreka iskreno sožalje Borisu, Slavici in Silvici ob izgubi drage mame Silve Puntar.

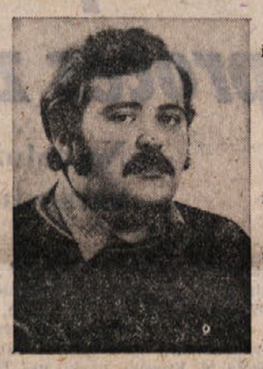

Dne 17. t.m. je v tragični nesreči izgubil življenje naš dragi

JOSIP SEDMAK

(BRACO)

Pogreb bo danes, 19. t.m., ob 14.30 iz Križa.

Žalostno vest sporočajo starši, sestra, svak, nečakinja, strici in tete ter drugi sorodniki.

Trst, 19. januarja 1977

Pogrebno podjetje Zimolo

Nenadoma nas je zapustila naša preljuba mama

SILVA VERŠA vd. PUNTAR

Pogreb drage pokojnice bo danes, 19. t.m., ob 15. uri iz hiše žalosti, Prosek št. 65, do proseške cerkve in nato na pokopališče.

Žalujoči: sin Boris, hčerki Slavica in Silvica ter drugo sorodstvo

Prosek, 19. januarja 1977

Nenadoma nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in nono

ALOJZ PETAROS

Pogreb nepozabnega bo jutri, 20. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v katinarsko cerkev.

Žalujoči: žena Tončka, hči Pina, sinova Luciano in Franko, nevesta, zet, bratje, sestre, vnuki ter drugo sorodstvo

Trst, 19. januarja 1977

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

ZAHVALA

Vsem, ki so spremljali na zadnji poti našega nepozabnega

AVGUSTA CAHARIJO

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Žalujoče sestre in nečaki

Sesljan, Nabrežina, 19. januarja 1977

19. 1. 1976 — 19. 1. 1977

Ob 1. obletnici smrti našega ljubljenega

MARIJA SEDMAKA

se ga spominjajo

žena Slava ter sinova Edvin in Robert

Sv. Križ, 19. januarja 1977

AVSTRIJAKANTSKO VZDUŠJE V ČERVINJANSKI ŠPORTNI PALAČI

Prvi kongres «mitelevropskega» gibanja pod dvoglavim orlom in z Radetzkim maršem

Nastopi predstavnikov avtonomističnih gibanj pod alpskim lokom - Gruber-Bencova pristavila svoj antiosimski lonček - Dr. Štoka v imenu SSk opozoril zborovalce na nerešene probleme Slovencev v Italiji in na zatiranje koroških Slovencev v Avstriji

«Radetzky marš» in druge vojaške avstrijske melodije v izvedbi červinjanske godbe so zaključile prvi, dopoldanski del prvega kongresa «mitelevropskega» gibanja, ki je bil v nedeljo v Červinjanu. Vzdušje v športni dvorani, kjer se je zbralo več sto ljudi iz raznih krajev Furlanije, Goriške in Trsta, je bilo v francjožefskem duhu. Ko so razni govorniki poudarjali avtonomistične vrline svojih strank in skupin, jim je publika navdušena ploskala in tu pa tam so zadoneli tudi vzkliki «Avstrija, Avstrija!!». Če povemo še, da so bile pred dvorano in v dvorani razobešene dolge cesarske zastave, zastava Trsta, Tirola, Furlanije in Goriško-gradiščanske grofije iz avstrijskih časov, da so bili nekateri starejši gospodje v dvorani oblečeni po tirolsko, bomo dobili podobo dvorane. Nad mizo predsedstva je kraljeval veliki cesarski grb, ki je sicer tudi znak tega «mitelevropskega» gibanja. Da nismo bili v letu 1910, smo lahko ugotovili le, ko smo pred športno dvorano videli parkiranih dvesto avtomobilov in tudi, ker so govorniki uporabljali mikrofon. Vse drugo je bilo v avstrijakantskem slogu.

Na kongres so prišli tudi zastopniki nekaterih manjšinskih strank in posameznih kulturnih skupin, prišla pa je tudi gospa Aurelia Gruber - Bencova, ki je prinesla pozdrav «skupine desetih» v imenu 65.000 podpisnikov proti osimskemu sporazumu. Povedala je, da se tudi njena skupina bori za avtonomijo proti osrednji rimski vladi, da se borba njene skupine vključuje v borbo vseh tistih skupin, ki so avtonomistične. Seveda je dodala, da popolnoma nasprotuje (nettamente contraria) osimskim sporazumom, da so ti sporazumi ustvarili samo novo jabolko spora med Italijo in Jugoslavijo, da so državne meje, ki jih sporazum določa, nepravične itd. Publika ji je navdušeno ploskala, kot je ploskala drugim nastopajočim. Toda govornici je v določenem trenutku spomin opešal, čemur se ni preveč čuditi. «Pozabila» je namreč povedati, da proti Osimu skupaj z njo in njenim odborom rovarijo tudi tržaški fašisti, ki pa so vse prej kot avtonomistično nastrojeni.

Pa pustimo Bencovo in poglejmo, kaj so povedali drugi. Tajnik «mitelevropskega» gibanja prof. Paolo Petiziol iz Červinjana je v dolgem govoru polnih spominov obujal, kar je avstrijska vlada napravila v naših krajih. Seveda je omenil le pozitivne stvari, pozabil pa je na to česar v Avstriji ni bilo. Dejal je sicer, da tudi Slovenci v Beneški Sloveniji danes nimajo šol, pozabil pa je na Slovence v Kanalski dolini in omenil le Nemce v Kanalski dolini, ki ne uživajo manjšinskih pravic, da seveda niti ne govorimo o tem, da je zamolčal današnje ravnanje Avstrije s koroškimi Slovenci.

V svojem govoru je tudi poudaril, da je prebivalstvo alpskih predelov evropsko, da pa je Italija preveč obrnjena k Sredozemlju in da to ne gre in ne gre. Svoj govor je zaključil z vzklikom «Viva il patriarcato di Aquileia!»

Podobna stališča je izrazil delegat Furlanskega gibanja Jus. Omenil je škodo, ki jo je prizadela Furlaniji italijanska osrednja uprava in škodo, ki jo prizadeva še danes, potem ko je deželo prizadel potres. Zahteval je uvedbo furlanščine v otroške vrtce in osnovne šole in izrazil pomisleke proti sedanji deželi in predlagal ustanovitev dveh dežel. V eni naj bi bil samo Trst, v drugi pa ostale tri pokrajine. Pozdravil pa je še delegate iz raznih pokrajin. Tako smo zvedeli, da zastopa slovenski del «Mitelevrope» v Trstu odv. Branko Agneletto, nemški del v Trstu neki Vatta, italijanski del Parovel (sicer predsednik), za Gorico pa Bandelli. Vsi so govorili v popoldanskem delu.

Pozdrave so prinesli še dr. Brunner za Partito popolare tirolese trentino, tajnik Suedtiroler Volksparteí Josip Atz, zastopniki Ladincev Martini, medtem ko so Valdostanci poslali pozdravni telegram.

Odv. Drago Štoka je zborovalce pozdravil v imenu Slovenske skupnosti. Z njim sta bila v delegaciji še prof. Andrej Bratuž in Marjan Terpin. Že v naprej naj povemo, da je bil pozdrav odv. Štoke najbolj realističen. Predgovornike in publiko je opozoril na pomanjkljivosti prejšnjih govorov. Omenil je, da žive Slovenci tudi v Kanalski dolini, da imajo odprte probleme z Avstrijo tudi Slovenci na avstrijskem Koroškem. Zatem je omenil položaj Slovencev v Gorici, Trstu in v videmski pokrajini in pri tem pozdravil nedavno odprtost videmskega nadškofa, ko je govoril o Osimu in dejal, da soglaša s sporazumom in posebno še s točko 8, ki govori o zaščiti slovenske manjšine, izrazil pa je tudi upanje, da ne bodo proste industrijske cone zgradili na Krasu, marveč nekje pri Miljah ali na področju Aussa Corno (v videmski pokrajini, op. ur.). Tudi Štoka je izrazil upanje v Združeno Evropo, v kateri naj uživamo enakopravnost vse manjšine.

Za njim je zelo efektno govoril don Checco Placereani v imenu furlanske cerkve. Bil je zelo kritičen do rimske vlade in tudi do rimske cerkve. Dejal je, da bodo letošnjega 3. aprila v Ogleju praznovali devetstoletnico «svobodne furlanske države», bil kritičen do vladne politike po potresu ter istočasno poudarjal veliko pomoč, ki sta jo tem krajem dali po potresu Avstrija in Nemčija. Kot ostali je seveda tudi on «pozabil» na pomoč iz Jugoslavije.

Po opoldanskem premoru se je kongres popoldne nadaljeval z govori delegatov in zvečer so sprejeli resolucijo, v kateri hočejo takojšnjo gradnjo avtoceste iz Vidma do avstrijske meje, nadaljnjo modernizacijo pontebske železnice, ustanovitev nemških šol v Trstu, Gorici in Kanalski dolini, uvajanje furlanščine in tudi slovenščine kot dodatnega predmeta v šolah v mešanih krajih.

Iz vseh nastopov smo dobili vtis, da se za upravičeno voljo po avtonomiji in enakopravnosti, po spoštovanju tistih pravic, ki jih rimska centralistična vlada noče spoštovati, po spoštovanju pravic nacionalnih manjšin, za kar vse se borimo tudi mi, v bistvu skriva volilni trik. Južnotirolski Nemci hočejo svojega poslanca v evropskem parlamentu. Zanj potrebujejo 450.000 glasov, sami pa jih imajo samo 240 tisoč. Zato skušajo ustvariti nekakšno federacijo avtonomističnih gibanj, ki bi se združila za te volitve, v Strassburg pa bi šel, če bi koalicija imela uspeh, seveda južnotirolski Nemec. Po možnosti s Hitlerjevim odlikovanjem na prsih.

M. W.

NA PONEDELJKOVI SEJI OBČINSKEGA SVETA

Večina odobrila gradnjo športne hale za potrebe košarkarskega športa

Predlog je prodrl s tesno večino glasov - Stališče socialistov o uporabi sredstev goriškega sklada

Nad šest ur je zasedal v ponedeljek, do jutranjih ur, goriški občinski svet. Svetovalci so razpravljali in tudi odobrili dva sklepa, ki sta bila predmet poglobljenega zanimanja, t.j. splošnih navodil za uporabo Goriškega sklada in gradnjo športne hale.

O uporabi sredstev Goriškega sklada je bilo veliko govora na zadnji seji občinskega sveta. V ta sklad se stekajo prispevki in dajatve, ki jih plačujemo na proizvodih proste cone. Teh je sedaj 800 milijonov lir letno, v prihodnje pa bodo dosegli ali presegli letno vsoto milijarde in pol lir. Medtem ko so KD, PSDI, PRI in PLI zahtevali, da se s tem denarjem finansirajo tudi take infrastrukture, ki imajo sicer že deželno ali državno podporo, gradijo pa se počasi zaradi prepočasnega dotoka državnih ali deželnih sredstev, so socialisti in komunisti zahtevali, da se ta dela ne smejo finansirati s sredstvi tega sklada. Tik po novem letu so se sestali nekateri načelniki skupin in delno omilili resolucijo vladajočih strank. Na zadnji seji občinskega sveta pa sta socialista Del Ben in Sanzin povedala, da ne soglašata z vsebino te resolucije in predlagata črtanje tistega odstavka, v katerem je rečeno, da se tudi od države in dežele finansirana dela lahko finansirajo s sredstvi Goriškega sklada. Po posegih socialističnih svetovalcev je prišlo do polemičnih prijemov in po dveh urah debate je bil predlog PSI, tudi na posredovanje komunista Battella, sprejet.

Še bolj obširna je bila debata okrog športne hale. Unione ginnastica goriziana je dobila od dežele dvajsetletni prispevek 800 milijonov lir, za gradnjo športne hale, ki bo služila košarkarskemu športu, bo pa potrebovala še pomoč iz raznih virov. Občinski svet je z večino glasov lanskega 8. marca odobril resolucijo, v kateri je rečeno, da bo dala občina na razpolago UGG zemljišče, na katerem naj ta zgradi športno halo. Občina naj ne bi dala drugih sredstev. Zatem so iskali razna pripravna zemljišča, govor je bil o kazermetah, o Rdeči hiši, na koncu pa so se na občini odločili za zemljišče pri Madonnini, kjer so v prejšnjih letih imeli pod topoli poletne prireditve. Zemljišče je občinsko, torej občina ne bo porabila denarja.

Socialdemokrat Bianconi in demokristjan Tuzzi sta predlagala vsak zase resoluciji, v katerih je rečeno, naj občina podpre prizadevanja UGG pri iskanju manjkajočih finančnih sredstev. Komunist Coceani in socialist Waltritsch pa sta predlagala skupno resolucijo, kjer se predlaga, naj se športna hala zgradi v sklopu Espomega, pa čeprav bi to pomenilo nekajletno zakasnitev. Na tem področju bi imeli že pripravljene parkirne prostore, tu so osredotočene tudi druge občinske športne naprave, samo tako bi hale Espomega služile skozi vse leto in ne le nekaj tednov samo za gospodarske razstave.

V debato so posegli Bianconi, Tuzzi, Coceani, Del Ben, Luciani, Fornasir, Aprilis, Coana in je trajala pozno v noč. Ustvarili sta se dve nasprotujoči si fronti in kar na lepem, pred začetkom glasovanja, je demokristjan Cicuttini zaprosil za besedo in dejal, da ponavlja, kar je že povedal ob priliki razprave v občinskem svetu lani marca. Ne soglaša s takšnim razmetavanjem javnega denarja in hoče tudi vedeti, kako je z zemljiščem pri Madonnini in če zares ni možnosti za gradnjo športne hale v okviru Espomega. Predlagal je resolucijo, ki je zahtevala odložitev sklepa o gradnji športne hale. Podprli so ga komunisti, socialisti, liberalci, Slovenska skupnost, demokristjana Aprilis in odbornik Marjan Cefarin. Dobil pa je samo 14 glasov, proti njegovemu predlogu je bilo dvajset demokristjanov, socialdemokratov, republikancev in fašist. Demokristjan Stabon pa se je vzdržal. Zatem so svetovalci glasovali o Tuzzijevem predlogu (Bianconi je medtem umaknil svojega) ki je prodrl z 18 glasovi. Proti predlogu je glasovalo 9 svetovalcev (KPI, PSI, PLI), vzdržali so se štirje, štirje svetovalci (med temi Cicuttini in odbornik Cefarin) pa sploh niso glasovali.

S tesno večino, z razkolom v občinskem svetu in s prepiri znotraj krščanske demokracije je tako prodrl sklep, o katerem je bilo v mestu že dosti razprav in o katerem, tako smo prepričani, bo še veliko govora.

Mnenje SSk o stanju v slovenskih občinah

V Gabrjah so se sestali svetovalci, ki zastopajo Slovensko skupnost v izvoljenih upravah na Goriškem. Kot izhaja iz tiskovnega poročila, ki ga je izdalo tajništvo SSk, so si na tem sestanku izmenjali mnenja o različnih izkušnjah. Poročilo o splošnem položaju je imel dr. Damjan Paulin. V diskusiji pa so prišli do spoznanja, kot je razvidno iz tiskovnega poročila, da je položaj v občini Števerjan dober, v občinah Sovodnje in Doberdob pa ne. V Števerjanu imajo konstruktivno sodelovanje z manjšino, takega sodelovanja pa ni v Doberdobu, kjer «se sistematično zavrača vsak doprinos manjšine». Podobno je, po mnenju SSk tudi v Sovodnjah, kjer bi občina z lahkoto rešila nekatera pereča vprašanja, ki jih nakazujejo svetovalci SSk, ti pa ne najdejo, po mnenju Slovenske skupnosti, rešitve.

Posebej so na tem sestanku omenili sodelovanje slovenskih zamejskih občin z občino Nova Gorica, ki je v zadnjem času dobilo nove oprijeme, ki jih gre podpirati.

Na tem sestanku je bil govor tudi o bližnjem deželnem kongresu Slovenske skupnosti, ki bo 12. marca v Števerjanu. Govor je bil tudi o organizaciji te stranke na podeželju.

Iz drugega tiskovnega poročila pa povzemamo, da sta Marjan Terpin in prof. Andrej Bratuž obiskala, v imenu goriške SSk, prefekta dr. Barrassa, in mu prikazala stranko. Izkazala sta tudi zaskrbljenost Slovencev ob vrsti zadnjih političnih procesov proti vidnim predstavnikom stranke s posebnim ozirom na proces, ki bo proti Gradimiru Gradniku v Krminu 27. januarja. Prefekt pa je zagotovil, da ti procesi ne pomenijo nobenega pritiska na slovensko manjšino in je izrazil željo, da pride čimprej do primerne rešitve vseh manjšinskih problemov.

GLASBENA MATICA
SPZ — ZSKP

vabi na drugi obonmajski koncert, ki bo v petek, 21. januarja 1977, ob 20.30 v palači Attems v Gorici.

Nastopil bo

OKTET GALLUS

iz Ljubljane

OBČINA TRŽIČ IN POKRAJINA SPORNI TOČKI

GORIŠKI POLITIČNI POLOŽAJ V OCENI KOMUNISTOV IN KD

Predlogi za rešitev krize, ki se vleče že več mesecev

Na zadnji seji pokrajinskega tajništva komunistične partije so ocenili sedanji politični položaj, predvsem kar zadeva tržiške občine in goriške pokrajine.

Posoški komunisti ugotavljajo, da je krščanska demokracija v besedah proti komisarski upravi v Tržiču, v dejanjih pa odločno zavira delo občinskega odbora in s tem prispeva k popolni paralizi občinskega življenja. Na zadnji seji so komunisti ponovno izrazili pripravljenost do odprtega soočanja s krščansko demokracijo, da bi razčistili sedanji položaj tako v tržiški občini kot v goriški pokrajini.

Posoški komunisti so nadalje ocenili predloge, ki so jih socialdemokrati iznesli na svoji skupščini pokrajinskih upraviteljev, ter izrazili pripravljenost za nov odnos med obema strankama.

V zvezi s temi vprašanji je pokrajinsko tajništvo KD sinoči izdalo tiskovno poročilo, v katerem pripisuje občinskemu odboru vso krivdo zaradi sedanjega položaja v Tržiču.

KD nadalje ugotavlja, da položaj v goriški pokrajini ni podoben položaju v tržiškem občinskem svetu. Enobarvni demokrščanski odbor v pokrajinskem svetu, ugotavljajo, je sad razgovorov z vsemi strankami ustavnega loka. V Tržiču pa so komunisti in socialisti prezrli predloge krščanske demokracije o skupni upravi.

V tiskovnem poročilu je rečeno, da občinski odbor deluje povsem samovoljno, kar je v nasprotju z vsemi pravili, ki jih predvideva zakon.

Krščanska demokracija je pripravljena na srečanje z ostalimi strankami ustavnega loka, pogoj pa je, da občinski odbor v Tržiču neha s sprejemanjem sklepov, ki jih občinski svet ne odobri.

Jutri v Štandrežu redni občni zbor p. d. «Oton Župančič»

Jutri zvečer ob 20. uri bo v Domu Andrej Budal v Štandrežu redni občni zbor domačega prosvetnega društva «Oton Župančič». Odbor društva vabi štandreško prebivalstvo, člane in prijatelje, da pridejo polnoštevilno na ta občni zbor, ki bo prvič v novih prostorih.

V Sovodnjah, Pevmi in Štandrežu

Uspešno gostovanje skupine iz Vrtojbe

V okviru stikov med prosvetnimi društvi, ki so včlanjena v Slovensko prosvetno zvezo, in skupinami iz Slovenije, je v soboto in nedeljo gostovala na Goriškem gledališka skupina iz Vrtojbe, ki je predstavila komedijo v treh dejanjih Vladimira Katajeva «Dan oddiha». Gre za duhovito odrsko delo, ki se odvija v ruskem počitniškem domu, kjer pride, zaradi nekaterih nesporazumov, do zapletenega odnosa med gosti. Mladi igralci iz Vrtojbe, ki so s tem delom že nastopili na novogoriškem območju, so vloge dovršeno odigrali in z zapletenimi situacijami pripravili veselo razpoloženje med občinstvom.

Skupina iz Vrtojbe je v soboto zvečer nastopila v sovodenjskem Kulturnem domu. Dan kasneje pa so komedijo predstavili v pevmski prosvetni dvorani ter v Domu Andreja Budal. Tu so se po predstavi sestali s člani društva Oton Župančič ter s predstavniki mladinskega odseka.

NA POBUDO TRŽAŠKE DELAVSKE UNIVERZE

Seminar za italijanske profesorje iz Istre

Seminar se je pričel v ponedeljek, 17. t.m., in je razdeljen na znanstveni in humanistični del

V ponedeljek, 17. tega meseca, se je začel 12. seminar za italijanske učitelje in profesorje iz Istre, ki ga prireja tržaška Delavska univerza v sodelovanju z Zvezo Italijanov z Reke in iz Istre. Pri seminarju sodeluje tudi regionalni inštitut za šolstvo z Reke. Seminar je razdeljen na dva dela in tako lahko udeleženci sledijo predavanjem iz matematike in biologije in predavanjem o jezikoslovju in humanističnih vedah. Humanistični del seminarja je otvoril prof. Bruno Maier s predavanjem «Umberto Saba in Trst», matematični del pa se je pričel s predavanjem prof. Adolfa Steindlerja «Zgodovinski razvoj nuklearne fizike».

Do sobote, ko bodo seminar zaključili, se bodo vrstila zanimiva predavanja o vprašanjih jezika, književnosti, zemljepisa, ekonomije in seveda predavanja o matematičnih in bioloških vprašanjih. Udeleženci so si že ogledali Rižarno, v teh dneh pa bo ogled mestnih umetnostnih galerij in gledališke predstave v Rossettiju.

Ob odprtju seminarja so udeležence sprejeli ravnatelj Delavske univerze prof. Giuseppe Rossi Sabatini, tajnik prof. Luciano Rossi in direktor seminarja prof. Marcello Fraulini.

V ponedeljek je v Zgoniku praznoval 50-letnico rojstva
JOSIP GUŠTIN
Iskreno mu čestitajo družina in sorodniki.

Srečanja zgoniških upraviteljev z občani

Zgoniška občinska uprava prireja te dni vrsto vaških srečanj z občani, v prizadevanju za najboljše reševanje raznih problemov in za uresničitev čimširšega demokratičnega sodelovanja. Predmet teh sestankov je proučitev osnutka občinskega proračuna in obravnavanje raznih vaških vprašanj. Prvi sestanek je bil že sinoči v Samatorci, danes bo v Saležu, jutri v Zgoniku, v petek v Repniču, v ponedeljek v Gabrovcu in v torek pri Briščikih, vedno ob 20. uri.

V PONEDELJEK V VIDMU

Deželna skupščina zveze pokrajin

V ponedeljek se je v Vidmu sestala skupščina deželne sekcije Vsedržavne zveze pokrajin, ki jo sestavljajo predsedniki in po pet članov tržaške, goriške, videmske in pordenonske uprave. Poročilo predsednika Rossija je zadevalo predvsem vprašanje preustroja pokrajin, k ije predmet živahne politične razprave in mu bo deželna zveza posvetila spomladi posebno študijsko srečanje, pa vprašanje obnove po potresu. V samem poročilu in v zelo obširni razpravi je bila izražena ostra kritika deželni upravi, ki sklicuje pokrajine na posvet o njenem načrtu za obnovo le v zadnjem trenutku, ne da bi jim omogočila potrebno poglobitev in izdelavo predlogov.

Predsednik je podal pregled dela, ki ga je deželna zveza opravila v prvi poslovni dobi. Razpravljavci so poudarili potrebo po večji povezanosti med zvezo in pokrajinskimi sveti in po izboljšanju operativnega ustroja, ki naj omogoči uveljavljanje dejanske avtonomije krajevnih uprav. Ta je seveda odvisna od finančne avtonomije, toda krajevne uprave se ne smejo odpovedati vlogi urejevanja notranjih odnosov, družbenih in političnih skupnosti, ki jih upravljajo. Med te spadajo prav gotovo, je bilo poudarjeno v razpravi, odnosi med slovensko in italijansko narodnostno skupnostjo.

Stano Žerjal razstavlja v novem gledališču France Prešeren v Boljuncu do 23. januarja.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

ALDO NICOLAJ

STARA GARDA

(tragikomedija v dveh dejanjih)

Prevod Borut Trekman
Scena in kostumi Edvard Zajec
Režija MARIO URŠIČ

V nedeljo, 23 t.m., ob 20. uri v gledališču «F. Prešeren» v BOLJUNCU

RAZPRAVA O POSLOVANJU V LETU 1975

V letu 1975 v goriškem zavodu INAM za 63 odstotkov manjši primanjkljaj

Poprečni strošek za zavarovanca skoraj polovico manjši: 87.001 v letu 1975, 155.462 lir leto prej - Kako so porabili preko 11 milijard lir

Na svoji zadnji seji, sredi decembra, je pokrajinski odbor za bolniško zavarovanje INAM pregledal obračun poslovanja zavoda na Goriškem v letu 1975 ter ga ugodno ocenil.

Iz splošnega pregleda poslovanja, primerjanja med dohodki in izdatki, je razvidno, da je zavod INAM v letu 1975 dobro posloval, saj je uspel izgubo iz prejšnjega leta znižati kar za 63 odstotkov in je tako znašala samo 2.694.689.000 lir (leta 1974 pa 7.306.213.000). Pri tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da so veliki primanjkljaji v letnih obračunih zavoda za bolniško zavarovanje in tudi drugih podobnih ustanov že stalna postavka. Prispevki delavcev in delodajalcev, katerih višina je po zakonu predpisana ne zadostujejo za kritje raznoterih storitev, ki jih mora zavod opravljati. Poleg tega se stroški storitev nepretstano večajo in to v razkoraku z večanjem prispevkov.

Vseh dohodkov je bilo v letu 1975 za 8.460.247.675 lir (2.640 milijonov več kakor leto prej), izdatkov pa za 11.154.936.801 (1.971 milijonov manj kakor leto prej). Z drugimi besedami: dohodki so se povečali za preko 45 odstotkov, izdatki pa zmanjšali za preko 15 odstotkov. Velikanska izguba iz leta 1974 se je tako temeljito znižala.

Od kod takšen porast dohodkov? Uprava pokrajinskega sedeža bolniške blagajne pojasnjuje to z določeno umiritvijo gospodarske stiske (smo šele v letu 1975!), ko so podjetja začela bolj redno plačevati po zakonu določene prispevke, s povišanjem plač in uveljavitvijo novih kolektivnih delovnih pogodb, kar je imelo nujno za posledico zvišanje skupnih prispevkov. In ne nazadnje so tu še nekateri ukrepi, predvsem poostreno nadzorstvo v sodelovanju z zavodom za socialno skrbstvo INPS ter z nadzorništvom za delo.

Navedene številke pa kljub temu niso odraz dejanskega stanja. V letu 1975 namreč so bolniške blagajne prenehale neposredno skrbeti in plačevati za oskrbnino v bolnišnicah, ker so po zakonu prevzele to dolžnost dežele. Bolniške blagajne pa morajo del dohodkov prispevati v državni sklad, kjer se zbirajo v ta namen določena sredstva. Zato je zavod INAM za goriško pokrajino v letu 1975 oddvojil 3.685.960.707 lir v omenjeni sklad, za kritje vseh drugih izdatkov pa je porabil 7 milijard 468.976.094 lir. Leto prej je bila porazdelitev nekoliko drugačna: 6.962 milijonov lir za stroške v bolnišnicah ter 6.163 milijonov lir za kritje ostalih izdatkov. Primerjava na podlagi teh podatkov pa nam nedvoumno pokaže, da so se dejanski izdatki za kritje najrazličnejših uslug povečali za 1.305 milijonov lir ali nekaj več kakor 21 odstotkov.

Pri vsem tem pa ne gre zanemariti podatka, da se je število zavarovancev povečalo le za 1.422 enot ali 1,68 odstotkov. Na skupne izdatke so torej predvsem vplivale višje cene storitev: zdravniška oskrba, farmacevtska oskrba itd.

Dejanskih izdatkov, po oddvojitvi sredstev za državni sklad za oskrbovalnine v bolnišnicah, je bilo 7 milijard 468.978.094 lir, ki so jih takole porazdelili: za ekonomske usluge — plačevanje odškodnine bolnim zavarovancem, materam, ki so na porodniškem dopustu in drugi podobni prispevki — 3.508.653.731; za zdravstvene usluge — zdravniška oskrba, navadna in specialistična; farmacevtska oskrba, — 3.564.568.667; prispevki za zdravljenje v toplicah, za nakup naočnikov, protez in drugih pripomočkov 54.501.735. Za splošne upravne stroške — gretje, čiščenje prostorov, pisarniške potrebščine itd. so porabili 341.253.961, kar predstavlja le 3,05 odstotkov vseh izdatkov. Uprava je izračunala tudi poprečni letni strošek za vsakega zavarovanca: v letu 1975 je znašal 87.001 lir, od tega 41.521 lir za zdravstvene storitve. Leto prej je znašal poprečni letni strošek na zavarovanca 155.462 lir. Podatek, ki ne potrebuje nikakršne razlage.

Po pregledu obračuna se je razvila diskusija o nekaterih najbolj nujnih vprašanjih, predvsem pa o tem, kako obrzdati preveliko potrošnjo zdravil (potrato), ki se negativno odraža v gospodarskem obračunu zavoda. Govorili so tudi o prispevkih, ki se zbirajo in ki v nobenem primeru ne zadoščajo za kritje vseh uslug. Žal je tu uprava zavoda, kakor tudi pokrajinski posvetovalni odbor brez moči, kajti višino prispevkov določa zakon.

Danes odločitev o podražitvi bencina proste cone?

Kot poročamo na drugem mestu, je bila v ponedeljek zvečer v občinskem svetu v Gorici širša debata o uporabi sredstev goriškega sklada. Danes popoldne bo na sedežu v Ul. Crispi redna seja razširjenega odbora trgovinske zbornice. Na njej bodo razpravljali o prvih izdatkih sredstev Goriškega sklada in tudi o povečanju prelevmanov na proizvode proste cone.

Stavka v tovarni Baggio

Včeraj so v Gradišču stavkali uslužbenci podjetja Baggio, da bi prisilili vodstvo tovarne, da sprejme nekatere mezdne in normativne izboljšave. Delavci omenjenega podjetja dobivajo namreč zelo nizke osebne dohodke, vodstvo pa je gluho na vse dosedanje upravičene zahteve.

Dosežen sporazum v tovarni SIMO

Po štirih mesecih sindikalnega boja ter po številnih stavkovnih gibanjih je v tržiški tovarni Siderurgica Monfalcone končno prišlo do sporazuma med delodajalcem in delavci. Na zadnjem srečanju so namreč sestavili program, ki sta ga sprejeli obe strani. O novih delavskih pridobitvah v tržiški tovarni so v ponedeljek popoldne razpravljali tudi na delavski skupščini.

Pogodba, ki so jo pred dnevi podpisali, obsega številne izboljšave finančnega, družbenega in zdravstvenega značaja. Glede letne proizvodne nagrade so se domenili, da bo ta odslej v višini 300 tisoč lir (doslej je bila 119.000 lir). Do 25. t.m. bo vodstvo obrata poskrbelo za boljšo avtobusno povezavo. O tem bodo te dni še razpravljali ter izdelali podroben načrt prevozov.

Delavci tržiške tovarne so dobili zagotovilo, da bo ravnateljstvo v teku nekaj mesecev zaposlilo nove delavce. Vodstvo se je obenem obvezalo, da bo v najkrajšem času uredilo tovarniško menzo ter poskrbelo za izboljšave zdravstveno-higienskega značaja.

Zaprti ulici

Zaradi ureditvenih del pri odtočnih kanalih bo od 20. januarja dalje za promet zaprta Ul. Cossar ter Ul. Garzarolli, ki gre od Ul. Faiti do Ul. Salvemini.

V SOVODNJAH

Mladenič pod vlak

Niso še znani vzroki, ki so 22-letnega Walterja Bordona prisilili, da se je v Sovodnjah v ponedeljek zjutraj vrgel pod vlak.

Okoli 7. ure so domačini opazili zapuščen avtomobil na polju za sovodenjskim pokopališčem, kjer teče železniška proga. Nekateri so se ustavili in na tračnicah se jim je ponudil srhljiv prizor: mlad človek je razmesarjen ležal na njih. Poklicali so takoj reševalce; na kraj so prihiteli tudi agenti železniške policije, ki so iz dokumentov, ki jih je mladenič pustil v avtomobilu, ugotovili, da gre za mladega človeka, ki je bil kot delavec zaposlen v neki tovarni v Gradišču. Policija sedaj vodi preiskavo, da bi ugotovila vzroke, ki so mladeniča silili k samomoru.

GLASBENA MATICA
vabi drevi ob 20.30 na interni nastop gojencev v Ulici Malta 2 v Gorici.

Kino

Gorica

VERDI 20.30 Nastop gledališke skupine Rocca z delom «Il mandato».
CORSO 16.45—22.00 «Dimmi che fai tutto per me». G. Dorelli in P. Villoresi. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.00—22.00 «Dillinger é morto». M. Piccoli in A. Girardot. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
CENTRALE 16.30—21.30 «La ballata della città senza nome». L. Marvin in C. Eastwood.
VITTORIA 17.00—22.00 «Prima notte di nozze». D. Lassander in A. Giuffré. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Sette orchidee macchiate di rosso».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Bufalo Bill e gli indiani».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Od pravice do resnice» italijanski film ob 18.30 in 20.00.
SVOBODA «Vinetou» ameriško-jugoslovanski film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Učiteljica in mafija», italijanski film ob 19.30.

V PROSTORIH ZAVODA «MALIGNANI» V VIDMU

Posvet o protipotresni tehniki pri utrjevanju poškodovanih hiš

Nastopajo predavatelji Zavoda za raziskavo materialov in konstrukcij iz Ljubljane - Seminar se bo zaključil v soboto

V prostorih industrijske strokovne šole «A. Malignani» v Vidmu se ta teden odvija strokovni seminar o protipotresnih gradnjah in o izkušnjah, ki so si jih na tem področju nabrali pri laboratorijskem delu v sosedni Jugoslaviji. Seminar, ki sta ga priredila videmska organizacija CRAD (Centro Ricerche Applicate e Documentazione) in Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij SRS iz Ljubljane, se je začel v ponedeljek in se bo zaključil v soboto.

Ciklus predavanj, katerim sledi nekaj nad 300 strokovnjakov in javnih upraviteljev iz naše dežele, predvsem pa seveda iz videmske in pordenonske pokrajine, obsega naslednje posege: v ponedeljek «Karakteristike potresa» (predavatelj ing. Ribarič), «Vpliv potresa na gradnje» in «Elementi dinamike pri zgradbah» (predavatelj ing. Tomaževič); včeraj so bila na vrsti predavanja «Cenitev seizmičnih sil in njihova razdelitev na elemente zgradb» (ing. Tomaževič), «Določanje razsežnosti zidanih zgradb» ter «Vzdržljivost zidanih elementov» (predavatelj ing. Terčelj); danes ne bo nobenega predavanja, pač pa bodo udeleženci posveta sledili praktičnim poskusom v laboratoriju zavoda «Malignani», jutri bosta na vrsti dve predavanji, in sicer «Parametri varnosti pri zidanih zgradbah» (ing. Turnšek) ter «Način utrjevanja zidanih elementov» (ing. Terčelj); v petek se bo posvet nadaljeval s tremi predavanji, in sicer «Jačanje vzdržljivosti pri kamnitih zgradbah» (ing. Turnšek), «Teorija o iniekcijah» (ing. Umek) in «Utrjevanje zgradb s pomočjo napenjačev» (ing. Vugrinec); v soboto bosta še dve zadnji predavanji, in sicer «Praktično prikazovanje iniekcijske tehnike» (ing. Vugrinec) in predavanje o sestavi načrtov (ing. Umek, ing. Terčelj in ing. Tomaževič).

Slovenski strokovnjaki so že sodelovali pri utrjevanju poškodovanih stavb na potresnem območju naše dežele po potresu z dne 6. maja. Te stavbe so vse pozitivno prestale preizkušnjo med potresom 15. septembra. Dogovor z organizacijo CRAD predvideva še nadaljnje sodelovanje osebja ljubljanskega Zavoda za raziskavo materialov in konstrukcij: spomladi bodo njegovi strokovnjaki praktično sodelovali pri utrjevanju nekaterih znamenitih stavb v videmski in pordenonski pokrajini.

STALIŠČE BANČNIH USLUŽBENCEV

Spremeniti merila pri nameščanju vodilnih kadrov v hranilnicah

Hranilnice ne smejo biti nosilna struktura za stranke, ampak pomagalo pri premagovanju gospodarskih težav

O imenovanjih v vrhove bančnih zavodov, še zlasti v hranilnice, med katere sodi tudi hranilnica v Gorici, je pokrajinska federacija bančnih uslužbencev, ki so vanjo vključeni pripadniki CGIL in CISL, objavila svoje stališče, v katerem uvodoma ugotavlja, da imajo hranilni zavodi nenadomestljivo vlogo pri razvijanju gospodarstva in da ne smejo predstavljati nosilne strukture ne za takšno ne za drugačno stranko. Sistem hranilnic predstavlja po obsegu eno četrtino vseh bank v Italiji ter so hranilnice skupno z ljudskimi bankami in nekaterimi redkimi zasebnimi bankami prvi kreditni zavod, s katerim se srečujejo mali proizvajalci. Zaradi tega morajo hranilnice delovati odgovorno in v korist javnosti, pri svojem delu morajo delovati pogumno, strokovno, s primerno fantazijo, predvsem pa pošteno.

Zaradi teh razlogov so imenovanja na vodstva teh denarnih zavodov predmet javne razprave in ocenjevanja.

Sindikat bančnih uslužbencev zahteva prekinitev dosedanje prakse klientelizma pri nameščanju vodilnih kadrov in jo je treba zlasti obsoditi v sedanjem za Italijo kritičnem gospodarskem trenutku.

Bančni uslužbenci se zavezujejo, da bodo ta boj nadaljevali in da bodo z njim seznanili ostale kolege in vso javnost. V svoji zahtevi vztrajajo pri uveljavljanju strokovnih in poštenih ljudi (poštenost je vedno vprašljiva, dodajajo) ter zahtevajo preverjanje s strani Banca d'Italia, ki ni podvržena ali vsaj ne bi smela biti podvržena partijskim interesom. «Vse to predlagamo zato, ker se zavedamo, da je celovita preosnova bančnega sistema bolj važna kot pa mesto v upravnem svetu ali v generalnem ravnateljstvu,» ugotavlja sindikat bančnih uslužbencev v sklepnem delu svojega tiskovnega sporočila.

● **Na šolskem skrbništvu** v Gorici je na ogled ministrska odredba z dne 20. decembra lani, ki zadeva premestitev in začasne dodelitve mest v šolskem letu 1977-78, vodilnemu in učnemu osebju s staležem na srednjih šolah I. in II. stopnje ter na šolah, kjer poučujejo likovno vzgojo.

Rok za predložitev prošenj zapade 31. januarja letos.

● **Pokrajinski zdravstveni** laboratorij v Ulici Duca d'Aosta 117 opravlja laboratorijske izvide vsak dan od 8. ure do 9.30, razen ob sobotah.

Prosvetno društvo Oton Župančič
vabi člane in prijatelje na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo jutri ob 20. uri v Domu Andrej Budal v Štandrežu.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE: Maurizio Trevisan, Laura Redivo, Micaela Di Bari, Denis Orsolini, Paolo Cavallaro.

UMRLI SO: 72-letna upokojenka Eugenia Cosliani, 82-letna gospodinja Ida Spangi vdova Olivi.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Corso Italia, 10, tel. 2576.

Prispevki

V spomin žene Marije, daruje Anton Petejan 5.000 lir za Podporno društvo za Goriško.

Mali oglasi

NA PRODAJ je trgovina jestvin. Informacije pri Budihna, Ul. Veniero 6, Podturn, Gorica.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ulica E. Toti, tel. 72701.

NOGOMET

V TRETJI ITALIJANSKI LIGI

NEPRIČAKOVAN PODVIG TRIESTINE PROTI VODEČI EKIPI CREMONESE

Sam trener domačinov Angeleri je priznal, da bi lahko Tržačani zmagali

CREMONESE — TRIESTINA 0:0

CREMONESE: Bodini, Cisini, Cassago, Pardini, Barboglio, Prandelli, Chigiani, Sironi, Nicolini, Frediani (Mondonico), Finardi.

TRIESTINA: Bartolini, Lucchetta, Zanini, Berti, De Luca, Monticolo, Andreis, Politti, Dri, Fontana, Trainini.

SODNIK: Migliore (Salerno).

GLEDALCEV: 4.500.

KOTI: 9:6.

Triestini je uspel pomemben podvig. S pazljivo in taktično učinkovito igro so Tržačani prisilili domačine k remiju in tako doslej edini odnesli iz Cremone točko. Triestina je tako potrdila, da je trenutno v izredno dobri formi, predvsem pa je dokazala, da se ji sedaj odpirajo dobre možnosti za nadaljnji potek prvenstva, v katerem bi utegnili odigrali še precej vidno vlogo.

Tagliavini je že na začetku uganil pravo potezo. Zaninija je namreč pomaknil na sredino igrišča za branilca pa je postavil Bertija. Triestina je tako zaustavila nasprotnikove graditelje igre, si zagotovila dobro obrambo in obenem postavila pogoje za gradnjo nevarnih in učinkovitih protinapadov z dvojico Andreis-Dri. Tako je Triestina kar kmalu zagospodarila na igrišču, pa čeprav so pobudo imeli domačini. Kadar je bilo potrebno sta Politti in Trainini umirjevala tempo igre. Cremonese ves čas tekme ni ustvaril niti ene nevarne akcije. Domačini so skušali z visokimi predložki presenetiti tržaško obrambo. De Luca in Monticolo pa sta bila vedno na mestu. Predvsem dobro je zaigral kapetan De Luca, ki je popolnoma nadigral Chigianija. Edine resne priložnosti za zadetek je tako ustvarila Triestina v prvem polčasu, Berti, Andreis in Dri pa so jih za las zamudili. Vseeno se je dvojica Andreis-Dri še kar dobro odrezala, saj sta oba napadalca dokazala, da sta zelo uigrana dvojica za nastope Triestine na tujih igriščih. Ob koncu tekme je sam trener domačinov Angeleri priznal, da je rezultat sicer pravilen, da pa bi Triestina lahko tudi zmagala. Vsekakor pa je bila Triestina daleč najboljša ekipa, kar jih je letos igralo v Cremoni.

A. K.

ATLETIKA

V SOBOTO NA «PRVEM MAJU»

Kljub skromni udeležbi pa nekaj talentov

V soboto je atletska sekcija ŠZ Bor priredila propagandno tekmovanje za višje šole. Odziv je bil zelo skromen, čeprav si organizator ni pričakoval množice. Tekmovanja se je udeležila le četverica deklet trgovske akademije «Žiga Zois».

Dekleta so nastopila najprej v skoku v višino in nato še v krogli.

V višini je bila najboljša Natalija Gabrovec pred Nadjo Tretjak, obe pa sta preskočili 130 cm, kar lahko smatramo za dober rezultat. Za 5 cm sta bili nižji Marina Orel in Nataša Ušaj.

Iste atletinje so kasneje metale tudi kroglo, kjer se je zelo dobro izkazala Nataša Ušaj, ki je 3 kg težko orodje sunila skoraj 8 m daleč. Preko 7 m je vrgla tudi Natalija Gabrovec. Ostali dve atletinji sta imeli težave s tehniko metanja in sta se komaj v zadnjih metih popravljali.

Značilno je bilo, da so se 3 od 4 deklet odlikovale z razmeroma dobrim skokom v višino, pri katerem je izstopal predvsem energičen zalet, ena pa je pokazala lep smisel za met krogle.

V soboto, 22. januarja, bo na stadionu «1. maj» drugo tekmovanje, in sicer v teku čez drn in strn. Organizator seveda pričakuje, da bo tokrat udeležba nekoliko številnejša.

kb

Italijan Carlo Grippo je na nekem atletskem tekmovanju «indoor» v College Parku v ZDA osvojil v teku na 880 jardov 2. mesto s časom 1'50"7.

19-letna ameriška plavalka Shirley Babashoff, zlata olimpijska kolajna iz Münchna in Montreala, je napovedala svoj umik iz aktivnega športa.

Že v prvem kolu ženskega prvenstva 1. divizije so odbojkarice Sloge igrale v velikem «slogu» in so tako premagale ekipo ACLI od Sv. Jakoba

ODBOJKA

V 1. ŽENSKI DIVIZIJI

Spodbuden start šesterke Sloge

Kontovelke zamudile prvo priložnost za zmago

Sloga - ACLI Sv. Jakob 3:1 (11:15, 15:6, 15:5, 15:7)

SLOGA: Neva in Mira Grgič, Čuk, Crissani, Hrovatin, Lazar, Suzana Grgič, Franco, Ražem, Križmančič, Debenjak.

Slogašice so prvenstvo prve divizije začele z zmago na račun ekipe ACLI od Svetega Jakoba. Zmaga Sloge je seveda izredno važna, posebno če pomislimo, kako je letos razdeljeno prvenstvo te lige. V naši deželi ima pravico do nastopanja v prvi diviziji dvanajst ekip, ki so jih razdelili v tri skupine. Ekipe se bodo pomerile med seboj v kvalifikacijskem delu. Prvi dve ekipi vsake podskupine se bosta uvrstili v naslednji del, kjer se bo šest ekip borilo za napredovanje, tretja in četrta ekipa pa se bosta v naslednjem delu borili pred izpadom. Zmaga naše ekipe je seveda zato toliko bolj pomembna, saj bo uspeh prinesel ekipi tudi novega elana in ovignil moralo za nadaljnje tekmovanje.

ACLI je ekipa, ki predvaja lepo odbojko. Igralke so zelo borbene predvsem v obrambi, sploh pa igrajo med seboj zelo povezano.

Sloga ni začela najbolje. Naše so zaigrale preživčno in premalo zbrano. Zgrešile so celo vrsto servisov, pa tudi sprejem ni bil ravno najboljši. Le občasno se je igra dvignila nad povprečje, kar pa seveda ni bilo dovolj in ACLI je set osvojil. V nadaljevanju pa je naša ekipa ostro reagirala in nasprotnice razigranim slogašicam nikakor niso mogle do živega.

* * *

Julia — Kontovel 3:1 (15:9, 14:16, 15:9, 15:9)

KONTOVEL: D. in M. Daneu, Černjava, Prašelj, Ban, Cibic, Semec, Štoka.

Kontovelska ekipa je v prvem kolu zapravila izredno priložnost, da bi osvojila tudi prvi par točk. Julia, ki je našo ekipo premagala, nikakor ne bi smela predstavljati nepremagljive ovire. Tržaška ekipa igra sicer izredno požrtvovalno v obrambi, prava odlika ekipe pa so točni in izredno močni servisi. Napad in blok pa sta prepuščena praktično le iniciativi posameznih igralk. Proti taki ekipi bi torej naša ekipa lahko zmagala.

Kontovelke so zaigrale premalo sproščeno, lahko bi rekli, da so imele vse premalo zaupanja v svoje moči. Zgrešile so rekordno število servisov, na slab dan pa so igralke naletele tudi pri sprejemu. V trenutkih, ko so se naše igralke zbrale, je bilo očitno, da so boljše od nasprotnic. Vendar pa so vse prevečkrat popustile, tako da je Julia zmagala brez večjih težav.

INKA

ODBOJKA

V ŠTUDENTSKEM NASELJU

Prva jugoslovanska reprezentanca zanesljivo zmagala v Ljubljani

Po 19 letih «plavi» končno zopet v slovenski prestolnici

V soboto je končno imela priliko tudi Ljubljana videti najboljše jugoslovanske odbojkarje. Akademski odbojkarski klub Enotnost je izkoristil prisotnost najboljših jugoslovanskih odbojkarjev na Bledu, ki se pripravljajo za bližnje mednarodne nastope, in organiziral turnir, katerega sta se udeležili A in B reprezentanca Jugoslavije, študentska reprezentanca Slovenije ter večkratni jugoslovanski prvak Mladost iz Zagreba. Kot zanimivost naj povemo, da je bila zadnja meddržavna odbojkarska tekma v Ljubljani leta 1958, ko se je Jugoslavija srečala na gospodarskem razstavišču s SZ in slavila zmago s 3:2. Potem pa je minilo dolgih devetnajst let, preden je slovenska prestolnica spet lahko gostila najboljše jugoslovanske odbojkarje. V teh letih je slovenska odbojka povsem izgubila stik z ostalo jugoslovansko, da ne govorimo s svetovno odbojko. Le škoda, da ni bilo tako tekmovanje organizirano pred dvema letoma, ko je OZD slavila 50-letnico organizirane odbojke na Slovenskem.

Sam sobotni turnir ali pravi odbojkarski festival je bil izredno zanimiv, saj je bilo odigranih kar šest tekem in si jih je ogledalo lepo število gledalcev. Po pričakovanjih je slavila prva postava «plavih», in to ne glede na to, da niso igrali nekateri najboljši reprezentanti — Bogoevski, Lukač, poškodovani Grbić, ki ni niti na pripravah na Bledu, Taševski in na popoldanski tekmi ni igral niti kapetan Gvozdenović.

Varovanci trenerja Krevsla in selektorja Grozdanovića so najprej odpravili reprezentanco SRS, potem Mladost in na koncu še drugo mlado postavo Jugoslavije. Zagrebški drugoligaš Mladost je bil drugi, Jugoslavija «B» tretja in študentje Slovenije četrti.

Ne glede na to končno uvrstitev pa so izbranci le-te zadovoljili, če upoštevamo, do niso bili najbolje uigrani in so stopili na igrišče v tej postavi prvič. Mladosti so odvzeli set in se žilavo upirali obena jugoslovanskima vrstama. Na koncu jim je seveda zmanjkalo moči za tak zahteven turnir.

Jugoslovanska izbrana vrsta je sicer v tem srečanju zaigrala slabše kot proti Sovjetski zvezi, kljub temu pa je bila zmaga Romunov povsem zaslužena.

FINALNI IZID

Romunija — SFRJ 28:25 (15:11)

KONČNI VRSTNI RED

1. Romunija, 2. Jugoslavija, 3. Poljska, 4. SZ, 5. Madžarska, 6. Tunizija, 7. Bolgarija, 8. Japonska.

V Oslu je bil v prejšnjih dneh meddržavni ženski rokometni turnir, katerega so se udeležile praktično najmočnejše reprezentance na svetu, kot na primer olimpijske zmagovalke NDR in pa svetovne prvakinje, sovjetske reprezentantke.

V tej hudi konkurenci je jugoslovanska ekipa zasedla odlično prvo mesto in si je s tem zagotovila «Pokal Polar». V zadnji tekmi so jugoslovanske reprezentantke premagale norveško izbrano vrsto z 20:18 (13:9).

ROKOMET

1. ITALIJANSKA LIGA

Pomemben uspeh tržaške Duine

Duina — Mercury Bologna 18:15 (5:8)

DUINA: Manzoni (Manzin), Kolšek 6, Polese, Tessarolo, Pischianz 5, Pellegrini 4, Andreasic, Pisani, Fortunati 2, Gerebizza.

Duina je v Bologni slavila na račun domačega Mercuryja in si s to zmago zagotovila prvo mesto na začasni lestvici, ki ga deli v Volanijem, ki je tudi njen glavni tekmec za osvojitev državnega naslova.

V prvem delu igre Duini ni šlo najbolje od rok, saj se je polčas zaključil celo z vodstvom domačinov. V drugem polčasu pa je tržaška ekipa, predvsem po zaslugi odličnih napadalcev Pischianza in Kolšeka, najprej izenačila in nato svojo prednost obdržala do konca. Vsi ostri napadi domačinov niso zalegli. Odlično je zaigral tudi vratar, ki je v drugem polčasu ubranil tudi dve sedemmetrovki.

Prvenstvo A lige se bo nadaljevalo čez deset dni, ki se bo Duina pomerila z ekipo Rovereto. Tudi ta tekma bo zelo važna za sam vrh na lestvici.

NA SP ŠTUDENTOV

Jugoslavija odlična druga

Na svetovnem študentskem rokometnem prvenstvu, ki je bil v preteklih dneh na Poljskem, je jugoslovanska ekipa zasedla odlično drugo mesto. V finalnem srečanju jo je premagala reprezentanca Romunije, ki pa je v svoji ekipi imela kar sedem igralcev, ki so nastopili tudi na olimpijskih igrah.

Finalna tekma je bila izredno izenačena. Mladi jugoslovanski rokometaši so prvi prešli v vodstvo, v nadaljevanju pa je bil izid še štirikrat izenačen.

KOŠARKA

V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Jadran je premagal tudi Tržičane s prikazano igro pa ni zadovoljil

Visoka zmaga Poletovih mladincev in rekorden poraz Bregovih naraščajnikov

Jadran — POM Tržič 82:76 (40:38)

JADRAN: A. Sosič 12, Zavadlal 2, Žerjal 9 (1:2), Ražem 4, Lisjak, Vitez 6 (2:2), Klobas 16, Kraus 13 (1:4), Starc 16 (6:6), Sancin 4.

POM TRŽIČ: Bianco 10 (2:3), Misciali, Esposito 4 (0:1), Franceschini 9 (5:7), Fontana 17 (3:4), Ardessi 11 (3:4), Benigni, Furioso 21 (7:14), Agostinis 4.

PM: Jadran 10:14, POM Tržič 20:33.

PON: Starc (31), Klobas (35), Kraus (40).

SODNIKA: Corazza in Modolo (oba iz Trsta).

V sobotni tekmi je Jadran, kljub zmagi, zopet slabo zaigral. Slovenski zastopniki so dokaj obetavno začeli in vse je kazalo, da bodo brez težav premagali goste, saj so že v 10. minuti igre vodili kar s trinajstimi točkami razlike. Tedaj pa so naši košarkarji popustili, igrali so nezbrano v obrambi in delali so začetniške napake. Bili so namreč preveč statični pod košem in niso zapirali prostora. V napadu pa so vse preveč «silili» na koš, kar je seveda izkoristil nasprotnik, da je zmanjšal razliko ob koncu prvega polčasa na sami dve točki.

Tudi začetek drugega polčasa ni dokaj prida obetal za Jadranovo peterko. Gostje so namreč takoj povedli in srečo so se naši košarkarji le zbrali v tolikšni meri, da so nasprotnika najprej dohiteli, nakar so si priigrali tudi prednost enajstih točk, ki so jo nato le obdržali do končnih minut in so zmagali s šestimi točkami razlike.

Kljub na splošno poprečni igri, gre pohvala Ediju Krausa, ki je zelo požrtvovalno igral v obrambi.

K. Leo

MLADINCI

Polet — Barcolana 113:23 (63:17)

POLET: Danev 30, Kalin 2, Taučer 12, Sosič (k) 10, Vitez 34, Ferluga 25. P.m.: 3:16.

SODNIK: Pittana iz Trsta.

V zaostali tekmi mladinskega košarkarskega prvenstva je Polet z veliko lahkoto premagal na Opčinah nadvse skromno peterko Barcolane, ki je doslej (in bo tudi v naprej) zanesljivo zadnja na skupni lestvici. O tekmi ni absolutno nič kaj povedati, saj se je vseskozi odvijala v ogromni premoči poletovcev, ki so od začetka stalno večali svojo že tako veliko prednost. Od poletovcev bi vsekakor pohvalili odlično in duhovito igro v napadu mladega Pavla Ferluge, ki je dosegel zanj letos rekordno bero košev, in Evgena Daneva, ki je končno pokazal večjo prizadevnost v napadu in dosegel veliko število košev v prodoru in s točnimi meti v skoku.

Kronike v bistvu ni: Poletovci so takoj povedli v 4. minuti z 12:0 in potem nadaljevali v takem ritmu do konca prvega polčasa, ki je obetal, da bodo na koncu slavili rekordno zmago. V drugem polčasu pa se je nekaj zataknilo, tako da je bil končni rezultat, kljub ogromni razliki, nižji od predvidenega.

Sergij Tavčar

NARAŠČAJNIKI

Bor — Polet 44:60 (24:29)

BOR: Bajc 6, Canciani (k) 10, A. Pegan 4, M. Ražem 4, Kerpan 14, Štavar, Slepčević 4, D. Kalc, Lokar 2, Aghemo.

POLET: Hrovatin 4, Bratož 9, Vremec, Lenišа, Sosič, Benčina 19, F. Tavčer 2, Kovačo, P. Kalc 4, Piccini (k) 22.

PM: Bor 2:6, Polet 2:13.

SODNIK: F. Guerin iz Trsta.

V četrtem slovenskem derbiju naraščajniškega prvenstva je Polet z veliko lahkoto presenetljivo premagal Bor, ki je igral na domačih tleh. Zmaga je zaslužena in tudi rezultat kaže resnično razmerje sil med tekmo. Openci so, z Benčino in Piccinijem na čelu, nadigrali nasprotnika od 14 minute prvega polčasa, ko je bilo stanje še pri 18:18. Openska ekipa je pokazala velik napredek, saj je umirjeno in urejeno igrala v napadu ter je igrala izredno zbrano v obrambi. Doprinosa Benčine v prvem polčasu in Piccinija v drugem sta bila odločilna za poletovce, ki so se s to zmago povzpeli nad ostali dve slovenski ekipi, s štirimi točkami na lestvici.

Še nekaj o Boru. Novo leto kaže, da ni prineslo nič dobrega borovcem, ampak lahko rečemo, da so v zadnjih treh prvenstvenih tekmah pokazali nazadovanje; v tekmi s Poletom pa so nazadovali tudi v primerjavi z lansko sezono. Vestna priprava moštva ne pride in ne pride do izraza in prehitro jih prevzame trema. Izkazalo se je proti Poletu, ko so proti coni brezidejno krožili žogo in nihče si ni vzel odgovornosti za metanje na koš. Kaže, da so problemi, s katerimi se bo moral trener Bora lotiti, resni, predvsem ker so psihološke narave. Treba bo korenito spremeniti mentaliteto ekipe.

fp

Breg — Inter 1904 38:133 (16:59)

BREG: Labiani, Di Donato, Pasinato, Rajko Pertot 14, Barut 16, Debernardi, Meneghetti (k) 2, Slavec 6.

SODNIK: Zucchi iz Trsta.

PROSTI METI: Breg 10:30.

Brežani so v nedeljo doživeli svoj najhujši poraz v tem prvenstvu. Po zadovoljivem nastopu proti Ricreatoriju ko so dosegli kar 81 točk, je kazalo, da bodo tudi proti Interju 1904 uspešno igrali.

Razpleti na igrišču pa so, žal, pokazali, da naši košarkarji še zdaleč niso kos tržaškim zastopnikom in da bodo morali še pridno trenirati, da bodo lahko kos nalogi v tem prvenstvu.

Gre pa tudi omeniti, da je Inter 1904 daleč najboljša ekipa v tem prvenstvu in da je bil poraz seveda tudi pričakovan. Res pa je tudi, da bi lahko Brežani le dali kaj več od sebe.

OBVESTILO

Odbor ŠD Polet

vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v soboto, 22. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

ZVEZNI MOŠKI POKAL

Jankovič odigral najboljšo tekmo

Grassi M. C. — Novalinea 1:3 (15:10, 15:7, 15:5, 15:5)

V prvem kolu tekmovanja za zvezni pokal je tržaška Novalinea prepričljivo osvojila prvi par točk v gosteh. Novalinea je nekoliko medlo zaigrala le v prvem setu, ki je tudi připadel domači ekipi. V nadaljevanju pa so se Tržačani razigrali in že dejstvo, da je Grassi Massa Carrara v treh nizih osvojil le 17 točk, dovolj zgovorno kaže na premoč Tržačanov.

V vrstah Novalinee je bil tokrat daleč najboljši Jugoslovan Jankovič, ki ekipo tudi trenira in ki je, po mnenju izvedencev, odigral tokrat najboljšo tekmo odkar nastopa za tržaško moštvo.

Tepa Sport BS — OMA 3:1 (15:13, 17:15, 11:15, 15:9)

Tudi tržaška OMA nastopa v tekmovanju za zvezni pokal. Že v prvem kolu pa so Tržačanke nepričakovano izgubile proti ekipi iz Brescie, ki se jo v kvalifikacijskem delu prvenstva obakrat premagale s čistim 3:0. Čeprav je OMA nastopila nekoliko okrnjena, nima opravičila za tako velik poraz. Tržaške odbojkarice so svoje nasprotnice prevečkrat podcenjevale, kar jih je pa tudi zelo drago stalo.

OMA je sorazmerno dobro zaigrala le v tretjem setu, kar pa je bilo seveda premalo.

Prihodnje moško svetovno odbojkarsko prvenstvo, katero so dodelili v organizaciji Italiji, bo trajalo od 20. septembra do 1. oktobra 1978.

Žensko svetovno prvenstvo pa bo v Sovjetski zvezi od 23. avgusta do 7. septembra 1978.

KOŠARKA

V PRVIH ITALIJANSKIH LIGAH

Goričani namučili igralce Forsta Tržačani pa so tokrat razočarali

V A-2 ligi je Fernet Tonic nepričakovano izgubil doma z Brino

A-1 LIGA

Forst — Pagnossin 93:86 (40:46)

FORST CANTU': Meneghel 14, Della Fiori 21, Tombolato 2, Wingo 30, Marzorati 26, Cappelletti, Natalini, Caracacchi, Cortinovis, Prezzati.

PAGNOSSIN GORICA: Savio, Garrett 22, Ardessi 34, Flebus 2, Beretta 2, Soro 7, Fortunato 6, Caluri 2, Bruni 11, Furlan.

SODNIKA: G. in V. Ugatti (Salerno).

PROSTI METI: Forst 19:23, Pagnossin 10:14. PON: Beretta, Tombolato in Soro.

Goriški Pagnossin bi kmalu v Cantuju poskrbel za največje presenečenje kola. Goričani so namreč po prvem polčasu vodili s šestimi točkami razlike in, kar je važno, bili so povsem enakovreden tekmec domačinom, ki pa so bili boljši prav v zadnjih minutah tekme, ko sta Marzorati in Wingo zaigrala, kot znata.

Ne glede na ta sicer pričakovani poraz, pa gre pohvaliti goriške košarkarje, ki so res dali vse od sebe. In še posebno se je izkazal kapetan Ardessi, ki je bil za domačine nerešljiva uganka, saj je dal kar 34 točk.

Že v nedeljo pa bodo Goričani pred novo težko nalogo: igrali bodo v Benetkah s Canonom.

* * *

V tej skupini je četvero mest za skupino, ki se bo borila za naslov praktično že oddanih (Sinudyne, Forst, Mobilgirgi in Alco), medtem ko se druge štiri ekipe še vedno potegujejo za dve preostali mesti. Od teh je edino Brill bil poražen, Canon in IBP pa sta slavila na tujem. Ponovno je potrdila svojo odlično formo ekipa Xerox, ki je zanesljivo odpravila kvotirani Alco.

IZIDI 18. KOLA

Xerox - Alco	107:92
Jolly - Canon	77:78
Snaidero - IBP	80:85
Brill - Mobilgirgi	86:92
Forst - Pagnossin	93:86
Sinudyne - Sapori	82:60

LESTVICA

Sinudyne 32, Forst in Mobilgirgi 28, Alco 22, Brill in Xerox 18, Canon in IBP 16, Sapori 12, Pagnossin 10, Jollycolombani in Snaidero 8.

PRIHODNJE KOLO (23.1.)

IBP - Brill, Alco - Forst, Sapori - Jollycolombani, Canon - Pagnossin, Snaidero - Sinudyne in Mobilgirgi - Xerox.

A-2 LIGA

Vidal — Pall. Trieste 73:59 (32:38)

VIDAL: Dalla Costa 23, Darnell 24, Generali 9, Borghetto 17, Moretuzzo, Bertini, Bolzon, Pistolatto, Guerra in Riciardelli. Trener: Curinga.

PALL. TRIESTE: Baiguera 19, De Vries 12, Jacuzzo 6, Oeser 7, Pozzecco 4, Forza 6, Meneghel 10, Scolini 4, Ritossa, Pirovano. Trener: Lombardi.

SODNIKA: Guglielmo in Giuliano iz Mesine.

PROSTI METI: Vidal 19:24, Pall. Trieste 7:10. PON: Baiguera (25), Meneghel (35) in Forza (37). ON: Vidal 18, Pallacanestro Trieste 27.

Po uspešnem prvem delu je Pallacanestro Trieste povsem popustil v nadaljevanju ter se vrnil domov z visokim porazom.

V uvodnem delu tekme so Tržačani zaigrali zelo dobro, predvsem po zaslugi Baiguere, ki pa si je kmalu nabral štiri osebne napake. Kljub temu gd je na začetku drugega polčasa trener Lombardi poslal na igrišče; tržaški režiser je kaj kmalu zagrešil še peto osebno napako in zapustil igrišče. To je drago stalo gostujočo ekipo, še posebno, ker je De Vries zaigral tokrat izredno medlo. Domačini so z odličnima Borghettom in Della Costo dosegali koš za košem in brez težav zmagali.

IZIDI 18. KOLA

Fernet Tonic - Brina	78:97
GBC - Lib. Brindisi	92:72
Chinamartini - Cinzano	84:96
Cosatto - Emerson	79:82
Roller - Scavolini	74:77
Vidal - Pall. Trieste	73:59

LESTVICA

Cinzano 30, Fernet Tonic in Emerson 28, Brina 24, Chinamartini in GBC 20, Vidal in Scavolini 16, Pallacanestro Trieste 14, Cosatto 10, Roller 8, Lib. Brindisi 2.

PRIHODNJE KOLO (23.1.)

Cinzano - Lib. Brindisi, Brina - Chinamartini, Scavolini - Vidal, Cosatto - Fernet Tonic, Pall. Trieste - GBC, Emerson - Roller.

Italijanska nogometna prvenstva

A LIGA

IZIDI 13. KOLA

Napoli - Bologna	1:0
Fiorentina - Roma	1:1
Cesena - Foggia	2:0
Genoa - Catanzaro	2:0
Juventus - Inter	2:0
Lazio - Verona	1:1
Milan - Torino	0:0
Perugia - Sampdoria	0:0

LESTVICA

Juventus 23, Torino 22, Inter in Napoli 16, Fiorentina 15, Lazio 14, Genoa, Perugia 13, Roma, Milan in Verona 12, Sampdoria 10, Catanzaro 9, Foggia 8, Bologna 7 in Cesena 6.

PRIHODNJE KOLO (30.1.)

Catanzaro - Milan, Cesena - Lazio, Inter - Fiorentina, Napoli - Perugia, Roma - Juventus, Sampdoria - Bologna, Torino - Foggia, Verona - Genoa.

NAJBOLJŠI STRELCI A LIGE

11 ZADETKOV: Pruzzo (Genoa)

10 ZADETKOV: Graziani (Torino) in Savoldi (Napoli)

7 ZADETKOV: Bettega (Juventus) in Muraro (Inter)

B LIGA

IZIDI 16. KOLA

Atalanta - L. Vicenza	2:1
Brescia - Avellino	1:1
Modena - Ascoli	1:0
Monza - Catania	3:0
Como - Palermo	3:0
Pescara - Lecce	2:0
Sambenedettese - Novara	1:0
Spal - Rimini	1:1
Taranto - Cagliari	2:1
Varese - Ternana	2:1

LESTVICA

Como, Monza, Pescara, Vicenza 21, Cagliari 20, Atalanta 19, Lecce, Ascoli 17, Varese, Taranto, Catania 16, Palermo 15, Brescia in Sambenedettese 14, Avellino in Modena 13, Rimini in Novara 12, Spal in Ternana 11.

PRIHODNJE KOLO (23.1.)

Ascoli - Ternana, Avellino - Taranto, Catania - Modena, L. Vicenza - Spal, Lecce - Atalanta, Monza - Brescia, Novara - Como, Pescara - Palermo, Rimini - Sambenedettese, Varese - Cagliari.

C LIGA

IZIDI 18. KOLA

Albese - Pergocrema	1:0
Alessandria - Padova	1:1
Biellese - Venezia	1:1
Clodiasottom. - Pro Vercelli	2:0
Cremonese - Triestina	0:0
Lecco - Mantova	3:0
S.A. Lodigiano - Bolzano	n.o.
Seregno - Juniorcasale	1:1
Treviso - Pro Patria	3:0
Udinese - Piacenza	1:0

LESTVICA

Cremonese 28, Udinese 27, Lecco 24, Treviso 22, Juniorcasale in Piacenza 21, Pro Vercelli 20, Triestina in Mantova 19, Bolzano in Pergocrema 17, S. A. Lodigiano 16, Albese in Alessandria 15, Biellese 14, Pro Patria 13, Seregno in Clodiasottomarina 12, Padova 11 in Venezia 9.

PRIHODNJE KOLO (23.1.)

Bolzano - Treviso, Juniorcasale - Cremonese, Mantova - Biellese, Padova - S. A. Lodigiano, Pergocrema - Udinese, Piacenza - Seregno, Pro Patria - Clodiasottomarina, Pro Vercelli - Albese, Triestina - Lecco, Venezia - Alessandria.

Komentar Mirka Novosela

V Beogradu tudi pretepanje

Zadnje kolo prvega dela prve jugoslovanske košarkarske lige je prineslo velika presenečenja.

Dva od treh favoritov za državni naslov sta namreč izgubila.

Partizan je v mestnem derbiju z Bekom izgubil tekmo in živce. Po končani tekmi je namreč prišlo do skrajno nešportnih incidentov, v katere sta bila vpletena tudi državna reprezentanta Kičanović in Dalipagić. Vse kaže, da bo disciplinska komisija ostro ukrepala proti najboljšima Partizanovima igralcema.

Drugo presenečenje pa predstavlja zmaga Cibone nad Jugoplastiko. Zagrebčani so z odlično pressing obrambo onemogočili nasprotnika in so tako dosegli že drugi velik uspeh v tem prvenstvu. Po zmagi nad Bosno je torej Cibona pred 6.000 gledalci odpravila še Jugoplastiko.

Bosna je tokrat gostovala v Ljubljani in je po predvidevanju premagala Brest, ki pa je bil v prvem polčasu boljši tekmec na igrišču. Zanimivo je, da je v vrstah Bresta zopet zaigral Jelovac, ki je tudi dal 20 točk, bilo pa je premalo, kajti Delibašić (23), Radovanović (21) in Djogić (26) so bili premočni, da bi lahko Ljubljančani upali na zmago.

Po prvem delu prvega dela prvenstva bi lahko dejali, da so ekipe doslej pokazale več izredno zanimivih bojev, da je položaj na vrhu in spodnjem delu lestvice še izredno zapleten, tako da se nam obeta še zelo zanimiv razplet.

Če je borba na vrhu lestvice osredotočena na tri ekipe: Bosno, Partizan in Jugoplastiko, pa je prav tako borba pred izpadom še dokaj razburljiva. Če upoštevamo, da je Igman praktično že izpadel iz lige, pa je kandidatov, da zapustijo skupino najboljših, več.

Rabotnički, Brest, Zadar in Industromontaža bodo morali biti še težak boj, da se rešijo pred izpadom. Po mojem mnenju, je Industromontaža le nekoliko slabša od ostalih tekmecev in prav Zagrebčani bi morali letos nazadovati v nižjo ligo.

Sicer pa je prvenstvo še dokaj dolgo in že v prvem povratnem kolu bomo videli, če so bila moja predvidevanja točna. V Ljubljani se bosta namreč že v soboto spoprijela domači Brest in Industromontaža.

IZIDI 13. KOLA

V BEOGRADU: Beko - Partizan Beograd	89:85
V ZAGREBU: Cibona - Jugoplastika Split	85:83
V VALJEVU: Metalac - Kvarner Reka	117:115
V SARAJEVU: Igman - Zadar	73:80
V SKOPJU: Rabotnički - Industromontaža Zagreb	80:76
V LJUBLJANI: Brest - Bosna Sarajevo	78:89
V BEOGRADU: Crvena zvezda - Radnički FOB	94:89

LESTVICA

Bosna Sarajevo 24, Partizan Beograd 22, Jugoplastika Split 20, Crvena zvezda Beograd, Beko Beograd in Cibona Zagreb 16, Radnički FOB, Kvarner Reka in Metalac Valjevo 14, Rabotnički Skopje 8, Brest Ljubljana, Industromantaža Zagreb in Zadar 6, Igman Sarajevo 0.

PRIHODNJE KOLO (22.1.)

Kvarner - Bosna, Brest - Industromontaža, Rabotnički - Radnički FOB, Crvena zvezda - Partizan, Beko - Jugoplastika, Cibona - Zadar, Igman - Metalac.

Totocalcio

Bologna — Napoli	2
Fiorentina — Roma	X
Foggia — Cesena	2
Genoa — Catanzaro	1
Juventus — Inter	1
Lazio — Verona	X
Milan — Torino	X
Perugia — Sampdoria	1
Atalanta — L.R. Vicenza	2
Palermo — Como	1
Taranto — Cagliari	2
Riccione — Pistoiese	1
Siena — Lucchese	1

KVOTE

13 —	135,412.800 lir
12 —	7,965.400 lir

TOTIP

1. —	1. Calcolo	2
	2. Raf Sem	2
2. —	1. Mascal	2
	2. Gallo Way	1
3. —	1. Pasindo	X
	2. Killer	2
4. —	1. Evulsa	1
	2. Magiara	2
5. —	1. Telesio	X
	2. Bavatta	2
6. —	1. Shoeblack	1
	2. Selvadego	X

KVOTE

12 —	6,293.655 lir
11 —	143.000 lir
10 —	13.700 lir

NOGOMET

V PRVENSTVU 2. AMATERSKE LIGE

Juventina po nedeljski zmagi nad Lucinicom napredovala na tretje mesto razpredelnice

Primorje, Zarja in Vesna tokrat remizirali, Breg pa je doživel (tesen) poraz

Juventina - Lucinico 2:0 (1:0)

JUVENTINA: Plesničar, Tomažič, Marson, E. Tabaj, Mikluš,. Lorenzon, Marvin, Russo (Nanut), Uras, Montico, Gomišček.

LUCINICO: Della Morte, Capotorto, Cargnel, Bertogna, Bogar, Tosoratti, Radikon, Di Lenardo (Pettarin), Tesolin, Forschiassin, Biason.

SODNIK: Rossetto iz Fiume Veneto.

STRELCA: v 38. min. p.p. Uras, v 25. min. d.p. Gomišček.

Juventina je v derbiju z ekipo iz Ločnika obdržala obe točki in se povzpela više na lestvici, kjer zaseda tretje mesto.

Borghesovi varovanci so se za nedeljsko srečanje posebej pripravili, saj se je v Štandrežu že več časa govorilo o tej tekmi. Številna prisotnost občinstva je potrdila, da je bilo srečanje zanimivo in je zanj vladalo posebno zanimanje.

V prvi polovici prvega polčasa so gostje takoj pritisnili in z dobro igro na sredini igrišča prisilili domačine, da so večkrat igrali podrejeno vlogo. Kljub terenski premoči Lucinico ni ustvaril resnih priložnosti za gol, tako da so se njegove akcije razblinile pred štandreškim kazenskim prostorom.

V drugi polovici prvega polčasa pa so Štandrežci zaigrali odločneje in so v 38. minuti z Urasom dosegli zadetek. Pred koncem polčasa je treba zabeležiti še dve priložnosti za Štandrežce. Prvo je zapravil Gomišček, ki je neredno streljal, drugo (Gomišček sam pred vratarjem) pa je ustavil sodnik zaradi izteka 45 minut.

Drugi polčas se je pričel v znamenju premoči ločniških igralcev, ki so skušali za vsako ceno priti do izenačenja. Za njihov neuspeh pa je kriva sredina igrišča, ki je v drugem polčasu popolnoma popustila.

Kljub temu je treba omeniti priložnost, ki se je ponudila Radikonu, ko je z glavo streljal v vrata. Istemu igralcu je Plesničar nekaj minut kasneje prestregel žogo in mu preprečil, da bi realiziral.

Juventina je napade gostov dobro in umirjeno odbijala ter je v protinapadih skušala presenetiti ločniško obrambo. To se je zgodilo v 25. minuti, ko je Gomišček dosegel drugi zadetek, ki je pokopal vse upe gostujoče ekipe.

Trije najboljši pri Juventini so bili: Plesničar, Tomažič in Uras.

P. R.

Primorje - Edile Adriatica 0:0

PRIMORJE: Štoka, Cimolino, Tomizza, Vižintin, Race, Angelieri, Marassi, Valenti Clari, Lanza, Barnaba, Rustja.

EDILE ADRIATICA: Toppan, Del Bello, Leghissa, Paoli, Zacchinia, Lach, Russian, Protti, Vascotto, Florio (v. 46. min. Godeas), Verbacci.

SODNIK: Terpin iz Gorice.

GLEDALCEV: 300.

Nedeljski bel izid med Primorjem in Edile Adriatico ne odraža realno dogodkov na igrišču.

Že od samega začetka so domačini, kljub blatnemu igrišču, prevzeli pobudo in so do poslednje minute igre imeli goste z napadalno igro praktično v šahu.

Vseskozi smo namreč prisostvovali velikemu pritisku Primorja, ki je iskalo pot do gola, vendar so domačini naleteli v obrambi Edile Adriatice na močan odpor. Tržačani so svojo igro v glavnem omejili le na obrambo, v prvem polčasu so se branili na svoji polovici igrišča, v nadaljevanju pa so se pomaknili v svoj kazenski prostor, kjer so postavili pred vratarjem Toppanom pravi živi zid. Domačini so po vsej sili skušali prebiti to oviro, vendar so naleteli tudi na precej pristranskega sodnika, ki je s svojimi čudnimi odločitvami precej oškodoval Primorje. Če poleg tega dodamo še da so Tržačani precej zavlačevali igro in so v drugem polčasu pustili v napadu le enega pravega napadalca je razumljivo, da vratar Primorja Štoka skoraj ni imel dela.

V zaključnem delu, ko je prišla na dan utrujenost v vrstah Tržačanov, je izgledalo, da bo vendarle Primorju uspelo priti do zadetka, toda «čistilec», Paoli ter vratar Toppan sta bila nepremagljiva in izid se ni spremenil.

Za Primorje je to bil prvi remi na domačih tleh v letošnjem prvenstvu. Priznati je treba, da so domačini storili vse, da bi prebili gosto obrambo gostov, vendar so Tržačani spet dokazali, da je njihova glavna moč prav v obrambi. Ekipa Edile Adriatica, katero sestavljajo v glavnem starejši nogometaši (poprečna starost ekipe je tokrat bila 30 let) je na Proseku dokazala, da zna dobro zavlačevati igro in obenem, da razpolaga z izkušenimi nogometaši, ki znajo solidno braniti bel izid, kar jim je z dozo sreče na Proseku tudi uspelo.

B. R.

Tudi v nedeljskem, 14. kolu nogometnega prvenstva 2. amaterske lige so morali zaradi blatnih igrišč odgoditi dve tekmi. S tem se je serija zaostalih tekem še povečala in zato je trenutna lestvica predvsem na spodnjem delu precej nerealna.

V nedeljskem zavrtljaju smo zabeležili dve zmagi in kar štiri remije. Prav zaradi teh izenačenih izidov ni prišlo do bistvenih sprememb na lestvici. Vodstvo je ohranilo Primorje, ki je z napadalno igro skušalo prebiti gosto obrambo Tržačanov, vendar brez uspeha.

Delni spodrsljaj Primorja nista izkoristili Opicina, katero je v Bazovici Zarja prisilila z remijem 1:1 in Op. Supercaffè, ki se je morala z enakim izidom zadovoljiti v dvoboju s S. Sergiom.

Na spodnjem delu lestvice smo zabeležili pomembno zmago Aurisine, ki je z golom P. Caharije minuto pred koncem presenetila sosednjo ekipo S. Marca iz Devina.

Tudi dvoboj med Flaminiom in Bregom je odločil en sam gol, katerega so dali Tržačani in s tem je Flaminio poboljšal svoj položaj na lestvici ter istočasno potisnil Breg na dvanajsto mesto.

IZIDI 14. KOLA

Primorje - Edile Adriatica	0:0
Costalunga - Zaule	(odg)
Flaminio - Breg	1:0
Rosandra - S. Marco	(odg)
Op. Supercaffè - S. Sergio	1:1
Pro Farra - Vesna	2:2
S. Marco Devin - Aurisina	0:1
Zarja - Opicina	1:1

LESTVICA

Primorje 19; Opicina in Op. Supercaffè 18; Edile Adriatica, Rosandra, Zarja in Vesna 14; Costalunga, S. Marco Devin in Flaminio 13; Aurisina 12; Breg 11; Zaule, S. Marco in S. Sergio 9; Pro Farra 8.

Zaule in S. Marco 3 tekme manj.

Rosandra in Costalunga 2 tekmi manj.

Primorje, E. Adriatica, Zarja, S. Marco Devin, Breg in S. Sergio 1 tekmo manj.

PRIHODNJE KOLO (23.1.1977)

Zaule - Opicina Supercaffè
Vesna - Primorje
S. Marco - Pro Farra
Aurisina - Rosandra
S. Sergio - Zarja
Edile Adriatica - S. Marco Devin
Opicina - Flaminio
Breg - Costalunga

B. R.

STRELCI: v 3. min. p.p. Favento, v 30. min. Celigoi (avtogol).

Po novoletnem počitku je Zarja na blatnem igrišču v Bazovici iztrgala Opicini pomembno točko. Na igrišču sta se razvrstili ekipi, ki že dalj časa žanjeta uspehe, zato je bila tekma zelo zanimiva. Openci so prišli v Bazovico z namenom, da odnesejo močno okrnjeni Zarji tudi več kot točko, vendar jim je samozavest Bazovcev to preprečila. Skozi vso tekmo je bila igra zelo odprta in možnosti za gol je bilo v izobilju. Po začetnih udarcih je Opicina prešla v napad in v 3. min. dosegla gol s Faventom. To je bila hladna prha za Zarjo, ki takega gola ni pričakovala. Bazovci se niso demoralizirali, in začeli so ogrožati vrata Opencev, ki so zdržali do 30. min., ko je Metlika močno streljal in branilec Celigoi je žogo nesrečno odbil v lastna vrata. Remi je igro spet poživel in Bazovci so do konca prvega polčasa še napadali, a brez uspeha.

V drugem polčasu se živahnost igre ni spremenila. Bazovci so prikazali boljšo igro, Openci pa so imeli boljše priložnosti za gol, a Puzzer je bil vedno na mestu.

Zarja je tudi tokrat pokazala dobro igro na sredini igrišča, čeprav ji je manjkala najsolidnejša zveza Kralj. Openci so se izkazali predvsem v napadu, kjer je bil zlasti nevaren Rosmann. Remi, ki ga je Zarja izbojevala, je povsem zaslužen in točen, čeprav Opicina ni imela športne sreče.

Kaal

Pro Farra — Vesna 2:2 (0:1)

VESNA: Bogatec, Visintin, Verzier, Kelemenič, Zucca II., S. Tence, Botti, Germani, Gergolet, Bortolotti, Zucca I., 12. D. Košuta 13 P. Košuta.

STRELCA ZA VESNO: Gergolet in Kelemenič.

V izredno napeti tekmi je kriška Vesna zasluženo remizirala s Pro Farro in bi lahko tudi odnesla celoten izkupiček, saj so domačini izenačili šele nekaj minut pred koncem tekme. Trener Finotto je zaradi izključitve Skrema in poškodb Borisa Tenceja, Vecchia in Sulčiča, moral ponovno vključiti v enajsterico branilca Verziera in Sandorja Tenceja, ki že več mesecev redno ne trenirata. Od take postave torej nismo mogli pričakovati boljšega izida, saj je sredi drugega dela igre sodnik neupravičeno izključil še Bottija.

Tekma se je začela s premočjo «plavih», ki so že v prvih minutah prišli v vodstvo z Gergoletom, ko je ta izkoristil zmedo pred domačimi vrati. Po prejetem golu pa so domačini napeli vse sile, da bi premagali odličnega Bogatca, ki je bil gotovo najboljši igralec v kriškem moštvu.

V drugem delu tekme se ni potek igre spremenil, saj so domačini napadali neurejeno, gostje pa so se požrtvovalno in dobro branili. Zadetek domačinov je prišel nepričakovano, a konec koncev so si ga domačini le zaslužili. Po prejetem golu so se igralci Vesne ponovno premaknili v napad in kmalu tudi drugič pretresli mrežo s Kelemeničem, ki je realiziral pravično enajstmetrovko. Ko je vse kazalo, da bo Križanom vendar uspelo odnesti celoten izkupiček je domačinom (tudi po «zaslugi» sodnika) vendarle še enkrat uspelo premagati Bogatca. V zadnjih trenutkih srečanja, pa bi lahko Pro Farra celo zmagala, a bi bil to povsem nezaslužen poraz Križanov, ki so se tokrat zelo dobro izkazali, predvšem z borbenostjo in požrtvovalnostjo.

V kriškem taboru že pričakujejo nedeljski derbi s Primorjem, čeprav bo ekipa igrala v zelo okrnjeni postavi, so navijači mnenja, da se bodo tudi tokrat njihovi varovanci s požrtvovalnostjo in agonizmom, uspešno in enakovredno zoperstavili tehnično boljšim Prosečanom.

S. T.

Flaminio — Breg 1:0

BREG: L. Krmec, Bonazza, Krevatin, Klun, Melon, Sovič, Jež (Mondo), Lovrihа, Bonnes, Sternad, V. Krmec.

FLAMINIO: Parovel, Colombo, Verdnik, Jerman, Di Pasquale, Godas (D'Eri), M. Gallinotti P. Gallinotti, De Calò, Orto Visintin.

Zelo blatno igrišče je močno vplivalo na potek srečanja, ki je bilo (kljub vsemu) dopadljivo in korektno. Ekipi sta si bili vedno bolj ali manj enakovredni. Brežani so prikazali nekaj več v prvem polčasu, ko so vsilili nasprotniku hiter ritem in so si ustvarili nekaj ugodnih priložnosti za gol, vendar je bil izkušeni vratar Parovel vedno zanesljiv in na pravem mestu.

Po odmoru so se Brežani odločneje pognali v napad in se odkrili v obrambi. Izkušeni domačini niso zamudili ugodne priložnosti in so s protinapadom De Calòja dosegli odločilen zadetek. V nadaljevanju so Brežani še ostreje napadali, vendar so se njihove akcije največkrat izjalovile v lužah in blatu, tako da je bil ves trud «plavih» zaman.

Jolo

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI V LJUBLJANI

Tesen poraz kadetov ZSŠDI proti odlični ekipi Bresta

Klavdij Starc je bil najboljši strelec tekme

Brest — ZSŠDI 85:70 (44:32)

BREST: Premrl (k) 12, Vukelič 2, Perat 6, Milek, Rutar, Gobovec, Tatalović 19, Troha, Blaznik 22, Peternelj, Bembač 3, Muha 21.

ZSŠDI: K. Starc 32, Ban 14, Slobec, Trevisan, Udovič 4, Danev, I. Starc (k) 5, Vitez 2, Sosič 1, Race, Čuk 8, Kneipp 4.

PROSTI METI: Brest 7:13, ZSŠDI 10:19.

PET OSEBNIH NAPAK: nihče.

Skupne osebne napake: Brest 19, ZSŠDI 13.

SODNIKA: Zajec in Lukežič.

Kadetska reprezentanca ZSŠDI je v predtekmi srečanja prve zvezne lige Brest - Bosna odigrala v Ljubljani prijateljsko tekmo z vrstniki Bresta. Vsekakor je bilo to za naše fante lepo doživetje.

Reprezentanca ZSŠDI je odpotovala v Ljubljano z dvojnim namenom: da bi pred ljubljanskim občinstvom zapustila čim boljši vtis in bi si nabrala čim več novih izkušenj. No, mislimo, da je v vsem uspela.

Proti kadetskim prvakom Slovenije, ki bodo kmalu igrali v državnem finalu, pomeni tak poraz na tujem dober rezultat. Kljub temu pa naša ekipa še ni pokazala vsega, kar je zmožna. Nasprotniki so imeli nekaj dvometrašev, niso pa bili neustavljivi. Zato menimo, da je obramba nekoliko razočarala. Našim fantom je treba še očitati nekaj začetniških napak v napadu, na splošno pa napad ni razočaral. Tu je treba povedati, da je Klavdij Starc tokrat imel izreden dan, ker je igral res mojstrsko. Dosegel je največje število košev (32) in to z neverjetnim odstotkom v metih, bil je začetnik vsake napadalne akcije naših fantov. Vsekakor, njegova igra je bila izredna.

Kadeti Bresta so v srečanju samem takoj pridobili prednost desetih točk. Ta naskok so uspeli obdržati do konca srečanja, na srečo naših fantov pa se zaostanek ni povečal. Drugega o tekmi sami ni kaj povedati.

I. S.

DEČKI

Bor — Ginnastica Triestina 21:125 (6:61)

BOR: Cej 8, Vassallo 1, Furlan 4, Zupančič 6, Pregarc 2, Jankovič, De Walderstein.

SODNIK: Del Conte.

PROSTI METI: 1:9

PON: Vassallo.

Borovci so znova doživeli visok poraz. Proti Ginnastici Triestini so bili naši igralci popolnoma brez moči, saj je bila razlika (tako tehnična, kot telesna) prevelika. Vsekakor pa lahko rečemo, da so borovci igrali zelo slabo, brez nikakršne požrtvovalnosti, skoraj pasivno, že prepričani v visok poraz. Slednji bi bil lahko nižji, če bi se igralci borili tako v obrambi, kot v napadu, ter uporabili tiste osnovne elemente košarke, ki so jih do sedaj osvojili.

Peter

ODBOJKA

V POKALNIH TEKMOVANJIH

Vardar uspel Rijeka pa ne

Lanski jugoslovanski odbojkarski prvak Vardar iz Skopja je tudi v povratnem srečanju premagal belgijskega prvaka Tourn Houd in se tako uvrstil med štiri najboljše šesterke v Evropi v tekmovanju za pokal prvakov. Lansko leto je to uspelo Spartaku, letos pa odlični šesterki iz Makedonije. Po velikem uspehu reprezentance na EPO 1975 je odbojka v Jugoslaviji napravila korak naprej, kar dobro potrjujeta tudi zadnja klubska uspeha. Prvo srečanje je Vardar osvojil s 3:0, pred domačo nabito polno dvorano pa povratno s 3:1.

V tekmovanju pokalnih prvakinj pa je bila šesterka Rijeke poražena tudi pred domačimi gledalci. Rečanke so se odločnim odbojkaricam od Ujpest Dosza žilavo upirale, toda vse to jim je prineslo le majhno zadoščenje z osvojitvijo niza. Če zadnja leta moška odbojka na Madžarskem stagnira, kaj takega ne moremo reči za žensko, ki je napravila velik korak naprej. To najbolje potrjujeta velik uspeh na zadnjem evropskem prvenstvu in na olimpijskih igrah v Montrealu.

NAMIZNI TENIS

NA TURNIRJU ARCI

ŠD Mladina iz Križa v ospredju

Namiznoteniška sekcija športnega društva Mladina iz Križa je v prejšnjih dneh slavila svoj prvi velik uspeh, saj so njeni igralci osvojili ekipni pokal ARCI, med posamezniki pa so v mladinski konkurenci uvrstili kar devet igralcev med prvih deset.

Turnirja, ki je imel predvsem rekreacijski namen, se je udeležilo več mladih igralcev tržaških krožkov ARCI, naše društvo pa so povabili zaradi prijateljskih stikov, ki jih aktivno vzdržuje s prireditelji že od same ustanovitve društva. Sodelovanje s to masovno in demokratično italijansko športno organizacijo se je začelo na smučarskem področju, zdaj se je razširilo tudi na namizni tenis in upati je še, da se bo nadaljevalo tudi v drugih panogah, ki jih bo društvo v prihodnosti gojilo.

Namiznoteniška sekcija, ki jo vodi Valter Pertot, ob sodelovanju društvenega odbornika Jurija Žerjala, je torej obrodila že prve pozitivne sadove in upati je, da se bodo vsi igralci tudi v prihodnosti tako potrudili, saj ima ŠD Mladina namen nastopiti tudi na raznih prvenstvih, ki jih prireja FITET tako v naraščajniški kot v mladinski konkurenci. Društvo v tem delu svojega obstoja, strmi predvsem, za tem, da bi to panogo gojilo kar se da več domačih mladincev.

Društvo je namreč že navezalo dobre stike s štandreško Juventino, ki je prav tako začela pred časom gojiti namizni tenis z istimi cilji kot Križani. Verjetno bo že ta mesec društvo priredilo vaški turnir, ki se ga bodo lahko udeležili poleg mladih tudi starejši igralci, saj je znano, da je v vasi več nadarjenih igralcev, ki bi lahko z večjo požrtvovalnostjo tudi nastopil na raznih prvenstvih in turnirjih.

Poglejmo sedaj končni vrstni red posameznikov, ki so nastopili na turnirju ARCI: 1. Mauro Sedmak, 2. Jurij Žerjal, 3. Enio Košuta, 4. Edi Tence, 5. Darko Pahor, 6. Robert Sedmak, 7. Diego Ferlan, 8. Gabrijel Sedmak, 9. Aleksander Sedmak.

S. T.

SMUČANJE

Zurbriggnova zmagala Moser-Pröllova padla

SCHRUNS, 18. — Na mednarodnem tekmovanju v ženskem smuku v Schrunsu, veljavnem za svetovni pokal, so dosegla dekleta take uvrstitve:

1. Zurbriggen (Švi.)	1'23"49
2. Mittermaier (ZRN)	1'23"85
3. Nadig (Švi.)	1'23"95
4. Totschnig (Av.)	1'24"24
5. Spiess (Av.)	1'24"43
6. Epple (ZRN)	1'24"45
7. Ellmer (Av.)	1'24"50
8. Oberholzer (Švi.)	1'24"52
9. Wenzel (Liecht.)	1'24"57
10. Matous (Iran)	1'24"63

Moser - Pröllova je padla in odstopila.

Lestvica za svetovni pokal:

1. Moser - Pröll (Av.)	142
2. Habersatter-Totschnig (Av.)	121
3. Morerod (Švi.)	95
4. Wenzel (Liecht.)	83
5. Nadig (Švi.)	74
6. Zurbriggen (Švi.)	71
7. Spiess (Av.)	61
8. Nelson (ZDA)	41
9. Epple (ZRN)	38
10. Mittermaier (ZRN)	37
11. Kaserer (Av.)	36

NOGOMET

V PRIJATELJSKEM SREČANJU

DANES V VIDMU ITALIJA B-IRSKA

VIDEM, 18. — Jutri bo v Vidmu mednarodno prijateljsko nogometno srečanje Italija B — Irska. Srečanje bo služilo predvsem za preskus nekaterih igralcev, ki so kandidati za dres prve državne ekipe.

Tekmo bo neposredno prenašala tudi italijanska televizija, in sicer po 2. sporedu z začetkom ob 14.25.

OBVESTILA

ŠD BREG sklicuje 11. redni OBČNI ZBOR

v petek, 21. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

* * *

ŠD ADRIA sklicuje svoj redni OBČNI ZBOR

jutri, 20. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v društvenih prostorih v Lonjerju z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev;
2. poročila;
3. razprava;
4. razrešnica staremu odboru;
5. volitve novega odbora;
6. razno.

* * *

Slovenski pomorski klub Čupa

obvešča člane in prijatelje, da bo REDNI LETNI OBČNI ZBOR v ponedeljek, 31. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v prostorih Prosvetnega društva v Barkovljah, Ulica Cerreto 12.

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA

KRAS V DERBIJU PODLEGEL PRIMORCU GAJA JE OSVOJILA PREPRIČLJIVO ZMAGO

Lep uspeh je slavila tudi Mladost - Obetajoč remi Sovodenj

Kras — Primorec 1:5 (0:1)

KRAS: Ferfolja, Trampuž, Valter Milič, Šegina, Verša, Rebula, Ljubo Milič, Savi, Kocjan, Aldo Škabar in Albi.

PRIMOREC: Pavatič, Angel Milkovič, Štoka, Čuk, Sosič, Husu, Valter Milkovič, Možina, Mauro Kralj II., Križmančič (Pavel Kralj), Mauro Kralj I.

STRELCI: v 3. min. Mauro Kralj II., v 63. min. Mauro Kralj I. iz enajstmetrovke, v 70. min. Kocjan (Kras), v 71. min. in 87. min. Mauro Kralj I., v 72. min. Pavelj Kralj.

SODNIK: Šibelja.

GLEDALCEV: 60.

Po enakovredni igri v prvem polčasu je okrnjena ekipa Krasa klonila gostom sredi drugega dela srečanja. Primorec je povedel že v prvih minutah. S strelom iz kota je Mauro Kralj II. z glavo poslal žogo v levi zgornji kot. Krasova obramba je dobro krila nevarne trebenske napadalce, ki v prvem polčasu niso prišli do izraza. Krasovci so se večkrat nevarno približali trebenskim vratom, toda njihov vratar je bil vedno na mestu. V nadaljevanju srečanja je Kras vzdržal do 18. min., ko je zaradi prekrška v kazenskem prostoru sodnik pokazal na belo piko. Mauro Kralj I. je povišal na 2:0. Krasovi fantje so se pognali v napad in večkrat nevarno ogrozili trebenska vrata. Končno pa je Kocjan, bivši igralec Primorca, prehitel Milkoviča in po treh mesecih je moral vratar Pavatič pobrati žogo iz svoje mreže. Upanje domačih, da bi izenačili pa je trajalo zelo malo časa, saj so Trebenci v naslednjih dveh minutah z Maurom Kraljem dvakrat preigrali Krasovo obrambo in zagotovili svoji ekipi zmago. Peti gol je dosegel Mauro Kralj I. tri minute pred končnim žvižgom. Primorec je nastopil z najboljšo postavo, medtem ko so v vrstah Krasa manjkali Peter in Miloš Milič, Blažina, Černjava in Kralj.

R. B.

Inter SS — Gaja 0:3 (0:2)

INTER SS: Dapretto, De Giorgi, Giaconini, Bernetti, Franzolini, Snobizza, Bertoni, Ispiro, Miceli, Lugman, Manzi.

GAJA: Kante, Milkovič, Križmančič, Viviani, Vrše, Rismondo, Kalc, Iztok Grgič, Zuzich, Bolcich, Branko Grgič, 12 Klavdij Grgič, 13 Stranščak.

STRELCA: v 6. in v 12. min. pp. Bolcich in v 37. min. d.p. Bernetti (avtogol).

KOTI: 7:3 za Gajo.

GLEDALCEV: okrog 100.

Na težkem, blatnem igrišču je tokrat Gaja zasluženo in visoko premagala tržaško ekipo Inter SS, ki skozi vso tekmo ni bila kos kraškim predstavnikom, saj so bili telesno in tudi taktično za razred boljši.

Gaja si je zmago zagotovila že v prvih 45 minutah, oziroma že v prvih 10 minutah tekme, ko je iznajdljivi Bolcich kar dvakrat izkoristil lepa predložka in presenetil tržaškega vratarja. Tudi blatno igrišče ni preprečilo Gaji napadalne in borbene igre, saj je ves prvi polčas popolnoma «stisnila» nasprotnika v njegov kazenski prostor, si ustvarila še najmanj tri stoodstotne priložnosti za gol, toda domačine je rešila le športna sreča.

Tudi v nadaljevanju se igra ni bistveno spremenila. Domačini so bili le živahnejši, toda njihov pritisk ni bil učinkovit, čeprav se je pri Gaji poznala utrujenost iz prvega polčasa. Najzrelejšo priložnost za gol so imeli z 11-metrovko (Milkovič) toda žogo je Kante odlično ubranil (to je že letošnja tretja 11-metrovka, ki jo je Kante ubranil). V finišu so gajevci še potrojili in to z avtogolom po zaslugi Branka Grgiča.

To je prva zmaga v letošnjem letu in navijači z optimizmom gledajo v nadaljnje prvenstvo.

d. gr.

Mladost — Podgora 4:1 (2:1)

PODGORA: L. Ghiotto, Gianesi, Donati, M. Ghiotto, Montagner, Pecorari, Manfreda, Persoglia, Stambul, Soffientini, Panterotto.

MLADOST: M. Ferletič, Gellini Faccio (v 28. min. Dužman), Barbana, Gergolet, Marizza, G. Ferfolja, E. Ferfolja, K. Ferfolja, Pahor, A. Ferletič.

STRELCI: v 28. min. Stambul, v 34. min. Montagner (avtogol), v 40. min. E. Ferfolja (11-metrovka), v 71. min. G. Ferfolja, v 76. min. Persoglia (avtogol).

SODNIK: Macchiatti iz Gorice.

OPOMBE: izključena Stambul in Manfreda.

Članska enajsterica doberdobske Mladosti je z gladkim izidom premagala skromno enajsterico iz Podgore, ki je trenutno zadnja na lestvici. Domačini prav gotovo niso zaslužili tako pekočega poraza. Naši fantje so zaigrali povsem brez volje do zmage. Manjkala jim je tista borbenost, ki je tako značilna za našo enajsterico. Povezave med sredino igrišča in napadom sploh niso obstajale, manjkal je namreč naš ključni igralec Zampa, ki je bil v zadnji tekmi izključen. Tudi obramba je tokrat precej šepala, saj je prejela gol, katerega od tiste ekipe sploh ne bi smela prejeti. Če bodo naši fantje tako igrali v nedeljo proti Staranzanu, ki trenutno vodi na lestvici, bo poraz neizbežen. Morda edini, ki se je kolikor toliko vživel v igro, je bil Evgen Ferfolja, ki je skoraj sam držal celo polovico igrišča.

Fabio Gergolet

Sovodnje — San Lorenzo 1:1

SOVODNJE: G. Marson, Podversič, Trivellato, Pusič, Ferfolja, Petejan, Bagon, Tomšič, S. Florenin, P. Florenin.

STRELEC za Sovodnje: v 37. min. d.p. P. Florenin.

Ekipa iz Sovodenj je z remijem proti močni ekipi iz Slovrenca ob Soči «zbrisala» katastrofalen poraz, ki ga je doživela v Gorici proti Ederi. Sovodenjci so tokrat igrali kot prerojeni, tako da je bilo srečanje zanimivo in na zadovoljivi tehnični ravni. K temu je pripomoglo tudi vreme, ki je delno osušilo razmočeno igrišče.

Ekipi sta si bili v prvem polčasu enakovredni in obema so se ponudile priložnosti za zadetek. Tekma pa se je odločila šele v zadnjih minutah drugega polčasa. Gostje so prvi prišli v vodstvo in vse je kazalo, da bodo morali Sovodenjci zabeležiti ponoven poraz. Minuto kasneje pa je Pierino Florenin dosegel gol in preprečil poraz svoje ekipe.

SREČKO VILHAR - ALBERT KLUN

Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov na Sardiniji, Korziki in v južni Franciji 9.

V Ajdovščini in okolici je kvestura (policija) pobirala fante letnika 1923 v nedeljo 25. oktobra 1942. Akcija je bila bliskovita in dobro pripravljena. Ujete fante so zatem zbirali v prostorih nekdanje tekstilne tovarne. Nabralo se jih je okrog 500. V ponedeljek zjutraj so jih dobro zastražene odpeljali s kamioni v Gorico in od tu z vlakom v Pistoio. 7)

V Kobaridu in okolici je policija iznenadila mlade fante v prazničnem razpoloženju 1. januarja 1943, toda poleg letnika 1923 je pobrala še letnik 1924. Tudi to skupino so poslali pod stražo v zbirno središče v Pistoio. 8)

Že februarja 1943 pa je začela policija pobirati tudi fante letnika 1925 in 1926. V Zadlogu pri Črnem vrhu je posamezne hiše obkolilo tudi po 30 in več karabinjerjev in vojakov. Večina mladincev, ki so jih zajeli, je bila že vključena v OF. Fante so zbrali v Črnem vrhu in od tu vozili s kamioni naprej. Partizani so zvedeli za ta pogon in pripravljali napad z namenom, da fante osvobodijo. Do tega pa ni prišlo, ker je zapadel zelo globok sneg. Čez nekaj dni so se vsi fantje znašli v Carrari. Tu so jih vljučili v 336. posebno delavsko četo.

Spomladi leta 1943 pa so fašisti priredili na Primorskem pravcati pogon na vse moške slovenske narodnosti, ki so bili sposobni nositi orožje. Pobirali so vse letnike od 1900 navzgor pa do letnika 1926, kolikor so jih našli še doma. Aretirane fante in može so pošiljali v zbirna središča: Asti (Piemont), Savigliano (Piemont), Pistoia (Toskana), Carrara (Toskana), Aquila (Abruzzi) in Potenza (Basilicata).

Očitno je bilo, da se je fašistov zdaj polastila prava panika. V največji naglici so začeli dopolnjevati svoj sistem posebnih delavskih bataljonov. V uradnih spisih je zdaj govor predvsem o posebnih delavskih četah (Compagnia Speciale Lavoratori). Medtem ko so bili posebni delavski bataljoni pod komando posameznih polkov, je o vsakem premiku posebne delavske čete odločal glavni štab italijanske vojske. Naši pregnanci so prišli na ta način pod strogo centralizirano komando. Glavni štab je torej odločal, kje in za katera težaška dela se posebne čete lahko uporabijo. Tako beremo v nekem dokumentu, da je glavni štab italijanske vojske «dodelil glavnemu štabu italijanskega vojnega letalstva posebne delavske čete, ki jih sestavljajo tujerodci (allogeni), da bi jih uporabili za okrepitev letalskih oporišč na Sardiniji.» 9)

V zvezi z organizacijo in vodstvom posebnih delavskih čet se pojavlja zdaj v uradnih spisih izraz «inquadramento», ki pomeni isto kot oboroženo vodstvo in spremstvo. Ponavadi ga je sestavljalo od 25 do 30 oboroženih italijanskih oficirjev, podoficirjev in vojakov. Zbirna središča, ki smo jih že našteli, so bile nekakšne «tovarne» posebnih delavskih čet. Tu je četa dobila številko, ki ni imela nič več skupnega s tistimi, ki so jih nosile čete v italijanskih polkih, in pa oboroženo spremstvo (inquadramento). Posebne delavske čete so nosile številko od 200, 300 in 400 navzgor. Vseh čet je bilo okrog 100 in vsaka je štela od 150 do 300 mož, iz česar je moč sklepati, da je bilo, v posebnih četah, ki so jih italijanske vojaške oblasti osnovale od druge polovice leta 1942 dalje, od 15.000 do 20.000 mož. Te čete so dobesedno goltale vse Primorce in Istrane, ki bi bili še sposobni nositi orožje. Vanje so uvrstili tudi vse tiste naše ljudi, ki so bili do tega časa iz kakršnihkoli vzrokov oproščeni vojaške službe.

Vojaška oblast je posebne delavske čete koncentrirala v južni Italiji, na Sardiniji in Siciliji. Manjše število takih čet je bilo tudi v severni Italiji. Zanimiv je primer treh posebnih kazenskih čet, s številkami 215, 216 in 217, ki so jih v začetku marca 1943 odpeljali v Grčijo.

V času velikih lovov na naše mladince na Primorskem, namreč spomladi 1943, so se začele v italijanski vojski nove čistke. Aprila 1943 so izločili iz italijanske vojske na Korziki vojake slovenske in hrvaške narodnosti ter odpeljali na Sardinijo. V posebne delavske čete so italijanske vojaške oblasti vključevale tudi sinove primorskih emigrantov, ki so jih aretirali na zasedenem ozemlju Jugoslavije, v tako imenovani Ljubljanski pokrajini. 10)

Zgodilo se je tudi, da so tu izločili iz vojske tolmača, beneškega Slovenca, ki se jim je zazdel sumljiv, ter ga poslali v posebno delavsko četo na Sardinijo. 11) Fašistične oblasti so pošiljale v posebne delavske čete na Sardinijo tudi politične zapornike ,aktiviste OF (Trst, Gorica) in zaprte istrske Hrvate (Reka, Pulj, Zadar), ki jim niso mogli dokazati sodelovanja z narodnoosvobodilno vojsko. Zapori so bili v tistem času, namreč že tako natrpani, da je v njih primanjkovalo prostora za nove arestante. 12)

Nekateri so prišli v posebne delavske čete na Sardinijo celo z ruske fronte. 13)

Spomladi 1943 je bilo na Sardiniji okrog 30 posebnih delavskih čet, ki so štele skupaj okrog 7.000 mož. V teh četah so bili zastopani vsi letniki od 1900 do 1926. Poleg navedenih 30 posebnih delavskih čet, ki so prišle na Sardinijo predvsem v prvih petih mesecih leta 1943, pa je bilo na otoku še okrog 6.000 Primorcev in Istranov, ki so prišli tja v letih 1938 - 1942. Ti so sestavljali v enotah redne vojske posebne oddelke, ki so jih uporabljali za najrazličnejša dela. Nekateri so bili oboroženi s starimi puškami brez municije.

V letih 1941 - 1942 je prišlo v Italijo v navado, da so začeli za pripadnike posebnih delavskih bataljonov poleg izraza «alloglotta» in «allogeno» (oboje pomeni tujerodec), rabiti še izraz «ribelle», kar pomeni upornik. V krajih, kjer so bili nastanjeni posebni delavski bataljoni, je policija med civilnim prebivalstvom razširila govorico, da so tam zbrali ljudi, ki so državi zelo nevarni. Civilisti so ponekod mislili, da so pripadniki posebnih delavskih bataljonov jugoslovanski vojni ujetniki. Bilo je mnogo primerov, da so v italijanskih mestih naše pregnance, to je pripadnike posebnih delavskih bataljonov, sprejemali z vzkliki: «Ribelli, ribelli!»

7) Darko Likar: Moji spomini na Sardinijo, str. 1, rkp. M-ONPPS-PAK.

8) Viktor Turjan: Pismo Sr. Vilharju, Ljubljana, september 1969, M-ONPPS-PAK.

9) Ufficio III. Sussistenza, prot. 23713/C, 23. 6. 1943-XXI°, M-ONPPS-PAK.

10) Savo Slokar: Kronika «Sardincev» po dnevniku dogodkov, str. 1, rkp. M-ONPPS-PAK.

11) Mirko Zoudar: Come entrai in 233.a Compagnia Speciale - Lavoratori in Sardegna, str. 1-2, rkp, M-ONPPS-PAK.

12) Lanko Kralj: Moji spomini na Sardinijo, str. 1. rkp, M-ONPPS-PAK.

Lojze Stegù: Primorci in Istrani na Sardiniji,, Korziki in v južni Franciji med drugo svetovno vojno, str. 2, rkp, M-ONPPS-PAK.

13) Albin Ogrin: Iz mojih spominov na Sardinijo, rkp, M-ONPPS-PAK.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 2.500 lir — vnaprej plačana celotna 25.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 38.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3,00 din, za zasebnike mesečno 35,00 letno 350,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 47,00, letno 470,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 19. januarja 1977

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» • DZS - 61000 Ljubljana Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Trgovski 1 modulus (širina 1 stolpec, višina 43 mm) ob delavnikih 13.000, ob praznikih 15.000.
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 100 lir beseda. IVA 12%. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRAGIČNA POSLEDICA NERAZSODNE ŠALE IN PRETIRANE REAKCIJE

RIMSKI DRAGULJAR USTRELIL NOGOMETAŠA RE CECCONIJA

Član nogometnega društva Lazio se je z Ghedinijem predstavil za roparja, trgovec pa je segel po revolverju in sprožil - Pokojni zapušča ženo in dva otroka

RIM, 18. — Draguljar Bruno Tabocchni je z revolverjem ustrelil znanega nogometaša Re Cecconija misleč, da gre za oboroženega roparja. Vest o tragičnem dogodku se je bliskovito razširila po vsej Italiji ter onstran meja.

«Tragična šala», «absurdna smrt», «neverjeten dogodek», tako so se glasile prve reakcije na Re Cecconijevo smrt, do katere je v resnici prišlo v neobičajnih okoliščinah; in vendar ni tragedija prav nič absurdna. Toda poglejmo, kako se je odvijala.

Luciano Re Cecconi, 29-letni član rimskega nogometnega društva Lazio, je okoli 19.30 stopil s kolegom Pietrom Ghedinijem in prijateljem Giorgiom Radizzolijem v draguljarno 44-letnega Bruna Tabocchinija, ki je trojici tisti hip kazal hrbet. Pokojni in Ghedini sta se domenila za šalo: ko je Radizzoli stopil korak naprej, je Luciano rezko vzkliknil: «To je rop!» Draguljar je potegnil iz predala revolver «walther» kal. 7.65 in ustrelil proti Re Cecconiju, ki se je zgrudil brez besede. Ko ne bi Ghedini brž dvignil rok in dokazal, da nima orožja, bi draguljar uperil revolver tudi proti njemu. Poleg Tabocchinija so bili v trgovini njegova žena, sin in prijatelj.

Ranjenca so takoj prepeljali v bolnišnico, toda že po 10 minutah je izdihnil zaradi hude notranje krvavitve — svinčenka mu je prebila pljuča.

Policija je zaslišala priče, preiskavo pa vodi namestnik državnega pravdnika dr. Marrone. Tabocchini bo najbrž moral na zatožno klop zaradi pretirane reakcije v silobranu, če že ne pod hujšo obtožbo. Draguljarja so skušali v preteklosti že oropati: februarja lani je z revolverjem ranil enega od roparjev, Angela Amatuccija. Pretiran zanos v silobranu torej, ki pa je v danih razmerah, ko prisostvujemo nenehnemu stopnjevanju ropov, ugrabitev in drugih nasilnih dejanj, tudi razumljiv; opravičljiv seveda ne. Upravičena pa je psihoza, ki se čedalje bolj loteva draguljarjev, bančnih kurirjev in drugih, ki imajo opravka z denarjem ali dragocenim blagom, zato take šale, kakor si jo je omislil pokojni, niso na mestu.

Luciano Re Cecconi je bil rojen 1. decembra 1948 v Nervianu pri Milanu. Zapušča ženo in dva otroka. (dg)

V Ljubljani je umrl dr. Stanko Canjkar

Bil je ugleden pisatelj, teolog, med vojno član SNOS na osvobojenem ozemlju, po osvoboditvi je pomembno prispeval pri urejanju odnosov med državo in cerkvijo

LJUBLJANA, 18. — V starosti 76 let je včeraj v Ljubljani umrl prof. dr. Stanko Canjkar, slovenski pisatelj, teolog, profesor ljubljanske teološke fakultete, dolgoletni dekan in prodekan, častni predsednik Slovenskega duhovniškega društva, urednik pri Mohorjevi družbi in družbeni delavec zlasti na področju urejanja odnosov med državo in cerkvijo.

Dr. Stanko Canjkar se je rodil 25. aprila 1900 v Savcih pri Ormožu. Po srednji šoli je študiral bogoslovje v Mariboru in Parizu ter doktoriral iz teologije. Sprva je bil profesor v mariborskem bogoslovju, kjer se je začelo njegovo napredno usmerjeno vzgojiteljsko delo. Zaradi tega so ga pred vojno prestavili na ptujsko gimnazijo. Med vojno je kaplanoval v Košani na Krasu. Tesno se je povezal z narodnoosvobodilnim gibanjem in odšel na osvobojeno ozemlje v Črnomelj. Vključil se je v versko komisijo pri Slovenskem narodnoosvobodilnem svetu. Po osvoboditvi je bil izvoljen v ustavodajno skupščino nove Jugoslavije, zadnji dve leti pa je bil član sveta republike SR Slovenije. Bil je tudi eden od stebrov Cirilmetodijskega društva slovenskih katoliških duhovnikov. Za svoj prispevek za urejanje odnosov med socialistično Jugoslavijo in cerkvijo je bil večkrat odlikovan.

Dr. Stanko Canjkar je bil tudi pomemben leposlovni snovalec. Za «Dom in svet» je leta 1938 napisal simbolično dramo «Potopljeni svet», ki je s svojo tematiko vzbudila veliko zanimanje, v delu katoliške javnosti pa je naletela na odpor. Leta 1940 je napisal zgodbo «V planinah», ki je polna prefinjenih psiholoških nadrobnosti in v kateri razkriva svoje poglede na svet. Leta 1945 je izšel njegov najobsežnejši pripovedni tekst, roman «Noetova barka», v katerem je mnogo avtobiografskih potez. Njegova obsežna pripovedna teksta sta še povest «Po vrnitvi» (1947) in družinska kronika «Križnarjevi» (1952). V drami «Za svobodo» obravnava tematiko NOB na našem Krasu, leta 1954 je izdal dramo «Zvestoba», kasneje pa je še dramatiziral lastno zgodovinsko povest «Sloven iz Petovije». Nekatera njegova dela so v zadnjih letih izšla v ponatisih. Poleg tega je mnogo pisal za Mohorjeve koledarje in razne izdaje Mohorjeve družbe v Celju. Razen v izraziti socialni tematiki se kaže odlika njegovih del tudi v izredni skrbi za lep in izbran jezik in v izbrušenem slogu ter duhovitem filozofsko obarvanem slogu.

Ob smrti dr. Stanka Canjkarja so pokojnikovim svojcem in slovenskemu duhovniškemu društvu izrekli sožalja najvišji predstavniki slovenskega družbeno - političnega življenja, Kardelj, Kraigher, Ribičič in drugi.

Michele Vinci obsojen na 30 let ječe

PALERMO, 18. — Kasacijsko prizivno sodišče je z drugostopenjsko razsodbo obsodilo 35-letnega Micheleja Vincija, obtoženega ugrabitve, umora in posilstva treh deklic, na 30 let zapora. S prvostopenjsko razsodbo dne 11. julija 1975 je bil Vinci obsojen na dosmrtno kazen, tokrat pa so sodniki ugotovili, da ni docela uravnovešen. Po izteku zaporne kazni bo moral najmanj tri leta prebiti v zdravstvenem domu.

Sodišče je obenem oprostilo zaradi nezadostnih dokazov 56-letnega Giuseppeja Guarrata, ki je bil s prvostopenjsko razsodbo oproščen, ker da ni izvršil kaznivega dejanja. Obtožen je bil sodelovanja pri trojni ugrabitvi. Namestnik glavnega pravdnika Nasca je za Vincija zahteval potrditev dosmrtne zaporne kazni, za Guarrata pa 8 let ječe; vložil je priziv proti obema razsodbama. Priziv je najavil tudi Vincijev branilec Esposito.

Vinci naj bi oktobra 1971 v predmestju Marsale ugrabil 9-letno Antonello Valenti, svakinjino hčerko, nadalje še sestrični Ninfo in Virginio Marchese (9 in 5 let). Antonellino truplo so odkrili pet dni pozneje v bližnjem kamnolomu, ki je last Guarrata; tam so dva tedna zatem našli še drugi dve trupli.

Odv. Esposito je na procesu zatrdil, da je bil Vinci le orožje v rokah mafije, ki da je hotela z Antonellino ugrabitvijo prisiliti njenega očeta, da sodeluje pri ugrabitvi deželnega krščanskodemokratskega poslanca Salvatoreja Grilla (ugrabitev potem ni bila izpeljana).

ODPIRA SE NOVO OBDOBJE BOJA ZA ODPRAVO SMRTNE KAZNI V ZDA IN DRUGOD

GARY GILMORE USMRČEN

V ameriških kaznilnicah še 335 na smrt obsojenih, od tega je 40 odst. črncev

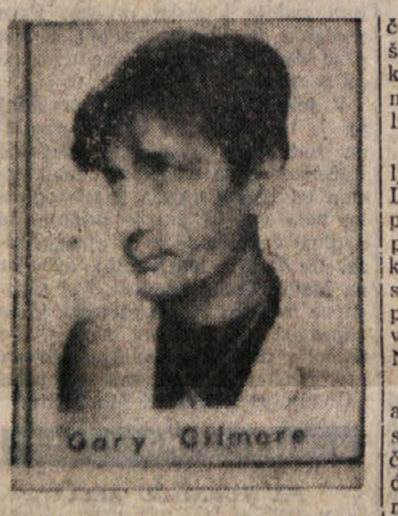

DRAPER (Utah), 18. — Ob 7.48 (15.48 po srednjeevropskem času) včeraj je peterica prostovoljcev v tukajšnji kaznilnici usmrtila Garyja Gilmora in tako napravila konec njegovi trnovi poti. Kot znano se je šestintridesetletni obsojenec trdovratno upiral možnosti, da bi mu smrtno kazen morda spremenili v dosmrtno ječo ter je vztrajno ponavljal zahtevo, naj ga takoj ustrelijo. Njegov primer je močno vzburil ne le ameriško, temveč svetovno javnost sploh, kolikor je znova potisnil na površje kočljivo vprašanje smrtne kazni in še poglobil prepad med njenimi zagovorniki in nasprotniki.

Gilmore je bil rojen 4. decembra 1940 v Mccameyu (Texas) in je imel tri brate. Oče Frank je bil najprej cirkuški akrobat in klovn, nato pa je odprl trgovino. Bil je podvržen pijači. Mati Bessie ni imela zaradi tega lahkega življenja, a neurejene družinske razmere so negativno učinkovale na Garryjevo duševnost. Tudi sam je bil vdan alkoholu, kar mu je domala uničilo živčno ravnovesje: postal je nasilen, romal je iz poboljševalnice v zapor za mladoletne, odtod iz ene kaznilnice v drugo, dokler ni v 48 urah izvršil kar dveh umorov. Navidezno je šlo za zločina v roparske namene (nagrabil si je nekaj dolarjev), v resnici pa je Gary bil žrtev pravih raptusov, ki so ga silili k pobijanju. Med 18-letnim bivanjem v ječi je sam nekoč dejal: «Za nobeno ceno ne bi hotel izza rešetk; ne vem namreč, ali bi se mogel obvladati, ko bi me ponovno zagrabila sla po ubijanju.»

Za zapahi je je Gilmore izkazal kot sila tenkočuten in v splošnem dokaj razsoden možakar, ki je rad pesnikoval in risal, in to dobro, kot vedo povedati očividci. Kdo in kakšen je bil v resnici, nam bo skušal obrazložiti Lawrence Schiller, ki je prevzel nalogo, da o pokojnem napiše knjigo spominov.

Usmrtitev je bila v prostorih zapuščenega skladišča v državni kaznilnici Utaha, v Draperju (30 km od Salt Lake Cityja). Če so obsojencu ugodili z eksekucijskim vodom, mu glede drugih želja niso: usmrtitvi ni smela prisostvovati zaročenka Nicole Barrett, ki se nahaja v psihiatrični bolnišnici, odkar je nedavno sporazumno z Garyjem sklenila izvršiti samomor: na glavo so mu nadeli po zakonu predpisano črno kapuco, česar ni hotel, ker je želel zreti naravnost v puškine cevi, med drugim je tudi zaprosil, naj bi ga ne privezali k stolu in tudi te želje niso upoštevali.

Eksekucijski vod je sestavljalo, kot rečeno, pet prostovoljcev. Eden od njih je imel puško nabito s salvo, a dotični tega ne ve: tako naj bi se vsakdo od peterice tolažil, češ, morda je bila salva moja, torej nisem prispeval k Gilmorovi usmrtitvi. Dvomljivo je seveda, če koga od prostovoljcev ta človeška plat ustrelitve sploh zanima, ko pa se je za usmrtitev prijavilo nebroj ljudi, da bi si tako prislužili peščico dolarjev.

Pokojnikovo truplo so takoj odpeljali na univerzitetno kliniko v Salt Lake City: nekatere organe bodo po Gilmorovi želji uporabili za presaditve. Druge posmrtne ostanke so sežgali, a pepel bodo raztrosili z letalom nad Provo, kjer je pokojni bival in nad bližnji Springville, od koder je doma zaročenka Nicole.

Usmrtitev je že izzvala vrsto reakcij, tako so n.pr. vzrojili predstavniki ameriške zveze za človečanske pravice, združenja za napredek temnopoltega prebivalstva, ameriškega sveta cerkva in številnih združenj, ki so se do zadnjega zavzemali za odpravo smrtne kazni. Spor okoli tega kočljivega vprašanja bo še dolgo trajal, kajti ne gre pozabiti, da čaka v ameriških kaznilnicah na usmrtitev še kar 335 zapornikov, od tega je 40 odstotkov temnopoltih in pet žensk. Zadnja usmrtitev v ZDA je bila 2. junija 1967, ko so v Coloradu ubili večkratnega morilca Joseja Mongeja.

Vest o Gilmorovi usmrtitvi, ki so ji prisostvovali pokojnikov stric, njegova branilca in pisatelj Schiller, so ameriški listi objavili z velikim poudarkom pretežno na prvi strani. Čemu dvojna mera, se je vprašal vatikanski radio in naglasil, da so Smithovi rasisti ravno tedaj, ko je Gilmore sedel pred eksekucijski vod, obesili osem temnopoltih nacionalističnih borcev, a o tem v tisku še sledu ni. (dg)

GENOVA, 18. — Tolpa, ki je v sredo ugrabila ladjarja Piera Costo, zahteva za njegovo izpustitev 10 milijard lir odkupnine. Zahtevo je posredoval ugrabljenčevemu prijatelju neznanec po telefonu.

Nasprotno se ugrabitelji 11-letnega Renza Nespolija, izginulega minulo soboto pri Comu, niso še oglasili.

Spored Mondalovega potovanja v Evropo in na Japonsko

WASHINGTON, 18. — Izvoljeni ameriški podpredsednik Walter Mondale se pripravlja na krožno potovanje po svetu, ko bo po nalogu predsednika Jimmyja Carterja obiskal zaveznike v zahodni Evropi in na Japonskem.

Objavljen je bil podroben program potovanja. Iz ZDA bo Mondale odpotoval 23. januarja. V Bruslju bo v nedeljo zvečer. Naslednjega dne, v ponedeljek, se bo najprej srečal z belgijskim premierom Tindemansom, nato pa se bo srečal s tajnikom NATO Lunsom ter predsednikom izvršnega odbora EGS Jenkinsom.

V ponedeljek zvečer bo odpotoval v Bonn, kjer se bo v torek srečal s kanclerjem Helmudtom Schmidtom. V sredo bo, po krajšem postanku v zahodnem Berlinu, odpotoval v Rim, kjer ga bosta sprejela predsednik republike Leone in vlade Andreotti. Iz Rima se bo Mondale v četrtek zvečer odpravil v London, kjer se bo v petek dopoldne razgovarjal z britanskim predsednikom vlade Callaghanom. Naslednjega dne, v soboto, pa se bo Mondale srečal s francoskim predsednikom vlade Giscard D'Estaingom.

Istega večera bo Mondale odpotoval v Tokio, kjer se bo v ponedeljek, 30. januarja, srečal s premierom Takeo Fukudom. V torek, 31. januarja, se bo Mondale vrnil v ZDA.

PO POSVETU O JAVNEM REDU PRI PREDSEDNIKU REPUBLIKE

V italijanskih jetnišnicah protestirajo proti zavlačevanju z izvajanjem reforme

Pazniki nočejo iz jetnišnic, dokler ne bodo prejeli ustreznih jamstev o boljših delovnih pogojih Izjava senatorja Pecchiolija (KPI) in tajnice «Nenasilne zveze jetnikov» prof. Cambrinijeve

RIM, 18. — V italijanskih jetnišnicah vre. Jetniki protestirajo, v glavnem zaradi neznosnih jetniških pogojev, predvsem pa zaradi počasnosti sodstva, saj je znano, da skoraj 20 tisoč jetnikov že dalj časa čaka na sodno razpravo. Mnogi upajo celo na oprostitev, medtem ko morajo zaradi počasnosti sodstva čakati po več mesecev (ali let) v zaporu. Jetniki protestirajo tudi zaradi glasov, da je predsednik vlade Andreotti na sestanku «o javnem redu» pri predsedniku republike Leoneju predlagal, naj bi v nekaterih jetnišnicah sploh ne izvajali nedavno odobrenega zakona o jetniški reformi. Končno pa protestirajo tudi jetniški pazniki, ker jih je premalo in delajo zato v takih pogojih, da so tudi sami «na pol jetniki».

Tako je zadnje čase slišati o izvirnem načinu protesta jetniških paznikov. Ob poteku redne izmene pazniki ostajajo v ječi, nočejo domov, opravljajo dan in noč redno službo, marsikdaj celo zaostrujejo jetniški režim, da bi na tak način opozorili na svoje probleme parlament in vlado.

Pojav se je razširil na celo Italijo. Zadnje dva dni so se zaprli v jetnišnicah pazniki v Turinu (40 jih je), Savoni (25), Novari (40), Pesaru (75 v Fossombronu), Perugii in Spoletu, v Tarantu (80 paznikov), Brindisiju, Luceri, San Severu in tudi v Trstu.

Povsod skušajo pazniki navezati stike s političnimi predstavniki in sodniki, da bi jih zaprosili za posredovanje pri osrednjih oblasteh.

V zvezi z možnostjo, da bi jetniške reforme ne izvajali v nekaterih kaznilnicah sta povedala svoje mnenje komunistični senator Pecchioli in tajnica «Zveze nenasilnih jetnikov» profesorica Cabrinijeva.

Pecchioli je predvsem dejal, da je reforma kaznilnic pozitiven zakon, ki ga je treba izvajati v celoti. Zato je potrebno uresničiti vse ukrepe, ki predvidevajo posodabljanje in izpopolnjevanje jetniških struktur. Predlog, da bi reforme ne spoštovali v nekaterih jetnišnicah bi samo izzval še večjo napetost in bi sam po sebi ne rešil ničesar, prav nasprotno. Pač pa je mogoče, da se za določen rok in ob izjemnih priložnostih, ko je treba posebno nevarne jetnike posebej nadzorovati, mogoče sprejeti predlog o zaostritvi režima. Nikakor pa ne na škodo jetniške reforme.

Profesorica Cambrinijeva pa je sporočila, da bo izvajala gladovno stavko, vse dokler ne bo prejela jamstev, da Andreottijevega predloga o ukinitvi jetniške reforme ne bodo sprejeli. Po njenem mnenju gre za predlog, ki je izzivalnega značaja in je, poleg vsega, še protiustaven.

V Leccu nadaljujejo iskanje štirih zapornikov, ki so pobegli prejšnjega dne s pomočjo zunanjih pajdašev. Pravijo, da bo do jutra pripravljen «identikit» enega izmed napadalcev, ki ga je spoznal eden izmed jetniških paznikov.

Medtem pa so v Genovi aretirali Eneo Carto in Roberta Salvinija, ki sta pobegnila iz zapora v Cuneu. Bila sta skupaj s štirinajstletnim dečkom, ki ju je preživljal z manjšimi krajami.

Iz Oristana poročajo, da se je skupina 30 jetnikov uprla, ker sodstvo zavlačuje z njihovimi procesi. Zaprli so se v hodniku jetnišnice pet ur, dokler jim državni pravdnik ni dal zadovoljivih jamstev. (st.s.)

RIM, 18. — Florentinska preiskovalca Corrieri in Vigna, ki vodita preiskavo o umoru sodnika Vittoria Occorsia, sta se mudila danes v Rimu. Na prizivnem sodišču sta pregledala akte Occorsiove preiskave v zvezi z delovanjem nacifašističnega gibanja «ordine nuovo».

CAPETOWN, 18. — Britanski veleposlanik pri OZN Ivor Richard je dopotoval nocoj v Capetown, kjer se bo razgovarjal z južnoafriškim predsednikom Vorsterjem glede vprašanja bodočnosti Rodezije.

BERLIN, 18. — Policijske oblasti zahodnega Berlina so sporočile, da so vzhodnonemške obmejne straže pričele v zadnjem času preprečevati redni osebni promet med vzhodnim in zahodnim delom Berlina. Od petka naprej naj bi straže zavrnile kakih 15 zahodnonemških državljanov, deloma takih, ki imajo sorodnike v vzhodnem Berlinu.

TRŽAŠKA KRONIKA

Včeraj 60 ladij ob tržaških pomolih

Tržaško pristanišče je v teh dneh ponovno zatrpano z ladjami: včeraj na primer je stalo ob njegovih pomolih okrog 60 ladij, nadaljnjih 12 pa jih je čakalo v zalivu. Veliko število železniških vagonov v luki in na bližnjih postajah občutno zavira promet. V sami luki je včeraj čakalo na pretovor 976 naloženih vagonov, nadaljnjih 453 pa jih je stalo na progah izven pristanišča. Luška ustanova v tej zvezi poudarja, da prihaja do natrpanosti v luki v tem času že nekaj let. Razloge je iskati v neugodnem vremenu, v masovnih pošiljkah agrumov in v počasnem delu v drugih lukah, domačih in tujih, kjer je promet v tem času prav tako živahen. Luška ustanova je dala pristaniščnikom na razpolago posebno opremo, da lahko delajo tudi v dežju.

Protestna akcija jetniških paznikov

Vsedržavno gibanje kaznilniških paznikov, ki se borijo za boljše pogoje dela v kaznilnicah in predvsem za boljšo organizacijo svoje službe, je zajelo tudi Trst. Pazniki v koronejskih zaporih so se, kot že drugod po Italiji, sami kaznovali s tem, da ostajajo nepretrgoma v službi. Kljub temu «sindikalnemu» gibanju pa so pazniki še poostrili nadzorstvo in ga celo podvojili. Včeraj so celo uvedli obhodnice na ulici ob zidu kaznilnice. Predstavnik paznikov je včeraj sporočil, da so oklicali tako stanje za nedoločen čas in da v vsem tem obdobju noben paznik ne bo zapustil kaznilnice.

● **Podlonjerska sekcija KPI** prireja drevi ob 19. uri na sedežu krožka «Stella» predkongresno zborovanje.

Promet po Ul. Flavia se ponovno redno odvija. Dokončali so namreč gradnjo nadvoza, ki bo povezoval Staro istrsko cesto z Jeričljevim trgom in s tem ukinili obvoz, ki je povzročal številne zastoje v prometu. Nadvoz ni še odprt za promet, ker so dogradili le nosilne strukture, treba pa bo še dokončati nekatera pomožna dela.

● **Ravnateljstvo pokrajinskega konzorcija za prevoze** obvešča, da je podaljšalo veljavnost izkaznic po posebni tarifi (kodeksi 00, 05, 07), ki so bile izdane leta 1976, do konca februarja 1977. Ceno za izkaznice bodo kasneje zaračunali.

KPI in PSI

(Nadaljevanje z 2. strani)

lami in sploh s prebivalstvom. Povsem prezrli so tudi obvezo po osveščanju šolske in delavske mladine, predvsem na področju zgodovine osvobodilnega gibanja in vrednotenja republiške ustave.

Glede globalne zaščite slovenske manjšine delavski stranki očitata pokrajinskemu odboru, da ni uresničil tistega dela programa, ki je predvideval formuliranje konkretnih ukrepov v mejah pristojnosti pokrajinske ustanove, s posebnim poudarkom na vprašanje rabe jezika s strani predstavnikov manjšine na vseh forumih in še posebno v izvoljenih svetih. Pokrajina prav tako ni znala dati nobene pobude glede gospodarskega položaja (priprave na gospodarsko konferenco so že več časa v zastoju), kar je še posebno važno v sedanji fazi po ratifikaciji osimskih sporazumov. Končno je bilo delovanje Zanettijevega odbora, kot poudarja resolucija, pomanjkljivo na področju socialnega skrbstva, glede šole in kulture (priprave na kulturno konferenco so prav tako ustavljene), v samih odnosih s pokrajinskimi uslužbenci, onemogočeno pa je bilo tudi ustvarjanje novega in konstruktivnega odnosa med odborom in svetovalskimi komisijami, s čimer je propadla tista nova oblika upravljanja, ki je bila ena izmed temeljnih točk programskega sporazuma. Po vseh teh ugotovitvah in očitkih, pa tudi ob upoštevanju izjav, ki jih je dal sam Zanetti na zadnji seji pokrajinskega sveta, zahtevata svetovalski skupini KPI in PSI preklic zaupnice Zanettijevemu enobarvnemu demokrščanskemu odboru.

Zaradi pomanjkanja prostora je izostalo poročilo o kulturnih prireditvah ob priliki borštanskega praznika, ki ga bomo objavili v jutrišnji številki.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228 124; Bazovica: tel 226 165; Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Božje polje, Zgonik: tel 225-596; Nabrežina: tel 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213 137. Milje: tel. 271-124.

PREGANJANJE PODPISNIKOV «CHARTA 77» V ČSSR

Pismo vdove Slanskega tajniku KPČ Husaku

Poziv Zdeneka Mlinarja zahodnoevropskim naprednim silam

PRAGA, 18. — *Glasilo češkoslovaške partije «Rude pravo» je v ostrem komentarju proti podpisnikom izjave «Charta 77» zagrozilo s prijavo po «posebnem odstavku kazenskega zakonika, ki predvideva zločine proti temeljem socialistične ureditve ČSSR».*

To daje misliti, da se vodstvo KPČ pripravlja na proces proti glavnim pobudnikom izjave, ki so že bili aretirani. To so dramaturg Vaclav Havel, časnikar Jiri Lederer, Frantisek Pavlicek in Ota Ornest. Te sedaj zaslišujejo, medtem ko so nekateri izmed podpisnikov izjave (vseučiliška profesorja Jiranek in Palous) bili že odslovljeni iz službe.

Po tisku se nadaljuje kampanja proti podpisnikom izjave in uporablja besedičje izpred dvajsetih let. Tako podpisnike označujejo kot «podložnike mednarodnega imperializma in sionizma», španskega borca Kriegla pa imenujejo kar «mednarodnega pustolovca».

S tem v zvezi so podpisniki in simpatizerji izjave «Charta 77» reagirali dostojanstveno in odkrito. Tako je, na primer, vdova obešenega bivšega tajnika KPČ Rudolfa Slanskega, pisala sedanjemu partijskemu sekretarju Gustavu Husaku. V pismu ga opozarja na nevarnost kampanje, ki za las spominja kampanjo izpred dvajsetih let. «Tedaj, tovariš Husak,» piše Josefa Slanska, «so v tisku objavili deset tisoč peticij, ki so zahtevale smrtno kazen za vas, Gustava Husaka.» Kot je znano, je Gustav Husak bil obsojen leta 1952 na dosmrtno ječo skupaj s slovaškim pesnikom Lacom Novomeskim. Iz ječe so ga izpustili leta 1964, rehabilitirali pa nekaj let pozneje.

Nekateri drugi podpisniki izjave pa so naslovili svoj poziv zahodnoevropskim levičarskim silam, predvsem partijam «evrokomunizma» ter poimensko njihovim tajnikom Berlinguerju, Marchaisu ter Carrillu, naj posredujejo, da bi se preganjanje na Češkoslovaškem nehalo. Tako je bivši član politbiroja CK KPČ Zdenek Mlinar predlagal, naj bi v ČSSR dopotovalo «odposlanstvo dobre volje» treh partij, ki naj bi si na licu mesta ogledalo položaj. Poleg tega pa poziva dopisnika «Unità» naj pride na Češko. Resnici na ljubo pa so dopisnike «Unità» na Češkoslovaškem (Ferdija Zidarja in Silvana Goruppija, iz Trsta) izgnali kot nezaželene in jih glasilo KPI ni nikoli več nadomestilo. (st.s.)

V zvezi z dogodki na Češkoslovaškem je član tajništva KPI Paolo Bufalini izrazil željo, da bi KPČ ne nastopala represivno proti «oporečnikom», pač pa upoštevala delikatnost problema, ki je nastal, in navezala s podpisniki izjave konstruktiven dialog, da se premosti vrzel, ki je nastala po letu 1968. (st.s.)

BARCELONA, 18. — V pristanišču je prišlo do silovitega trčenja med špansko tovorno ladjo «Urlea» in ameriškim vojaškim čolnom, s katerim se je večje število mornarjev vračalo na ladjo 6. brodovja (ladja za prevoz helikopterjev «Guam» in oporna ladja «Trenton»). Čoln se je prevrnil in računajo, da je najmanj 46 mornarjev utonilo.

Huda železniška nesreča v Avstraliji

SYDNEY, 18. — V predmestju se je pripetila strašna železniška nesreča, pri kateri je bilo ubitih najmanj 100 oseb, a kakih 80 je bilo ranjenih. Ko je potniški vlak z delavci in šolsko mladino zavozil pod nadvoz, sta se vagona iztirila, pri tem zadela ob opornik železobetonskega mostu in povzročila njegovo zrušenje. Težki cementni bloki so tri železniške voze dobesedno zmečkali in potegnili s seboj še tri avtomobile, ki so ravno tisti trenutek privozili na most. Zrušenje mostu je hudo poškodovalo tudi plinsko ter električno napeljavo.

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 19. JANUARJA 1977

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

12.30 ARGUMENTI: *Kinoteka — Politika*
13.00 *Komični filmi*
13.25 *Vremenska slika*
13.30 DNEVNIK in *Danes v parlamentu*
14.10 *Dopolnilni tečaj nemškega jezika*
17.00 PROGRAM ZA NAJMLAJŠE: *Prijatelj iz krede*, trije risani filmi
17.25 *Levi na svobodi* — kratki film
18.15 ARGUMENTI: *Kinoteka — Politika*
18.45 *Kronike*
19.20 *Sodnijska pomota:* PRIMER ZASTRUPITVE, francoski film
Neka ženska zapusti svojo družino, ker bi hotela zaživeti z nekim drugim moškim. Toda njena hčerka ne more in noče živeti brez svoje mamice in ženska se vrne na svoj dom. Čez nekaj časa njen mož umre in ženska se vrne k svojemu prijatelju. V kraju, kjer se to dogaja, se o tej zadevi veliko govori, tako da po letu dni, odkar je mož umrl, načelnik policije da ponovno odkopati truplo moža, da bi zadevo razčistili. In tako se zve, da je mož zaužil večjo dozo strupa, arsena. Žensko postavijo pred sodišče in kmalu prizna, da je dala možu strup, vendar ni šlo za arsen pač pa v posmrtnih ostankih ugotovijo drugi strup, DDT . . .
19.45 *Almanah* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Carosello, che passione!* — prvi del
21.45 ŠPORTNA SREDA
BOKS — prenos iz Sanrema: Remersi — Faciocchi
Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu* in *Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 *O tem je sedaj govor*
Tedenska oddaja o kulturnih aktualnostih
13.00 DNEVNIK — Ob 13. uri
13.30 *Vzgoja in dežele:* Poklicno usposabljanje, 6. nadaljevanje
17.00 PROGRAM ZA MLADINO: Zaklad gradu brez imena — film
17.30 *Pol ure za mladino:* Aktualnosti
18.00 *Tehnične znanosti:* UMETNOST
LEON BATTISTA: *Intelektualec in italijanski dvori*
18.25 *Rubrike Dnevnika 2:* PARLAMENT IN ŠPORT
18.45 *Alfred Hitchcock* predstavlja: OSEBNA NAPAKA
Film, ki ga je režiral Alan Crosland jr.
19.10 *Pisma Paoli Borboni*
20.40 DNEVNIK 2 — ODEON
Vse o prireditvah
21.30 L'AMICA DELLE 5 1/2
Mark Chabot je psihiater in zdravi študentko Daisy Gamble, ki bi se rada otresla grde razvade, kajenja. Zdravnik ji skuša pomagati s tem, da se «sprehodi» z njo v njena otroška leta v dobo pubertete, ko se je začela njena razvada. In psihiater Chabot z začudenjem odkrije, da gre v to preteklost daleč nazaj in sicer v dobo, ko je ubogemu dekletu uspelo v 18. stoletju postati lady zaradi njene fizične lepote. Toda psihiatra Chabota ne zanima le njen primer, pač pa se tudi zaljubi v žensko iz davnih časov. Vendar hoče Daisy uživati ljubezen današnjih dni, želi biti ljubljena za to, kar v resnici je in jo hudo preseneti in žali, ko ugotovi, da jo zdravnik ljubi v obliki nekakšne njene prikazni iz pretekle dobe. Zato se njuni odnosi prekinejo
Ob koncu DNEVNIK 2 — *Zadnje vesti*

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

12.10 TV ŠOLA: Pravopis, Likovni pouk, Starinski plesi itd.
17.15 *Z besedo in sliko:* DESETNICA
17.30 *Palača Pitti v Firencah* — Oddaja iz cikla Italijanski muzeji
17.55 *Obzornik*
18.10 NE PREZRITE: *Moška zadeva?*
18.45 *Pogovori o glasbi:* Kako poslušamo in vrednotimo glasbo
V današnji oddaji se bo predstavil hornist Miroslav Srbinović, član vojaškega orkestra ljubljanske garnizije, ki je pred nedavnim diplomiral na ljubljanski akademiji za glasbo pri prof. Jožetu Faloutu
19.15 *Risanka*
19.30 DNEVNIK
20.00 *Film tedna:* CEZAR IN ROZALIJA
Režija Claude Sautet (1972), igrajo Yves Montand, Romy Schneider, Samy Frey in Umberto Orsini
To je zgodba dekleta, žene, ki ljubi življenje, moške, pa se ne odloči, komu bi dala prednost. Nekaj časa je z enim, nato z drugim — nazadnje živi celo z obema in se sprašuje, kako naj se odloči. Gre za zelo sproščen, prostodušen film. Zrel gledalec pa ga bo vendarle znal ceniti prav zaradi odkrite poštenosti, s katero se loteva življenjskih problemov, o katerih navadno vse prepogosto slepomišimo
21.45 *Včeraj, danes, jutri:* BRAZILSKA NASPROTJA
22.35 DNEVNIK

Koper — barvna

19.55 *Otroški kotiček*
20.15 DNEVNIK
20.35 *Blišč in beda kurtizan* — 1. del
21.25 SUTJESKA — narodni park
22.00 *Jazz festival Ljubljana 75*
22.30 *Namizni tenis:* JUGOSLAVIJA — ZSSR

Zagreb

17.45 *Med šolo in domom*
18.15 *Znanstvenik* MILUTIN MILANKOVIĆ
18.45 NARODNA GLASBA
20.00 *Izbor v sredo: Večer z J. Menuhinom*

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 12.45, 15.30, 18.00, 19.15 Poročila; 7.20-12.45 Dom in izročilo: Dobro jutro po naše, Tjavdan, Dogodki iz naše zgodovine, Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti, Glasba po željah; 13.00-15.30 Za mlade: Kulturna beležnica, Z glasbo po svetu, Mladina v zrcalu časa, Glasba na našem valu; 16.00-19.00 Kultura in delo: Deželni solisti, «Rdeči telefon», radijska igra.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 16.00, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 8.35 Jutranja glasba; 9.30 Pisma; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Poje Oto Pestner; 12.05 Glasba po željah; 13.00 Pisan spored; 14.15 Glasbena oddaja; 14.45 La Vera Romagna; 15.00 Znanstvena oddaja; 16.10 Tržaški zbor «A. Illersberg»; 16.45 Med rojaki v zamejstvu; 17.10 Izložba hitov; 18.00 Oddaja progresivne glasbe; 18.35 Iz priljubljenih oper; 19.30 Pisana glasba; 20.00 Zborovsko petje; 21.00 Literarna oddaja; 21.15 Saksofonist Stan Getz; 22.45 Glasba za lahko noč.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Budilka in popevke; 8.40 Včeraj v parlamentu; 9.00 in 10.30 Vi in jaz; 11.30 Glasbeni program; 12.10 Pokrajine: Piemont; 13.30 Identikit - italijanske in tuje plošče; 14.30 Glasbeno-govorni program; 15.05 Srečanja; 15.45 NIP - pisan spored; 18.35 Program z Marcellom Cascom; 19.25 Glasbeni spored; 21.05 Koncert lahke glasbe z orkestrom G. Kramer; 23.15 Glasba za lahko noč

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro otroci!; 7.20 Beseda na današnji dan; 8.08 Glasbena matineja; 9.25 Zapojmo pesem; 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Po svetu glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 14.30 Naši poslušalci čestitajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.45 Spomini in pisma; 16.00 «Loto vrtiljak»; 18.05 Odskočna deska; 18.30 Domača in tuja zborovska literatura; 19.20 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Ansambel Franca Puharja; 21.00 Glasbena kulturna panorama; 22.20 S festivalov jazza; 23.05 Literarni nokturno.